

Space for Available
for Advertising

WWW.PREETNEWS.COM
WWW.PREETNAMA.COM

preetnamausa
@gmail.com

ਨਿਊਜ਼ਪੇਪਰ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ: ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪੀਤ ਮੁਖਰੀ ਸੰਬ

Online and Print Media +1 201-312-4180 +1 917-328-8436

ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ
ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦਾ
ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਬਾਪ
ਦਾ ਕਰੋ, ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਕਦੇ ਵੀ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ
ਦਿੰਦੇ

ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪੀਤ
Preetnamausa@gmail.com

ਸਾਲ 4, ਅੰਕ 270, ਮਿਤੀ: 20 ਸਤੰਬਰ 26 ਸਤੰਬਰ, 2024 ਵੈਬਸਾਈਟ: www.preetnama.com, www.preetnews.com ਈਮੇਲ preetnamausa@gmail.com

ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ, ਆਤਿਸ਼ੀ ਹੋਣਗੇ ਨਵੇਂ ਸੀਐੱਮ

ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਆਪਣਾ ਅਸਤੀਫਾ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਵਿਨੋ ਕੁਮਾਰ ਸਕਸੈਨਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਗੋਪਾਲ ਰਾਏ ਨੇ ਦਿੱਤੀ। ਗੋਪਾਲ ਰਾਏ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਜੇਲ ਤੋਂ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠਣਗੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੇਤੂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਧਾਇਕ ਦਲ ਦੀ ਸਵੇਰ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਆਤਿਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਬਾਰੇ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਵਿਨੋ ਕੁਮਾਰ ਸਕਸੈਨਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਨਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਆਤਿਸ਼ੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੋਣਗੇ। ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਗੋਪਾਲ ਰਾਏ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ। ਗੋਪਾਲ ਰਾਏ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਤਿਸ਼ੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਚ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਗੋਪਾਲ ਰਾਏ ਨੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ, 'ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਗਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਾਕਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੰਗਲਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਕਰੀਬ 11 ਵਜੇ ਵਿਧਾਇਕ ਦਲ ਦੀ ਬੈਠਕ 'ਚ ਆਤਿਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਗੋਪਾਲ ਰਾਏ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਤਿਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ

ਸਨ ਤਾਂ ਆਤਿਸ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਅਹਿਮ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖਿਆ ਸਮੇਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਰਹੇ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ 'ਆਪ' ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਅਸਤੀਫੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਰਚਾ ਛਿੜ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਅਹੁਦਾ ਕੌਣ ਸੰਭਾਲੇਗਾ। 'ਆਪ' ਦੇ ਸੰਪਰਕ 'ਚ ਕਿਵੇਂ ਆਏ ਸਨ ਆਤਿਸ਼ੀ ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈੱਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਆਤਿਸ਼ੀ ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਵਾਹੀ ਦੀ ਬੇਟੀ ਹੈ। ਆਤਿਸ਼ੀ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਪਰਿੰਗਫੀਲਡ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਆਤਿਸ਼ੀ ਨੇ ਸੇਂਟ ਸਟੀਫਨ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਆਤਿਸ਼ੀ ਨੇ ਆਕਸਫੋਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਮਾਸਟਰ ਡਿਗਰੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਤਿਸ਼ੀ ਨੂੰ ਚਿਵਨਿੰਗ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਵੀ ਮਿਲੀ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਆਤਿਸ਼ੀ ਨੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਿਸ਼ੀ ਵੈਲੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਇਆ। ਉਹ ਜੈਵਿਕ ਖੇਤੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਰਹੀ। ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਆਤਿਸ਼ੀ ਭੋਪਾਲ ਆ ਗਈ। ਇੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਈ ਔਨਜ਼ੋਫ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਈ। ਆਤਿਸ਼ੀ ਐਨਾ ਐਂਦੋਲਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੰਗਠਨ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਰਹੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਚਿਹਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਆਤਿਸ਼ੀ 2013 ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਹ ਸਾਲ 2015 ਤੋਂ 2018 ਤੱਕ ਦਿੱਲੀ ਦੇ

ਤਤਕਾਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਦੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਹੁੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਸੁਧਾਰਨ, ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਰਗੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਆਤਿਸ਼ੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਹਨ। ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਤਿਸ਼ੀ ਕੋਲ ਜੋ ਵਿਭਾਗਾਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ, ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ, ਤਕਨੀਕੀ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ (ਟੀਟੀਈ), ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ (ਪੀਡਬਲਯੂਡੀ), ਉਰਜਾ, ਮਾਲੀਆ, ਯੋਜਨਾ, ਵਿੱਤ, ਵਿਜੀਲੈਂਸ, ਪਾਣੀ, ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ-ਨਿਆਂ ਵਰਗੇ ਵਿਭਾਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਕਾਲਕਾਜੀ ਇਲਾਕੇ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਹਨ।

ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠਣਗੇ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਜਨਤਾ ਤੋਂ 'ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ' ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਦਫ਼ਤਰ 'ਚ ਪਰਤਣਗੇ। ਪਾਰਟੀ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ 'ਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਚੋਣਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨੇਤਾ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੇਜਰੀਵਾਲ

ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, 'ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਵਾਂਗਾ, ਹਰ ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਜਾਵਾਂਗਾ, ਹਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਨਤਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਕਿ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੈ, ਮੈਂ ਸੀਐੱਮ ਦੀ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠਾਂਗਾ।' ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 21 ਮਾਰਚ, 2024 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸਨ।

ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ ਤੀਜੀ ਮਹਿਲਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ

ਸੁਸ਼ਮਾ ਸਵਰਾਜ (1998) ਸ਼ੀਲਾ ਦੀਕਸ਼ਿਤ (1998-2013) ਆਤਿਸ਼ੀ (2024)

ਕੀ ਹੈ ਕਥਿਤ ਸ਼ਰਾਬ ਘੁਟਾਲਾ ?

ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ 26 ਫਰਵਰੀ 2023 ਨੂੰ ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਵੰਬਰ 2021 ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਗਸਤ 2022 ਵਿੱਚ, ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਨਵੀਂ ਸ਼ਰਾਬ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਲਜ਼ਾਮ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਘਪਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦੇਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਮਾਲੀਆ ਵਧਾਉਣਾ, ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਕਾਲਾਬਾਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ, ਵਿਕਰੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਰਲ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਹੋਮ ਡਿਲੀਵਰੀ ਕਰਨ ਵਰਗੇ ਨਵੇਂ ਕਦਮ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸ਼ਰਾਬ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਚ ਛੋਟ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੁਲਾਈ 2022 ਵਿੱਚ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਕਈ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਨੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇਣ ਦੇ ਬਦਲੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲਈ ਸੀ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਸ਼ਰਾਬ ਨੀਤੀ ਵਾਪਸ ਲੈਣੀ ਪਈ ਸੀ। ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਅਗਸਤ 2022 ਵਿੱਚ ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਸਮੇਤ 15 ਲੋਕਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਈਡੀ ਨੇ ਇਸ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 270

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

20 SEPT TO 26 SEPT, 2024

FEB 13 - FEB 27, 2025

SUNRISE
TOURS AND TRAVEL

Australia & New Zealand

15 Days
PRIVATE COACH TOUR

\$5999

PER PERSON
BASED ON DOUBLE
OCCUPANCY

SYDNEY

MELBOURNE

CAIRNS

PACKAGE INCLUDES:

- 5 Star Luxury Accommodation
- All Breakfast & Dinner
- All Internal (Domestic) Flights within NZ & AUS
- All Airport Transfers
- All Sightseeing
- All Private Transportation

SUNRISE TOURS & TRAVEL

Book your package now!

☎ 516-216-4433 / 516-690-1257

✉ msmiglani22@gmail.com

📍 22 W Marie St, Hicksville, NY 11801

ਪੇਜਰ ਵਿੱਚ ਧਮਾਕੇ: ਮੋਬਾਈਲ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਪੇਜਰ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਿਉਂ ਹੋ ਰਿਹਾ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਮਾਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੀ-ਕੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ

ਲੇਬਨਾਨ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬੇਰੂਤ ਵਿੱਚ 17 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਕਈ ਪੇਜਰ ਵਿੱਚ ਧਮਾਕੇ ਹੋਣ ਨਾਲ 9 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰੀਬ 2800 ਲੋਕ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਮਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੇਬਨਾਨ ਵਿੱਚ ਈਰਾਨੀ ਰਾਜਦੂਤ ਵੀ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਲੇਬਨਾਨ ਦੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸਮੂਹ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਮਾਕਿਆਂ ਲਈ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਮਾਕਿਆਂ ਤੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਫੋਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸੁਨੇਹੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਪੇਜਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਲਿਖਤ ਜਾਂ ਆਡੀਓ ਸੁਨੇਹੇ (ਮੈਸੇਜ) ਭੇਜਕੇ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਆਪਣੇ ਲੜਾਕਿਆਂ ਨੂੰ ਸੂਰੱਖਿਆ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਪੇਜਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੇਜਰ ਧਮਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਵਿਸਫੋਟ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਵਿਸਫੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਲਫਾਨਿਊਮਿਕ ਸੰਦੇਸ਼।

3. ਪੇਜਰ ਧਮਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖਮੀ ਕੌਣ ਹੋਇਆ ?

ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਨਿਊਜ਼ ਏਜੰਸੀ ਏ ਐਫ ਪੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ- ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਦੇ ਦੋ ਸਾਂਸਦਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਇਕ ਬੇਟੀ ਵੀ ਮਾਰੀ ਗਈ ਹੈ। ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੇਬਨਾਨ ਵਿੱਚ ਈਰਾਨੀ ਰਾਜਦੂਤ ਮੋਜਤਬਾ ਅਮਾਨੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਈਰਾਨੀ ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਦੂਤ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਮਾਮੂਲੀ ਨੇ। ਨਿਊਜ਼ ਏਜੰਸੀ ਰਾਇਟਰਜ਼ ਨੇ ਸੂਤਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ- ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਸਨ ਨਸਰਲਾਹ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਮਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਲੇਬਨਾਨ ਦੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਫਿਰਾਸ ਅਬੈਦ ਨੇ ਕਿਹਾ- ਜੋ ਲੋਕ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਅਤੇ ਹੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ। ਬੀਬੀਸੀ ਨਿਊਜ਼ਆਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਅਬੈਦ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਧਮਾਕਿਆਂ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲੀਆਂ, ਅੱਖਾਂ ਤੇ ਵੀ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਲੋਕ ਸਾਢੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਵਿੱਚ ਦਿਖੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਆਮ ਲੋਕ ਹਨ। ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੁੱਝ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਨੌਜਵਾਨ। ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਵੀ ਹੈ। ਕੁੱਝ ਸਿਹਤਕਰਮੀ ਵੀ ਹਨ। ਇਹ ਧਮਾਕੇ ਲੇਬਨਾਨ ਦੇ ਬਾਹਰ ਵੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਸੀਰੀਆ 'ਚ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸੰਗਠਨ ਮੁਤਾਬਕ ਸੀਰੀਆ 'ਚ 14 ਲੋਕ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਹਨ।

4. ਧਮਾਕਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਕੌਣ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ?

ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਮਾਕਿਆਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ

ਲਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਲੇਬਨਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ 'ਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਮੜੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਜੀਬ ਮਿਕਾਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਮਾਕੇ ਲੇਬਨਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਹਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਜ਼ਰਮ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਨੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ- ਇਸ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ ਵੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ। ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਚੌਥੇਬਾਜ਼ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵੱਲੋਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ। ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਹਰ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦਾ ਹੱਥ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲੇਨਕਾਸਟਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਿਮਨ ਮੋਬਨ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਹਮਲੇ ਕਰਨ ਲਈ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਹਮਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੇ ਚੈਟਮ ਹਾਊਸ ਦੀ ਲੀਨਾ ਖਾਤਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਮਲਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਨੈੱਟਵਰਕ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਘੁਸ ਗਿਆ ਹੈ।

5. ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਪੇਜਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਉਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ?

ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਲਈ ਪੇਜਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਟਿਕਾਣੇ ਦਾ ਪਤਾ ਨਾ ਲਗ ਸਕੇ। ਪੇਜਰ ਇੱਕ ਵਾਇਰਲੈੱਸ ਦੂਰਸੰਚਾਰ ਯੰਤਰ ਹੈ। ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਵਾਇਸ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ 1996 ਵਿੱਚ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਸੰਗਠਨ ਹਮਾਸ ਦੇ ਬੰਬ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਯਾਹਿਆ ਅਯਾਜ਼ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਯਾਹਿਆ

ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚਲੇ ਮੋਬਾਈਲ ਤੋਂ ਹੀ ਧਮਾਕਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਰ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਨੇ ਸਮਾਚਾਰ ਏਜੰਸੀ ਏਪੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਪੇਜਰ ਨਵੇਂ ਬ੍ਰਾਂਡ ਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੀਆਈਏ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਐਮਿਲੀ ਹਾਰਡਿੰਗ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ: ਪੇਜਰਾਂ ਦਾ ਧਮਾਕਾ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੂਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸੰਨ੍ਹ ਨੇ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਦੇ ਪੂਰੇ ਤੰਤਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲੀਆ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

6. ਕੀ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਵਧੇਗਾ ?

ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਈਰਾਨ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਦੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨਾਲ ਸ਼ਰੇਆਮ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਉੱਤਰੀ ਸਰਹੱਦ ਤੋਂ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਅਕਸਰ ਰਾਕੇਟ ਅਤੇ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਨਾਲ ਹਮਲੇ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਉੱਤਰੀ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਜੰਗ ਕਾਰਨ ਬੇਘਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਸੂਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰੀ ਸਰਹੱਦ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪੇਜਰ ਧਮਾਕੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬੈਂਜਾਮਿਨ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸੂਰੱਖਿਆ ਲਈ ਜੋ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਸੂਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਾਕਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਭਾਰੀ ਤਣਾਅ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੱਥੋਂ ਨਿਕਲ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਨੇ 17 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਏ ਪੇਜਰ ਧਮਾਕੇ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਅਜਿਹੇ ਛੇ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਜਾਣੋ।

1. ਲੇਬਨਾਨ ਵਿੱਚ ਪੇਜਰ ਧਮਾਕੇ: ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕੀ ਹੋਇਆ ?

17 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਸਮੇਂ ਮੁਤਾਬਕ ਦੁਪਹਿਰ 3:45 ਵਜੇ ਪੇਜਰ ਵਿੱਚ ਧਮਾਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ। ਚਲਸਦੀਦਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜੇਬਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਧਮਾਕੇ ਨਿਕਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਫਿਰ ਧਮਾਕੇ ਹੋਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਮਾਕਿਆਂ ਨਾਲ ਪਟਾਖੇ ਫਟਣ ਅਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚੱਲਣ ਵਰਗੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਸੀਸੀਟੀਵੀ ਫੁਟੇਜ ਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਟਰਾਊਜ਼ਰ ਚ ਧਮਾਕਾ ਹੁੰਦਾ ਦਿਖਿਆ। ਨਿਊਜ਼ ਏਜੰਸੀ ਰਾਇਟਰਜ਼ ਮੁਤਾਬਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਧਮਾਕੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਤੱਕ ਕਈ ਧਮਾਕੇ ਹੋਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਮਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੇਬਨਾਨ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ 'ਚ ਜ਼ਖਮੀ ਲੋਕ ਪਹੁੰਚਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਮਾਕਿਆਂ ਨੂੰ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਲਈ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

2. ਪੇਜਰ ਫਟੇ ਕਿਵੇਂ ?

ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਮਾਕਿਆਂ 'ਤੇ ਹੈਰਾਨੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਆਪਣੇ ਸੂਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਤੇ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਪੇਜਰ ਨੂੰ ਹੈਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਬੈਟਰੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਰਮ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਪੇਜਰ ਡਿਵਾਈਸ ਫਟ ਗਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਰ ਕੁਝ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਖਦਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਪੇਜਰਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੰਨ੍ਹ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੇਜਰ 'ਚ ਕੁਝ ਗੜਬੜੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਖਤਰੇ ਬੀਤੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਧੇ ਨੇ। ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਡਕਟ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੌਰਾਨ ਕੁੱਝ ਗੜਬੜੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਹੈਕਰਸ ਦਾ ਕੰਮ ਆਸਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਹਮਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਜ਼ਰੀਏ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹਾਰਡਵੇਅਰ ਯਾਨੀ ਪੇਜਰ ਵਰਗੇ ਯੰਤਰਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਚੋਣ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਘੱਟ ਹੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਪੇਜਰ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਪਲਾਈ ਚੋਣ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਸੇਨਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹੇ ਇਕ ਮਾਹਿਰ ਨੇ ਪਹਿਚਾਣ ਨਾ ਦੱਸਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਤੇ ਬੀਬੀਸੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੇਜਰਾਂ ਵਿੱਚ 10 ਤੋਂ 20 ਗ੍ਰਾਮ ਹਾਈ ਕ੍ਰਿਆਲਿਟੀ ਦਾ ਵਿਸਫੋਟਕ ਗੁਪਤ ਤੌਰ ਤੇ ਫਿੱਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

ਭਾਰਤ-ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਨਾ ਸੁਪਰੇ ਤਾਂ ਵਪਾਰ ਸਮੇਤ ਕਈ ਖੇਤਰਾਂ 'ਚ ਕੀਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਹੋਣਗੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ

ਜਲੰਧਰ - ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 23 ਜੂਨ ਨੂੰ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੇ ਇੰਨਾਂ ਤੂਲ ਫੜਿਆ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ 'ਚ ਤਣਾਅ ਘੱਟਦਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 25 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਤ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਵੀਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਚ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੋਆਬਾ ਅਤੇ ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਭਾਰਤ 'ਚ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਤਣਾਅ ਨਾ ਘਟਿਆ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸਮੇਤ ਕਈ ਸੈਕਟਰਾਂ 'ਤੇ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਖਮਿਆਜ਼ਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭੁਗਤਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ 'ਚ 40 ਫੀਸਦੀ

ਭਾਰਤੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 40 ਫੀਸਦੀ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੈ। ਅੰਕੜੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ, ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਅਤੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਰ ਸਾਲ 75 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇਸ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਵੀ ਫੀਸਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਖਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਫੀਸਾਂ 'ਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਹਰ ਖੇਤਰ 'ਚ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ? ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧ ਕੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ ਲਗਭਗ 6 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਭਾਰਤ ਨੇ 1947 'ਚ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੈਨੇਡਾ ਨਾਲ ਕੂਟਨੀਤਕ ਸਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਭਾਰਤ

ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚਕਾਰ ਲੋਕਤੰਤਰ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਬਹੁਲਵਾਦ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਦੁਵੱਲੇ ਸਬੰਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਦੁਵੱਲਾ ਵਪਾਰ ਲਗਭਗ 6 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਸੀ। ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਦਾ ਮੁੱਲ 4 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨਵੈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪ੍ਰੈਲ 2000 ਤੋਂ ਮਾਰਚ 2023 ਤੱਕ ਲਗਭਗ 3,306 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਭਾਰਤ 'ਚ 18ਵਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨ ਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ 'ਚ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਆਈ. ਸੀ. ਇੰਪੈਕਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਬਾਇਓਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿਭਾਗ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ, ਐਗਰੀ-ਬਾਇਓਟੈਕ ਅਤੇ ਵੇਸਟ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ 'ਚ ਸਾਂਝੇ ਖੋਜ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਈ.ਸੀ. ਇੰਪੈਕਟ ਹੀ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਇਕਲੌਤਾ ਕੈਨੇਡਾ ਇੰਡੀਆ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ ਆਫ ਐਕਸੀਲੈਂਸ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ 'ਪੋਲਰ ਕੈਨੇਡਾ' ਨੇ ਠੰਡੇ ਜਲਵਾਯੂ (ਆਰਕਟਿਕ) ਅਧਿਐਨਾਂ 'ਤੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਖੋਜ ਲਈ ਇਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਲੌਗ ਆਈਲੈਂਡ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਮੈਟਰੋ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਕਬੱਡੀ ਮੇਲਾ ਅਮਿੱਟ ਯਾਦਾਂ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੰਪੰਨ

ਬੈਸਟ ਰੇਡਰ ਅਤੇ ਬੈਸਟ ਸਟਾਪਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਿੱਤਿਆ ਟ੍ਰੈਕਟਰ ਦਾ ਇਨਾਮ ਟੋਨੀ ਮੁਲਤਾਨੀ, ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਪਾਏ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਨਮਾਨਿਤ

ਨਿਊਯਾਰਕ : ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਤ ਜਿਥੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਮਾਂ ਖੇਡ ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਝੰਡੇ ਬੁਲੰਦ ਹਨ, ਉਥੇ ਹੀ ਹੁਣ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵਿਖੇ ਵੀ ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਮੇਲੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਮੈਟਰੋ ਸਪੋਰਟ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਖੇਡ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਇਹ ਰਹੀ ਹੈ ਸਮੂਹ ਕਬੱਡੀ ਕਲੱਬ ਇੱਕ ਝੰਡੇ ਹੇਠਾਂ ਆ ਕੇ ਇੱਕਠੇ ਹੋ ਗਏ। ਇਹ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਲਾਂਗਆਈਲੈਂਡ ਦੇ Mitchel Field Athletic Complex 1 Charles

Lindbergh Boulevard, Uniondale, NY 11553 ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਕਬੱਡੀ ਮੇਲਾ 14 ਸਤੰਬਰ 2024 ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 7 ਵਜੇ ਚੱਲਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਬੱਡੀ ਪ੍ਰੇਮੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਪਹੁੰਚੇ। ਇਹ ਕਬੱਡੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਨਿਊਯਾਰਕ ਮੈਟਰੋ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਡਾਲਾ ਸਿੰਘ, ਰਵੀ ਸੰਧੂ, ਜਬਰ ਗਰੇਵਾਲ, ਬਿੱਲਾ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰਵੀ ਚੌਪੜਾ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਜ ਪਵਾਰ, ਟੋਨੀ ਮੁਲਤਾਨੀ, ਕਾਲਾ ਜੰਡੀ, ਮੋਹਿਤ ਕੁਮਾਰ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਓਂਕਾਰ ਸਿੰਘ, ਮੈਨੀ

ਚੌਢਾ, ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸੁੱਖੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੱਜਣਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਕਬੱਡੀ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਣਥੱਕ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਬੱਡੀ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਨਿਭਾਇਆ। ਮੁਕਾਬਲਾ ਸਵੇਰੇ 11 ਵਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ 7.00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਤੋਂ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਕਬੱਡੀ ਪ੍ਰੇਮੀ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ

ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਮਰੀਕਾ ਭਰ ਦੇ ਕਈ ਨਾਮਵਰ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬਿਜਨਸਮੈਨ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਆਗੂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਸ ਖੇਡ ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਕਈ ਮੰਨੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਬਿਜਨਸਮੈਨ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ, ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਨਿਊਯਾਰਕ, ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀ ਸਿਟੀ ਵੂਮੈਨ ਜੈਨੀਫਰ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਵਿਸੇਸ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵੀ ਭੇਟ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਦੀਪ ਨੰਗਲ ਅੰਬੀਆ ਕਬੱਡੀ ਕਲੱਬ ਟੀਮ ਪਹਿਲੀ ਨੰਬਰ ਤੇ ਰਹੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਇਨਾਮ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਮੈਟਰੋ ਸਪੋਰਟ ਕਲੱਬ ਦੀ ਟੀਮ ਰਹੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਇਨਾਮ NYC Club ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੀਜੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਰਹੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੋਗੋਵਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 270

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

20 SEPT TO 26 SEPT, 2024

ਲੰਗ ਆਈਲੈਂਡ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਮੈਟਰੋ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਕਬੱਡੀ ਮੇਲਾ ਅਮਿੱਟ ਯਾਦਾਂ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੰਪੰਨ

ਬੈਸਟ ਰੇਡਰ ਅਤੇ ਬੈਸਟ ਸਟਾਪਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਿੱਤਿਆ ਟ੍ਰੈਕਟਰ ਦਾ ਇਨਾਮ ਟੋਨੀ ਮੁਲਤਾਨੀ, ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਪਾਏ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਨਮਾਨਿਤ

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬੈਸਟ ਰੇਡਰ ਅਤੇ ਬੈਸਟ ਸਟਾਪਰ ਸੀਲੂ ਤੇ ਸੁਲਤਾਨ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਵਜੋਂ ਟ੍ਰੈਕਟਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੱਖਣ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਸੁੱਖਾਂ ਰੰਧਾਵਾ ਕੋਨੋਡਾ, ਵਿੱਕੀ ਸੰਮੀਪੁਰ, ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਮੀ, ਦੁੱਲਾ ਬੱਗਾ ਪਿੰਡ, ਬਲਜੀਤ ਸੰਧੂ, ਟੋਨੀ ਮੁਲਤਾਨੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਬੱਡੀ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਤਾਰੀ ਡੱਬ ਨੂੰ ਬੈਸਟ ਪ੍ਰਫਾਰਮੈਂਸ ਲਈ 11000 ਦਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਰਵੀ ਸਿੰਘ, ਧਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੈਪੀ ਤੇ ਰੋਮੀ ਵੱਲੋਂ ਬੈਸਟ ਪ੍ਰਫਾਰਮੈਂਸ ਲਈ ਬੈਸਟਾਂ ਨੂੰ 1100 / 1100 ਦੇ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮਨਮੀਤ ਮੁਲਤਾਨੀ, ਰਣਜੀਤ ਮੁਲਤਾਨੀ ਤੇ ਮਨਦੀਪ ਮੁਲਤਾਨੀ ਵੱਲੋਂ ਸੀਲੂ ਨੂੰ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਟੀ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਦੇ ਨਵਦੀਪ ਸੰਧੂ ਵੱਲੋਂ ਕੜੀ ਚੋਲ ਦਾ ਲੰਗਰ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ਟੀਮਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਟੀਮਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੰਦੀਪ ਨੰਗਲ ਅੰਬੀਆ ਕਬੱਡੀ ਕਲੱਬ ਟੀਮ ਪਹਿਲੀ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਰਹੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਥਾੜਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਮੈਟਰੋ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 270

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

20 SEPT TO 26 SEPT, 2024

ਲੌਗ ਆਈਲੈਂਡ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਮੈਟਰੋ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਕਬੱਡੀ ਮੇਲਾ ਅਮਿੱਟ ਯਾਦਾਂ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੰਪੰਨ

ਬੈਸਟ ਰੇਡਰ ਅਤੇ ਬੈਸਟ ਸਟਾਪਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਿੱਤਿਆ ਟ੍ਰੈਕਟਰ ਦਾ ਇਨਾਮ
ਟੋਨੀ ਮੁਲਤਾਨੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਪਾਏ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਨਮਾਨਿਤ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ: ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਡੌਨਲਡ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਘੇਰਿਆ, ਟਰੰਪ ਅੱਗੋਂ ਕੀ ਬੋਲੇ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣ 'ਚ ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਅਤੇ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਡੌਨਲਡ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ਼ੀਅਲ ਡਿਬੇਟ 'ਚ ਆਹਮੋ-ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਏ। ਦੋਵੇਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ 2024 ਦੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ। ਦਿ ਏਬੀਸੀ ਨਿਊਜ਼ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ਼ੀਅਲ ਡਿਬੇਟ ਕਰੀਬ 90 ਮਿੰਟ ਤੱਕ ਚੱਲੀ। ਇਸ ਡਿਬੇਟ ਲਈ ਕੁਝ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਡਿਬੇਟ ਦੌਰਾਨ ਦੋ ਬਰੇਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਜੋਆ ਬਾਇਡਨ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਹੀ ਬਾਇਡਨ ਨੂੰ ਦੌੜ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਕਮਲਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ। ਡਿਬੇਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਟੌਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਿੱਥੇ-ਕਿੱਥੇ ਬੈਠਣਗੇ ਅਤੇ ਆਖੀਰ ਵਿੱਚ ਕੌਣ ਬੋਲੇਗਾ। ਡਿਬੇਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਮਲਾ ਨੇ ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਸੋਧੇ। ਉਥੇ ਹੀ ਟਰੰਪ ਨੇ ਹੈਰਿਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਚਾਰ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਬਿਹਤਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ? ਇਸ 'ਤੇ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਮੌਕਾਪ੍ਰਸਤ ਅਰਥਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਟਰੰਪ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਅਰਥਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਵਿੱਚ ਛੂਟ ਦੇਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਟਰੰਪ ਜੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ 16 ਨੌਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਮੰਦੀ ਆ ਜਾਵੇਗੀ। ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਡੌਨਲਡ ਟਰੰਪ ਸਾਨੂੰ ਮਹਾਂਮੰਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਬੱਦਲ ਦੌਰ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਗਏ ਸਨ। ਸਾਨੂੰ ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਵਿਗਾੜੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਹੈਰਿਸ ਨੇ 'ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ 2025' ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਯੋਜਨਾ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਟਰੰਪ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਬਹਿਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕਮਲਾ ਨੇ ਜਦੋਂ ਟਰੰਪ ਦੇ ਅਪਰਾਧਕ ਪਿਛੋਕੜ ਦੀ ਗੱਲ ਛੇੜੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਝੂਠੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਹਨ।

ਟਰੰਪ ਨੇ ਕੈਪਿਟਲ ਹਿਲ ਦੰਗਿਆਂ 'ਤੇ ਕੀ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ

ਦਿ ਏਬੀਸੀ ਨਿਊਜ਼ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ਼ੀਅਲ ਡਿਬੇਟ ਦੌਰਾਨ ਕੈਪਿਟਲ ਹਿਲ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਦੰਗਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਵਾਲ-ਜਵਾਬ ਹੋਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੰਗਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟਰੰਪ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ 'ਚ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ 'ਚ ਆਪਣੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਕੈਪਿਟਲ ਤੱਕ ਮਾਰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਟੀਵੀ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਦੋਖਿਆ। ਇਸ 'ਤੇ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਮੇਰੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸਾ ਭੜਕਾਉਣ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਦੇ ਮੌਜੂਬਾਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਉਸ ਦਿਨ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਲਈ ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਛਤਾਵਾ ਹੈ? ਟਰੰਪ ਨੇ ਪਲਟਵਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ, ਮੇਰਾ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਸ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ 'ਚ ਹੋਈ ਅਣਦੇਖੀ ਲਈ ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਲੀਡਰ ਨੈਸੀ ਪੇਲੋਸੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ। 6 ਜਨਵਰੀ 2021 ਨੂੰ ਡੌਨਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੇ ਯੂਐੱਸ ਕੈਪਿਟਲ 'ਤੇ ਧਾਵਾ ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਟਰੰਪ 'ਤੇ ਕੈਪਿਟਲ 'ਚ ਦੰਗੇ ਭੜਕਾਉਣ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹਾਲੇ ਲੰਬਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ

1,200 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨਿਆ। ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਮਲਾ ਬਹਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਮਾਂ ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧਾ ਦੇਖ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਹੀ ਟਰੰਪ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਟਰੰਪ ਕਮਲਾ ਤੋਂ ਅੱਖ ਬਚਾ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਮਲਾ ਵੱਲ ਉਂਗਲ ਚੁੱਕ ਕੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਸ਼ਬਦੀ ਹਮਲੇ

ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਗਾਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਜੰਗਬੰਦੀ ਕਰਕੇ ਹਮਾਸ ਵੱਲੋਂ ਬੰਦੀ ਬਣਾਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਰਿਹਾ ਕਰਵਾਉਣਗੇ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਤਣਾਅ ਸ਼ੁਰੂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਣਾ। ਉਹ (ਕਮਲਾ) ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਉਹ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣੇ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਸਾਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗਾ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਅਰਬਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਬੰਬ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, ਟਰੰਪ ਪਾੜਨ ਅਤੇ ਸਚਾਈ

ਤੋਂ ਭਟਕਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਇਹ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖ਼ੁਦ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹ ਦੋਵਾਂ ਆਗੂਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਭਖਵੀਂ ਬਹਿਸ ਸੀ। ਕਮਲਾ ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਬਾਰੇ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕੁਝ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੁਹਰਾਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਸਵੈ ਰੱਖਿਆ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਅਹਿਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਜੰਗ ਬੰਦ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਬੰਦ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਾਜ਼ਾ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਦੋ-ਸਟੇਟ ਹੱਲ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ।

ਟਰੰਪ ਨੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ 'ਤੇ 'ਕੁੱਤੇ' ਖਾਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ, ਕਮਲਾ ਨੇ ਕੀ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ

ਟਰੰਪ ਨੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਰਵਾਸੀ ਲੋਕ ਸਪਰਿੰਗਫੀਲਡ, ਓਹੀਓ ਵਿੱਚ ਪਾਲਤੂ ਕੁੱਤੇ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਉਹ ਕੁੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਦਿ ਏਬੀਸੀ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ਼ੀਅਲ ਡਿਬੇਟ ਦੇ ਮੌਜੂਬਾਨ ਡੇਵਿਡ ਮੁਇਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਪਰਿੰਗਫੀਲਡ ਦੇ ਸਿਟੀ

ਕਮਲਾ ਤੇ ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਮਾਪਤੀ ਭਾਸ਼ਣ 'ਚ ਕੀ ਕਿਹਾ

'ਦਿ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ਼ੀਅਲ ਡਿਬੇਟ' ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ। ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਤੇ ਟਰੰਪ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਭਵਿੱਖ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਟਰੰਪ ਹਾਲੇ ਵੀ ਅਤੀਤ 'ਤੇ ਅਟਕੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਅਸੀਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ। ਅਸੀਂ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਨਵਾਂ ਰਾਹ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਮਾਪਤੀ ਭਾਸ਼ਣ 'ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੈਰਿਸ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਤੁੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਬਰਬਾਦੀ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਹੱਸ ਰਹੀ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇ ਨਵੰਬਰ ਵਿੱਚ ਹੈਰਿਸ ਚੋਣ ਜਿੱਤਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੀਜਾ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਹੋਣਾ ਤੈਅ ਹੈ।

ਹਨ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪੁਤਿਨ ਕੀ ਵੀ ਵੱਲੋਂ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਦੇ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਹੁੰਦੀ। ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਪੁਤਿਨ ਇੱਕ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਹਨ। ਇਸ 'ਤੇ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਾੜੀ ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯੂਕਰੇਨ ਤੇ ਰੂਸ ਵਿਚਾਲੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਕੇ ਜੰਗ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ।

ਡੌਨਲਡ ਟਰੰਪ 'ਤੇ ਮੁੜ ਹਮਲੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼

ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਖ਼ੁਫ਼ੀਆ ਏਜੰਸੀ ਐੱਫਬੀਆਈ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੌਨਲਡ ਟਰੰਪ ਉੱਤੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਹਮਲੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਫਲੋਰੀਡਾ ਦੇ ਗੋਲਡ ਕੋਰਸ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਐੱਫਬੀਆਈ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਟਰੰਪ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਜੋਂ ਵਰਣਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉੱਥੋਂ ਤੁਰੰਤ ਲੈ ਕੇ ਗਏ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਹਿੰਮ ਸੰਚਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਟੀਵਨ ਚਿਓਂਗ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਟਰੰਪ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੀਕਰੇਟ ਸਰਵਿਸ ਦੇ ਏਜੰਟਸ ਨੂੰ ਝਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਾਈਫਲ ਦੀ ਨਲੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏਜੰਟ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਸ਼ੱਕੀ ਉੱਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਗਈ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਟਰੰਪ ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਲਗਭਗ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਵਾਪਰੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਬਟਲਰ ਨਾਮ ਦੇ ਬੰਦੂਕਧਾਰੀ ਨੇ ਟਰੰਪ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਗੋਲੀ ਟਰੰਪ ਦੇ ਕੰਨ ਨੂੰ ਜਖ਼ਮੀ ਕਰ ਕੇ ਨਿਕਲ ਗਈ ਸੀ।

ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਿਵੇਂ ਹੋਈ?

ਇਹ ਘਟਨਾ ਫਲੋਰੀਡਾ ਦੇ ਵੈਸਟ ਪਾਮ ਬੀਚ ਸਥਿਤ ਟਰੰਪ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਗੋਲਫ ਕਲੱਬ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ। ਬੰਦੂਕਧਾਰੀ ਨੂੰ ਸੀਕਰੇਟ ਸਰਵਿਸ ਏਜੰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਟਰੰਪ ਦੇ ਅੱਗੇ ਗੋਲਫ ਗੋਲ ਦੀਆਂ ਮੋਰੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਕਾਉਂਟੀ ਸ਼ੈਰਿਫ ਰਿਕ ਬੈਡਫੋਰਡ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਸ਼ਾਨੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਗੋਲਫ ਕੋਰਸ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ 'ਤੇ ਝਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੋਰੀ ਪੰਜ, ਛੇ ਅਤੇ ਸੱਤ ਦੇ ਨੇੜੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਏਜੰਟਾਂ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲਗਭਗ 13:30 ਵਜੇ (17:30 ਜੀਐੱਮਟੀ)

ਝਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਰਾਈਫਲ ਬੈਰਲ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦੇ ਹੋਏ ਦੋਖਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੰਦੂਕਧਾਰੀ ਝਾੜੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਮੋਰੀਆਂ (ਗੋਲਫ ਕੋਰਸ ਦੀਆਂ) ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟਰੰਪ ਸ਼ੂਟਰ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 300-500 ਗਜ਼ (274-557 ਮੀਟਰ) ਦੂਰ ਸਨ।

ਟਰੰਪ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੌਰਾਨ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੱਟ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਟੀਮ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਮੁਹਿੰਮ ਟੀਮ ਦੁਆਰਾ ਘਟਨਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬੌਝੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ, ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੀ ਫੰਡਰੇਜ਼ਿੰਗ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ, ਮੇਰੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਗੋਲੀਆਂ ਚੱਲੀਆਂ, ਪਰ ਅਫਵਾਹਾਂ ਦੇ ਕਾਬੂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸੁਣੋ, ਮੈਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਠੀਕ ਹਾਂ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਹਿੰਮ ਏਮੇਲ ਵਿੱਚ ਟਰੰਪ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹਮਲੇ ਮਗਰੋਂ ਮੇਰਾ ਸੰਕਲਪ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਇੱਕ ਸ਼ੱਕੀ ਕਾਬੂ

ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਊਜ਼ ਬ੍ਰੀਫਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ੈਰਿਫ ਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਪੁਲਿਸ, ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸ਼ੱਕੀਆਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਲੱਭਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਈ। ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਇੱਕ ਚੌਕਸ਼ੀ ਸਰੋਤ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਹਨ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਸਾਂਝਾ

ਕੀਤਾ। ਬੌਝੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ, ਉਹੀ ਵਾਹਨ ਨੇੜਲੇ ਮਾਰਟਿਨ ਕਾਉਂਟੀ, ਫਲੋਰੀਡਾ ਵੱਲ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨੇੜਲੇ ਹਾਈਵੇਅ 'ਤੇ ਮਿਲਿਆ। ਮਾਰਟਿਨ ਕਾਉਂਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚੇਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਲਈ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ। ਚੌਕਸ਼ੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮਾਰਟਿਨ ਕਾਉਂਟੀ ਲੈ ਕੇ ਗਏ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਉਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਦੋਖਿਆ ਸੀ।

ਇੱਥੇ ਸਿਆਸੀ ਹਿੰਸਾ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ- ਜੋਆ ਬਾਇਡਨ

ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਵੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ, ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸਾ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਧਰ, ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋਆ ਬਾਇਡਨ ਨੇ ਵੀ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡੌਨਲਡ ਟਰੰਪ ਦੀ ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਬਾਇਡਨ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੀਕ੍ਰੇਟ ਸਰਵਿਸ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬਾਇਡਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਰਾਹਤ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸੀ ਹਿੰਸਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੰਸਾ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਾਇਡਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਸੀਕ੍ਰੇਟ ਸਰਵਿਸ ਕੋਲ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਸਰੋਤ, ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਲੱਬਧ ਹੋਵੇ।

ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Weekly Preetnama www.preetnama.com
+1 (201) 312-4180

PRITPAL KAUR
Editor-In-Chief
+1 201-312-4180
+1 917-328-8436

ADVISORY BOARD

- Joga Singh
- Jaswinder Singh New Jersey
- Mindi Manak NewYork
- Jagjit Singh Dasuya
- Gurmeet Singh Dhalwan Chicago
- G. S Singh Punjab
- Sujan Nag, USA
- Dr. Jagdeep Dhimaan, India
- Sarabjit Kaur Punjab
- Sukhmandar Brar (Bhagata Bhaika) Vancouver,

- Sunil Kumar Gund (Journalist) India
- Raj Rani Video editor
- Jagmeet Kaur 97817-41631

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਂ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਲਾਮਤੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਵਿੱਚ ਛਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਾਦਕ ਜਾਂ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਈਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਈਮੇਲ ਵਾਲੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਨੂੰ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਂਟ ਛੱਟ ਕਰਨ ਦਾ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਛਾਪਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸਤਿਹਾਰ ਵਿਚ ਛਪੀ ਸਮਗਰੀ ਲਈ ਇਸਤਿਹਾਰਦਾਤਾ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਕੀਮਤ, ਵਰੰਟੀ, ਕੁਆਲਿਟੀ, ਸੁਝਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।

The Preetnama is not responsible or legally liable for any news, article, advertisement or typing mistakes in the news or articles

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪਾਠਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਫੋਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਲਈ ਖਿਆ ਦੇ ਜਾਚਕ ਹਾਂ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿਚ ਇੱਕ ਹੀ ਲੇਖ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਢੁੱਕਵੀਂ ਜਗ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

Preetnamausa@gmail.com
www.preetnama.com

ਆਪ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ-ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਸਫੋਟਿਕ ਕਿਉਂ?

ਪੰਜਾਬ ਇਸ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮੰਡਪਾਰ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਲੀਡਰਸ਼ਿੱਪ ਅੰਦਰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਇੱਛਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਘਾਟ ਕਰਕੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਰਾਜਨੀਤਕ ਬਲਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ, ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਧਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਿੰਤਾ ਗ੍ਰਸਤ ਹਨ। ਹਾਲਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 'ਭੇਡਾ ਭੇਡਾਰੀਆਂ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਭਾਰ, ਇੱਕ ਮੁੱਠੀ ਚੁੱਕ ਲੈ ਦੂਜੀ ਤਿਆਗ' ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ 5 ਮਹੀਨੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੀ ਨਾ ਬੁਲਾਵੇ ਤਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ, ਵਿਭਾਗਾਂ, ਨੀਤੀਆਂ 'ਤੇ ਅਮਲ, ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਨਤਕ ਵਰਗਾਂ, ਸਨਅਤਾਂ, ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕੀ ਵਿਚਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਦਾ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ? ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਰਾਜਪਾਲ, ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀਆਂ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਝੜੀ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਿਤਿਨ ਗਡਕਰੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਲਾਬ ਚੰਦ ਕਟਾਰੀਆ ਵੱਲੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਲਿਆਂਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਭੂਚਾਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਘੌਰ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਵੀ ਇਸ ਭੂਚਾਲ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ ਹੈ।

ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਨਹੀਂ। ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਲੱਛਣ ਰੇਖਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਲੰਘੀ। ਬਲਕਿ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੰਧੀਆਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬਿੱਲ 12 ਜੁਲਾਈ, 2004 ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕਰਾ ਕੇ, ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਰਾਜਪਾਲ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਉਸੇ ਵਕਤ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਕੁਰਸੀ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਬਾਰੇ ਐਲਾਨ ਮਸਕ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਆਪਣੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹੁੰਝਾ ਫੇਰੂ ਡਰਵੇ ਰਾਹੀਂ ਚੁਣੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਹਿਮੀਅਤ ਵਿਖਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਫੈਡਰਲ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਸਾਰੇ ਗੈਰ-ਭਾਜਪਾਈ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਢਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੁਨੇਹਾ ਪੂਰੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹੀ ਰਾਜ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਦਰਬਾਰ ਸਿੰਘ ਕਾਰਲੋ

ਰਾਜਪਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵੱਲੋਂ ਸਾਬਕਾ ਰਾਜਪਾਲ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਪ੍ਰੋਹਿਤ ਨੇ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਰਾਹ ਚੁਣਿਆ ਤਾਂ ਗੱਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤਕ ਪੁੱਜੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਪਦਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਮੁਖੀ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਉਹ ਲਛਣ ਰੇਖਾ ਪਾਰ ਨਾ ਕਰਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਤੰਬੀਹ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇ ਰਾਜਪਾਲ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਬ ਸਹਿਤ ਮੁਹਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਅਸਾਮ ਤੋਂ ਬਦਲ ਕੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਲਾਬ ਚੰਦ ਕਟਾਰੀਆ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਆਪਸੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦਾ ਸੁਹਿਰਦ ਭਰਿਆ ਹੱਥ ਵਧਾਇਆ। ਪਰ ਸ਼ਾਇਦ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਹੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿੱਤ-ਪ੍ਰਤੀ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਜਾਂ ਕੇਰਲ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਸਮੇਤ ਗੈਰ-ਭਾਜਪਾਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਬੰਗ ਰਾਜਪਾਲਾਂ ਵਾਂਗ ਅਝਿੱਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰਾਜਪਾਲ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਭਲੀਭਾਂਤ ਜਾਣੂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ 10 ਸਾਲ ਰਾਜਸਥਾਨ ਅੰਦਰ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੇਲੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਲੇਕਿਨ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਫੈਡਰਲ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਨੇਸਤੇਨਾਬੂਦ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਰਾਜਪਾਲਾਂ ਦੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਉਹ ਕੇਂਦਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਰਾਜ ਅੰਦਰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ। ਇਹ ਸਰਾਸਰ ਗੈਰ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਚੀਫ ਸੈਕਟਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸਕੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਅਜਿਹਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਸਾਬਕਾ ਰਾਜਪਾਲ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਪ੍ਰੋਹਿਤ ਸਰਹੱਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਦੌਰੇ ਸਮੇਂ ਮੁੱਖ ਅਤੇ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਨੂੰ ਨਾਲ ਲਿਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਈਆਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਰਾਜਪਾਲ

ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਵਿਰਸੇ ਵਾਲੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਥੋਪਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਤਾਬੜ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਝੜੀ ਲਗਾਈ। ਇਸ ਨੂੰ ਫੈਡਰਲ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਹਮਲਾ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਸਥਿਰ ਕਰਨ, ਕੰਮ ਕਾਜ ਵਿੱਚ ਅਝਿੱਕੇ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ ਬੇਲੋੜਾ ਅਹੁਦਾ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੀ। ਡਿਕਟੇਟਰਾਨਾ ਬਿਰਤੀ ਵਾਲੀ ਅਜੋਕੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਅਝਿੱਕੇਬਾਜ਼, ਦਬੰਗ, ਬਾਹੁਬਲੀ ਰਾਜਨੀਤੀਵਾਨ ਗੈਰ ਭਾਜਪਾਈ ਸ਼ਾਸਤ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਬਦਨਾਮ ਇਤਿਹਾਸ ਫਰੋਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀਆਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਅਤਿ ਏਕਾਧਿਕਾਰਵਾਦੀ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਚਾਅ ਹੈ ਤਾਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨਿਯੁਕਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਪਾਲੀ ਵਜੋਂ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰੋਲ ਨਿਭਾਵੇ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਦਾ ਜ਼ਾਮਨ ਬਣੇ, ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਦੱਬਿਆ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿਹਤ ਮਿਸ਼ਨ, ਆਰ ਡੀ ਐੱਫ, ਸਰਬ ਸਿੱਖਿਆ ਅਭਿਆਨ ਸੰਬੰਧੀ 8000 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫੰਡ ਜਾਰੀ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕਰੇ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰੇ। ਕਿਸਾਨੀ ਦੇ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਸੁਖਾਵਾਂ ਮਾਹੌਲ ਬਣਾਵੇ। ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ: ਪੰਜਾਬ ਇੱਕ ਅਤਿ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਸਰਹੱਦੀ ਰਾਜ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਕਰੀਬ 553 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸਰਹੱਦ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫ਼ਰਕ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਈਨਿੰਗ, ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਘਰ-ਘਰ ਤਕ ਵਿਕਰੀ, ਓਵਰਡੋਜ਼ ਮੌਤਾਂ, ਗੈਂਗਸਟਰਵਾਦ, ਫਿਰੌਤੀਆਂ, ਅਰਾਜਕਤਾ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਫਿਰੌਤੀਆਂ, ਸਾੜ ਕੇ ਮਾਰਨ, ਕਤਲ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਕਰਕੇ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਤੇ ਹਾਈਵੇਅ ਉਸਾਰੀ ਰੁਕੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਨੌਬਤ ਆਈ ਪਈ ਹੈ।

Preetnama Talk Show

News

Talk Show

Interview

Social

Preetnama TV

Political

Music

Current Issue

Host : Pritpal Kaur Preet

Web : www.preetnama.com, Email : Preetnamausa@gmail.com

LIVE

Live on Facebook
page PreetnamaTv

+1 201-312-4180
+1 917-328-8436

ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ ਜੌਹਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਦੇ ਫਸਟ ਮਨਿਸਟਰ ਨੇ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ, ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਕੀ ਕਰਨਗੇ

ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਦੇ ਫਸਟ ਮਨਿਸਟਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬੰਦ ਸਕਾਟਿਸ਼ ਸਿੱਖ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ 'ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਤ' ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਫਸਟ ਮਨਿਸਟਰ ਜੌਹਨ ਸਵਿਨੀ ਨੇ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਗਤਾਰ ਜੌਹਲ ਨੂੰ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕਥਿਤ ਦਹਿਸ਼ਤ ਵਾਲੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਹੇਠ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐੱਫਐੱਮ ਨੇ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਭਰਾ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਨਾਲ ਸਕਾਟਿਸ਼ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੂਕੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਘਰ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ।

ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹੈਰਿਏਟ ਮੈਕਕਲੈਚ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੌਹਲ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਫਸਟ ਮਨਿਸਟਰ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੇ ਸਮਰਥਨ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਖੁਸ਼ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਸਾਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਫਸਟ ਮਨਿਸਟਰ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨਗੇ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਉਚਿਤ ਜਵਾਬ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਜਗਤਾਰ ਦੀ ਘਰ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਜੋ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਰਨਗੇ। ਯੂਕੇ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਡੈਵਿਡ ਲੈਬੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆ ਕੇ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐੱਫਸੀਡੀਓ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਕੌਲ ਇਸ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਠਾਇਆ ਸੀ ਤੇ ਉਹ ਅੱਗੇ ਵੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਚੁੱਕਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਭਾਰਤੀ ਅਥਾਰਿਟੀਆਂ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਡੈਬਰਟਨ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਕੁਝ

ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨੇ

ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਹੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਵੰਬਰ 2017 'ਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸਾ ਫੈਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਰਗੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਯੂਐਨ ਪੈਨਲ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਮਈ 2022 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ

ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ ਕਿ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਕੈਦ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਤੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰਕ ਦੇ ਕੀਤੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਬਾਰੇ ਯੂਐਨ ਵਰਕਿੰਗ ਗਰੁੱਪ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਯੂਕੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਵਿਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਦੇ ਭਰਾ ਅਤੇ ਲੇਬਰ ਕੌਂਸਲਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਸਟ ਮਨਿਸਟਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਰਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਗਤਾਰ ਝੂਠੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਕਾਰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸੱਤ ਸਾਲ ਗੁਆ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਉਹ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਦੇਖਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਨਾਗਰਿਕ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕੈਦ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ, ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਸਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਦਿਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫ਼ਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਡੈਬਰਟਨ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇਗੀ।

ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਈ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਹਿ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਫਸਟ ਮਨਿਸਟਰ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਮਗਰੋਂ ਕੀ ਕਿਹਾ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਸਟ ਮਨਿਸਟਰ

ਦੀ ਸਕਾਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਹਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਫੌਰਨਰ, ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਐਂਡ ਡਿਪੈਲੋਮੈਟ ਆਫਿਸ (ਐੱਫਸੀਡੀਓ) ਅਤੇ ਯੂਕੇ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗੀ। ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਨੇ ਯੂਕੇ ਸਰਕਾਰ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਿਹਾ

ਕੀ ਹੈ ਮਾਮਲਾ
ਇਹ ਘਟਨਾ 2017 ਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਡਮਬੈਰਟਨ (ਸਕਾਟਲੈਂਡ) ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਜੌਹਲ ਭਾਰਤ ਆਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਅਣਜਾਣ ਕਾਰ ਜਗਤਾਰ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਗਈ ਸੀ। ਜਗਤਾਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਝਟਕੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਿਆਂ ਉੱਤੇ ਮਾਮਲਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਪਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੌਹਲ ਨੂੰ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਈ 2022 ਵਿੱਚ ਜੌਹਲ 'ਤੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅੱਤਵਾਦੀ ਗਿਰੋਹ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਰਵਨੀਤ ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਅੱਤਵਾਦੀ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਇੰਝ ਕੀਤਾ ਪਲਟਵਾਰ

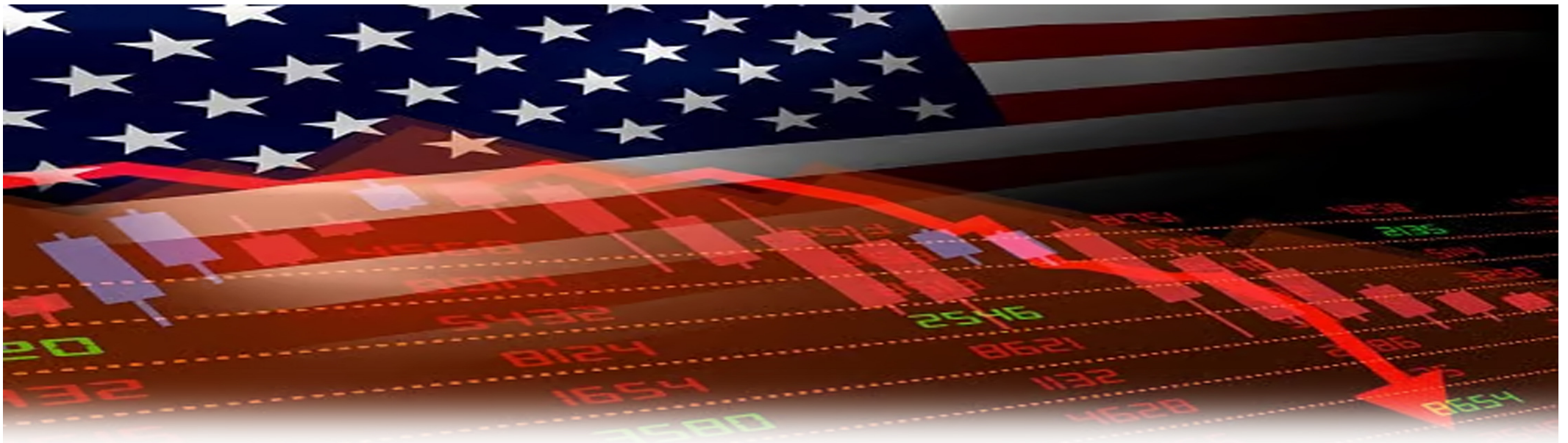
ਕੇਂਦਰੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ ਦੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਆਸੀ ਅਖਾੜਾ ਭਖ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਵਨੀਤ ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਮੇਰੇ ਖ਼ਿਆਲ ਨਾਲ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਇਨਾਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਫੜਨ ਲਈ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਜਿਸ ਨੂੰ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਅੱਜ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ,

ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਵੱਲੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। ਖ਼ਬਰ ਏਜੰਸੀ ਏਐੱਨਆਈ ਮੁਤਾਬਕ, 15 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਭਾਗਲਪੁਰ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਭਾਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਮਾਂ ਵਿਦੇਸ਼

ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵੱਖਵਾਦੀ, ਬੰਬ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਬੰਦੂਕ ਮਾਹਿਰਾਂ ਵਰਗੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨੰਬਰ ਵਨ ਅੱਤਵਾਦੀ 'ਤੇ ਇਨਾਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਫੜਨ ਲਈ ਜਾਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਐਲਾਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਹੈ। ਆਗੂ ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਇਹ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਹੁਣ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਬਿੱਟੂ ਦੇ ਬਿਆਨ @ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਵਡਿੰਗ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸਿਰਸਾ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ਉਹ ਪਾਰਟੀ ਛੱਡ ਕੇ ਲੜਨ ਲਈ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ। ਅੱਜ ਉਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਤਾਂ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹੈ। ਬਿੱਟੂ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਸੀ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਾਇਆ। ਅੱਜ ਉਸ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹੈ। ਬਿੱਟੂ ਜੀ, ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗਾ। ਪਰ ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ, ਬੁੱਧੀ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਬਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚਾਨਣ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਉ ਦੇ ਕਾਤਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਆਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਕਰੋਗੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਵਧਾਈ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਬੋਲ ਕੇ ਤੁਹਾਡਾ ਭਾਜਪਾ ਵਿੱਚ ਕੱਦ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬੋਲੋ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ।

ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਿਹਾ
ਦਰਅਸਲ, ਲੋਕਸਭਾ 'ਚ ਵਿਰੋਧੀ ਪਿਰਦੇਆਗੂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਵੱਲੋਂ 10 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਹੁੰਦਿਆਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ ਸਨ। ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਲੜਾਈ ਕਿਸ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਲੜਾਈ ਸਿਆਸੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਤਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਸਮਝ ਹੈ। ਲੜਾਈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਵਜੋਂ ਭਾਰਤ 'ਚ ਆਪਣੀ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜਾਂ ਉਹ ਕੜਾ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜਾਂ ਉਹ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਲੜਾਈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਤੇ ਸਿਰਫ ਉਸ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਲਈ ਹੈ। ਲੜਾਈ ਤਮਿਲਨਾਡੂ, ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ, ਤੇਲੰਗਾਨਾ, ਕਰਨਾਟਕ, ਆਂਧਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੀ ਹੈ।

अमेरिका में लगातार बिगड़ती आर्थिक एवं समाजिक स्थिति

विश्व में कई गतिविधियां एक चक्र के रूप में चलती रहती हैं। एक कालखंड के पश्चात चक्र कभी नीचे की ओर जाता है एवं एक अन्य कालखंड के पश्चात यह चक्र कभी ऊपर की ओर जाता हुआ दिखाई देता है। विदेशी व्यापार के मामले में वर्ष 1750 तक पूरे विश्व में भारत की तूती बोलती रही है, परंतु इसके पश्चात यूरोपीयन देशों ने विस्तारवादी नीतियों के चलते अपने आर्थिक हित साधते हुए विभिन्न देशों पर अपना कब्जा जमा लिया। ब्रिटेन, फ्रांस, डच जैसे देशों ने एशियाई देशों एवं कुछ अफ्रीकी भू भाग पर अपना कब्जा जमाया तो स्पेन आदि देशों ने अमेरिकी महाद्वीप पर अपना कब्जा जमाया। समय के साथ चक्र कुछ इस प्रकार चला कि वर्ष 1950 आते आते अमेरिका पूरे विश्व में सबसे अमीर देशों की श्रेणी में शामिल हो गया और ब्रिटेन, जिसके बारे में कभी कहा जाता था कि ब्रिटेन की महारानी के राज्यों में सूरज कभी डूबता नहीं है, का आर्थिक दृष्टि से ढलान शुरू हो गया और आज ब्रिटेन के आर्थिक एवं सामाजिक ढांचे की स्थिति हम सभी के सामने है। ब्रिटेन की अर्थव्यवस्था हाल ही में पूरे विश्व में छठे स्थान पर पहुंच गई है तथा अमेरिका, चीन, जापान, जर्मनी के पश्चात भारत आज विश्व की पांचवी सबसे बड़ी अर्थव्यवस्था बन गया है। जबकि वर्ष 1750 के पश्चात जब ब्रिटेन ने भारत पर अपना कब्जा स्थापित कर लिया था उसके बाद भारत की स्थिति यहां तक बिगड़ी थी कि पूरी विश्व की अर्थव्यवस्था में भारत के विदेश व्यापार की हिस्सेदारी वर्ष 1750 के 32 प्रतिशत से घटकर वर्ष 1947 में 3 प्रतिशत के नीचे आ गई थी। परंतु, एक बार फिर कालचक्र अपना रंग दिखाता हुआ नजर आ रहा है और अमेरिकी अर्थव्यवस्था के साथ ही वहां का सामाजिक ताना बाना भी छिन्न भिन्न होता हुआ दिखाई दे रहा है।

दरअसल, अमेरिका ने पूंजीवादी नीतियों को अपनाकर अपने नागरिकों में केवल आर्थिक उन्नति को ही विकास के एकमात्र मार्ग के रूप में चुना था, इससे वहां के नागरिकों में किसी भी प्रकार से धन अर्जन करने की प्रवृत्ति विकसित हुई एवं सामाजिक, आध्यात्मिक एवं सांस्कृतिक ताना बाना छिन्न भिन्न हो गया। परिवार व्यवस्था समाप्त हो गई जिसका परिणाम आज हमारे सामने है कि आज अमेरिका में नागरिकों के लिए सामाजिक सुरक्षा योजना, मेडीकेयर योजना, मेडीकैड योजना, प्रौढ़ नागरिकों को सुविधाएं एवं केंद्र (फेडरल) सरकार के कर्मचारियों को अदा की जा रही पेंशन, आदि

योजनाएं सरकार द्वारा नागरिकों के हितार्थ अमेरिका में चलानी पड़ रही हैं। इन योजनाओं पर खर्च किए जा रहे 2 लाख करोड़ अमेरिकी डॉलर की भारी भरकम राशि का लाभ करोड़ों अमेरिकी नागरिक प्रतिवर्ष उठा रहे हैं। यह राशि अमेरिकी सकल घरेलू उत्पाद का 14 प्रतिशत है। सुरक्षा की मद पर भी अमेरिका द्वारा 70,000 करोड़ अमेरिकी डॉलर का खर्च प्रतिवर्ष किया जाता है। बेरोजगारी बीमा लाभ योजना पर भी भारी भरकम राशि अमेरिकी सरकार द्वारा प्रतिवर्ष खर्च की जाती है। अमेरिका में सेवा निवृत्त हो रहे कर्मचारियों की संख्या लगातार बढ़ रही है जिसके कारण इस मद पर व्यय की जाने वाली राशि में भी बेतहाशा वृद्धि हो रही है, साथ ही लगातार बढ़ रहा सुरक्षा खर्च, स्वास्थ्य सेवाओं पर व्यय की लगातार बढ़ रही राशि के बीच वर्तमान में कर की दरों में वृद्धि नहीं करने के कारण बजटीय घाटे पर दबाव बढ़ता जा रहा है। इकोनोमिक रिपोर्ट आफ द प्रेजिडेंट के अनुसार अमेरिका में वर्ष 2000 में 23,600 करोड़ अमेरिकी डॉलर का बजट आधिक्य था जो वर्ष 2001 में घटकर 12,600 करोड़ अमेरिकी डॉलर का हो गया। परंतु, वर्ष 2002 में एक बार जो 15,800 करोड़ अमेरिकी डॉलर का बजट घाटा प्रारम्भ हुआ तो इसके बाद से वह बढ़ता ही गया

विश्वास की कड़ी टूटते ही मणिपुर में हिंसा

एक बार फिर मणिपुर हिंसा की आग में झुलस रहा है। पिछले 11 दिनों में 8 से अधिक लोगों की मौत हो चुकी है। दोनों ही समुदाय एक दूसरे के ऊपर हमला कर रहे हैं। प्रदर्शनकारी मणिपुर के मुख्यमंत्री और राज्यपाल का इस्तीफा मांग रहे हैं। स्कूली छात्र अब इस आंदोलन में शामिल हो गए हैं। स्कूली छात्रों ने इंडाल में सीआरपीएफ के जवानों पर भी हमला कर दिया। मणिपुर का राजभवन भी अब सुरक्षित नहीं रहा। यहां पर आंदोलनकारियों द्वारा पथराव किया जा रहा है। स्थानीय नागरिक कुकी हों या मेतई, दोनों ही ड्रोन और रॉकेट के हमलों से भयभीत हैं। राज्य सरकार दोनों ही समुदाय को सुरक्षा नहीं दे पा रही है। केंद्र सरकार ने 50000 से अधिक सुरक्षाबल मणिपुर में तैनात कर रखा है। वह भी कुकी और मेतई समुदाय का विश्वास नहीं जीत पाई है। मुख्यमंत्री बीरेन सिंह के खिलाफ अब मेतई समुदाय में भी भारी रोष देखने को मिल रहा है। स्कूली छात्रों ने

वर्ष 2009 में तो बजट घाटा बढ़कर 141,300 करोड़ अमेरिकी डॉलर का हो गया, वर्ष 2010 में 129,400 करोड़ अमेरिकी डॉलर, वर्ष 2011 में 130,000 करोड़ अमेरिकी डॉलर, वर्ष 2012 में 108,700 करोड़ अमेरिकी डॉलर एवं वर्ष 2020 में 313,000 करोड़ अमेरिकी डॉलर, वर्ष 2021 में 277,000 करोड़ अमेरिकी डॉलर एवं वर्ष 2022 में 188,000 करोड़ अमेरिकी डॉलर का रहा है। अमेरिका में प्रति परिवार वास्तविक औसत आय वर्ष 1973 में (वर्ष 2015 में डॉलर की कीमत पर) 50,000 अमेरिकी डॉलर थी। अमेरिका के लगभग आधे परिवारों की वास्तविक औसत आय 50,000 अमेरिकी डॉलर से अधिक थी एवं शेष आधे परिवारों की 50,000 अमेरिकी डॉलर से कम थी, जिससे आय की असमानता आज की तुलना में कम दिखाई देती थी। वर्ष 1973 से वर्ष 2015 तक अमेरिका में उत्पादकता में 115 प्रतिशत की वृद्धि दर्ज हुई है जबकि परिवारों की औसत आय (मुद्रा स्फीति के समायोजन के बाद) केवल 11 प्रतिशत ही बढ़ी है। यह भी, इस बीच, अमेरिकी महिलाओं को भारी मात्रा में प्रदान किए गए रोजगार के अवसरों के चलते सम्भव हो पाया है। इस प्रकार, मुद्रा स्फीति के समायोजन के पश्चात, अमेरिका में वर्ष 1973 के पश्चात औसत आय में वृद्धि

अपनी छह सूत्री मांगों को रखा था। जिस पर राज्यपाल और मुख्यमंत्री ने कोई प्रतिक्रिया न देते हुए, छात्रों को टाल दिया। इससे छात्रों का गुस्सा भड़क गया है। छात्र सड़कों पर उतर आए हैं। मेतई संगठनों ने सरकारी कार्यालय में अपना झंडा फहरा दिया। आंदोलनकारियों का कहना है, सुरक्षा सलाहकार और डीजीपी राज्य में शांति स्थापित करने में असफल रहे हैं। आंदोलनकारी उन दोनों के साथ, मुख्यमंत्री और राज्यपाल को भी हटाने की मांग कर रहे हैं। 16 महीने से मणिपुर में हिंसा चल रही है। केंद्र सरकार, राज्य सरकार, सुप्रीम कोर्ट सभी ने अपने-अपने स्तर पर प्रयास किया। मणिपुर की देश और विदेशों में चर्चा हो रही है। कांग्रेस नेता राहुल गांधी दो बार मणिपुर का दौरा कर चुके हैं। इसके बाद भी मणिपुर में शांति स्थापित नहीं हो पा रही है। इसका मूल कारण हाईकोर्ट के आरक्षण पर दिए गए निर्णय के बाद से, मणिपुर घाटी सुलग रही है। आरक्षण विवाद

नगण्य ही रही है। वर्ष 1973 से वर्ष 2007 के बीच अमेरिकी मध्यवर्गीय परिवारों ने उपभोग पर औसत खर्च को दुगने से भी अधिक कर दिया है। जिसके कारण इन परिवारों की बचत दर 10 प्रतिशत से घट कर 2 प्रतिशत हो गई है। बल्कि कई परिवारों को तो अपने मकानों पर ऋण लेकर एवं क्रेडिट कार्ड के माध्यम से ऋण लेकर भी काम चलाना पड़ रहा है। जोसेफ शूम्पटर के अनुसार अमेरिका में कार ने घोड़ा गाड़ी को खत्म कर दिया एवं कम्प्यूटर ने टाइपराइटर को खत्म कर दिया। इसे रचनात्मक विनाश (क्रीएटिव डेस्ट्रक्शन) का नाम दिया गया, क्योंकि इससे उत्पादकता का स्तर बढ़ा था, परंतु रोजगार के लाखों अवसर समाप्त हो गए थे। अमेरिका में आज 5 में से 4 रोजगार के अवसर, सेवा क्षेत्र में उत्पन्न होते हैं, जहां तुलनात्मक रूप से आय कम है। कृषि एवं उद्योग (विनिर्माण सहित) क्षेत्रों में रोजगार के अवसर बहुत कम मात्रा में उपलब्ध हो पा रहे हैं। 60 वर्ष पूर्व तक अमेरिका विदेशी व्यापार के मामले में आत्मनिर्भर था। अमेरिका में विभिन्न उत्पादों का जितना उपभोग होता था उन लगभग समस्त उत्पादों का उत्पादन भी अमेरिका में ही होता था। बल्कि, विदेशी व्यापार के मामले में तो उस समय अमेरिका के पास विदेश व्यापार आधिक्य शेष रहता था।

की चिंगारी मुख्यमंत्री एन बीरेन सिंह ने लगाई थी। आरक्षण के मुद्दे पर मेतई समुदाय का समर्थन प्रारंभ में मणिपुर के मुख्यमंत्री को मिल रहा था। लेकिन अब मेतई समुदाय भी उनसे नाराज है। मुख्यमंत्री के होते हुए इस समुदाय को काफी बड़ा नुकसान हुआ है। मुख्यमंत्री बीरेन सिंह मेतई समुदाय की रक्षा नहीं कर पाए। लाखों की संख्या में मेतई समुदाय की महिलाएं और बच्चे परेशान हैं। मणिपुर की पूर्व राज्यपाल अनसुईया उइके दोनों ही समुदाय के बीच विश्वास की कड़ी बनी थी। मणिपुर की सामाजिक व्यवस्था में महिलाओं का वर्चस्व है। मणिपुर की पूर्व राज्यपाल ने दोनों समुदाय के बीच विशेषकर महिलाओं के बीच समन्वय बनाने में सफलता पाई थी। वह दोनों ही समुदाय के लोगों से मिलकर उनका भरोसा जगा रही थीं। विवाद को सुलझाने में वह दोनों पक्षों का भरोसा जीतने में सफल रही हैं। जैसे ही उनका कार्यकाल खत्म हुआ।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 270

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

20 SEPT TO 26 SEPT, 2024

Navigating expectations and aspirations

In an age where parenting seems to be under constant scrutiny, the stress of raising children has evolved into a modern-day burden

In the olden days, it wasn't uncommon to be born in large families and be raised along with several siblings. But for some reason, parents back then did it with a laid-back approach and have not been heard or known to feel pressured by the size of the family they had to support. My paternal grandparents had 13 children and my maternal grandparents had ten.

It is a scenario impossible to even imagine in modern times, where stress has become a staple for all from kindergarten children to pensioners past their prime. Today's parents are engulfed in a whirlwind of expectations, constantly feeling the weight of being imperfect while juggling the unrelenting pressures of life.

The irony is not lost on any of us despite our best efforts, parents often feel they are falling short, outpaced by a society that holds them to impossible standards. Parental stress is a significant public health issue and called for shifts in cultural norms. In our hyper-connected world, where every action and decision is subject to public scrutiny, the quest for perfection is an unending pursuit that only leads to exhaustion. We need to pause and ask: Are we, as parents, pushing ourselves into a corner, one where our best is never good enough? How far should we go to prove our merits and how much strain can we take before we break at the seams?

A young parent recently mentioned how she was waiting for her toddler to grow up by a few years so that the tensions of the difficult years are past, but the truth is the stress of parenting seldom leaves, no matter how old the children become. It is in the psyche of the parent to be ever concerned, with the concerns and expectations only changing with age. Once a parent, always a parent. There is a relentless battle to become the perfect parents who have raised peerless offspring that the world

would appreciate. This pressure to adopt the best practices of parenting is now increased manifold by social media which presents picture-perfect family lives. What parents often forget is the travails of raising children are never easy and what seems perfect on social media are filtered versions of a life and landscape filled with challenges.

The idea of being a perfect parent is a myth and it would be prudent on the parents' part to recognise that benchmarks set by society, media and peers are often unattainable. Each family should set its priorities and boundaries commensurate with its resources, circumstances and the children's capacity to undertake over-demanding expectations from all around.

How parents of yore have been able to divide their attention between the litany of concerns and complaints their children must have presented baffles me. The joke that goes around in our family is this: the children just grew up; no one raised them by following any stringent standards. This attitude may not work in our times where the bars are set so high and the race for achievement is taken so seriously that parents find themselves caught in the quagmire of worry and anxiety even after the children have flown from their homes and built their nests.

The anxiety of being an inadequate parent haunts many and the truth is there is no single right way to parent; neither is there a

prescribed format to make children successful and happy except by instilling the right values in them. Embracing their imperfections as parents and learning to let go are difficult but essential traits to pick up in their journey of parenthood.

Vijay Garg
Retired Principal

What children need most is not a parent who has everything figured out, but one who loves them, supports them and is present through the highs and lows of life. Constant fretting about children will only take away from the confidence of the children and make them incompetent to face life's numerous challenges.

Vijay Garg

Retired Principal In an age where parenting seems to be under constant scrutiny, the stress of raising children has evolved into a modern-day burden

In the olden days, it wasn't uncommon to be born in large families and be raised along with several siblings. But for some reason, parents back then did it with a laid-back approach and have not been heard or known to feel pressured by the size of the family they had to support. My paternal grandparents had 13 children and my maternal grandparents had ten.

It is a scenario impossible to even imagine in modern times, where stress has become a staple for all from kindergarten children to pensioners past their prime.

Today's parents are engulfed in a whirlwind of expectations, constantly feeling the weight of being imperfect while juggling the unrelenting pressures of life.

The irony is not lost on any of us despite our best efforts, parents often feel they are falling short, outpaced by a society that holds them to impossible standards. Parental stress is a significant public health issue and called for shifts in cultural norms. In our hyper-connected world, where every action and decision is subject to public scrutiny, the quest for perfection is an unending pursuit that only leads to exhaustion. We need to pause and ask: Are we, as parents, pushing ourselves into a corner, one where our best is never good enough? How far should we go to prove our merits and how much strain can we take before we break at the seams?

A young parent recently mentioned how she was waiting for her toddler to grow up by a few years so that the tensions of the difficult years are past, but the truth is the stress of parenting seldom leaves, no matter how old the children become. It is in the psyche of the parent to be ever concerned, with the concerns and expectations only changing with age. Once a parent, always a parent. There is a relentless battle to become the perfect parents who have raised peerless offspring that the world would appreciate. This pressure to adopt the best practices of parenting is now increased manifold by social me-

dia which presents picture-perfect family lives. What parents often forget is the travails of raising children are never easy and what seems perfect on social media are filtered versions of a life and landscape filled with challenges.

The idea of being a perfect parent is a myth and it would be prudent on the parents' part to recognise that benchmarks set by society, media and peers are often unattainable. Each family should set its priorities and boundaries commensurate with its resources, circumstances and the children's capacity to undertake over-demanding expectations from all around.

How parents of yore have been able to divide their attention between the litany of concerns and complaints their children must have presented baffles me. The joke that goes around in our family is this: the children just grew up; no one raised them by following any stringent standards. This attitude may not work in our times where the bars are set so high and the race for achievement is taken so seriously that parents find themselves caught in the quagmire of worry and anxiety even after the children have flown from their homes and built their nests.

The anxiety of being an inadequate parent haunts many and the truth is there is no single right way to parent; neither is there a prescribed format to make children successful and happy except by instilling the right values in them. Embracing their imperfections as parents and learning to let go are difficult but essential traits to pick up in their journey of parenthood. What children need most is not a parent who has everything figured out, but one who loves them, supports them and is present through the highs and lows of life. Constant fretting about children will only take away from the confidence of the children and make them incompetent to face life's numerous challenges.

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 270

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

20 SEPT TO 26 SEPT, 2024

"Beyond the Wild: What Wolves Teach Us About Family and Integrity"

The wolf, a creature both revered and misunderstood, has long captured the imagination of humans across cultures. This majestic animal, known for its strength and cunning, also embodies qualities that are deeply relevant to our modern lives: loyalty, respect for family, and an unyielding commitment to freedom. By understanding the true nature of the wolf, we can glean valuable lessons that resonate far beyond the wild.

A Family United

At the heart of a wolf's life is its pack, a tightly knit family unit where every member plays a crucial role. Unlike the solitary image often painted by myths, wolves thrive in the company of their kin. The alpha pair, typically the parents, lead the pack with a sense of responsibility that ensures the survival and well-being of all members. In this environment, the young are nurtured, the elderly are respected, and the pack moves as one cohesive unit.

This familial structure offers a stark contrast to the increasing individualism seen in human society today. As we drift apart in our pursuit of personal success, the wolf reminds us of the strength found in unity, cooperation, and mutual support. A society that values family as its core, much like the wolf pack, is one that can weather any storm.

Uncompromising Freedom

One of the most striking traits of a wolf is its absolute refusal to live in captivity. Wolves, when captured, often become depressed, refusing food and exhibiting behaviors that can lead to their death. This fierce independence is a powerful symbol of the value of freedom and the cost of losing it. In a world where people are increasingly subjected to various forms of control—whether social, political, or economic—the wolf's undying spirit serves as a reminder of the importance of autonomy and the right to live free from oppression.

Honor in Purity

Wolves are discerning hunters, preferring fresh prey over carrion. While necessity may drive them to eat what they find, their preference for hunting demonstrates a respect for the natural order and a commitment to maintaining their role as apex predators. Additionally, the so-

cial structure within a wolf pack ensures that inbreeding is avoided, with only the alpha pair typically reproducing. This respect for genetic purity and the health of future generations reflects a deep, instinctual understanding of responsibility.

In human terms, this can be seen as a metaphor for integrity: holding oneself to high standards, making choices that honor both oneself and the community, and ensuring that actions today do not harm the prospects of tomorrow.

Lifelong Commitment

Wolves are monogamous, forming strong, lifelong bonds with their mates. This commitment extends beyond life; when one partner dies, the surviving wolf may mourn for an extended period. Such loyalty is rare in the animal kingdom and serves as an inspiring example of the power of dedication and love. In human relationships, where commitment is often tested, the wolf's unwavering bond with its mate encourages us to cherish and nurture our connections with others, to value loyalty and trust above all else.

Grief and Remembrance

The emotional depth of wolves is evident in their reactions to loss. When a member of the pack dies, the wolves exhibit behaviors akin to mourning—they may howl in sorrow, linger near the place where the member passed, or become visibly subdued. This capacity for grief is a poignant reminder of the importance of

acknowledging our emotions and the value of remembering those who have gone before us.

In a fast-paced world that often encourages us to move on quickly from loss, the wolf teaches us that it is okay to mourn, to take the time to grieve, and to honor the memory of those we have lost. This practice not only heals the heart but also strengthens the bonds of the living.

Cultural Reflections

Throughout history, the wolf has been a symbol of nobility and virtue in various cultures. In Arabic, the wolf is referred to as "Ibn al-Bar," or "the

Aubaid Ahmad Akhoun
akhoun.aubaid@gmail.com
Email: akhoun.aubaid@gmail.com

dutiful son," a nod to its care for its elderly parents. In Turkish culture, wolves are admired for their nobility and strength, with parents often encouraging their children to embody the traits of a wolf: noble, brave, and loyal rather than the more aggressive attributes of a lion.

In Kashmiri culture, the wolf, known as "shaal," is deeply ingrained in the language and folklore. Several proverbs and idioms reflect the characteristics of wolves. For instance, the saying "Shaal shaal biyoun biyoun tungi wiz kunniye" translates to "Wolves are separate, but when they raise their voices, they act as one," symbolizing unity during times of need.

Another popular proverb is "Shaal

tsalith bathen chob," meaning "The wolf escapes, and the man hits the ground." This is akin to the English saying "crying over spilled milk," illustrating the futility of acting too late.

There is also a taunt in Kashmiri: "Shaala jamadari," which refers to a scenario where many wolves gather in one place and make one wolf their captain by crowning him. When a lion approaches, all the wolves run back to their caves, and when the captain tries to flee, the crown prevents him from entering the cave, leading to his demise by the lion. This serves as a metaphor for giving someone responsibility while avoiding accountability yourself.

Furthermore, "shawl" in Kashmiri also refers to a famous fabric, typically a square or oblong piece of woven or knitted fabric used as a covering for the head or shoulders.

Khwaja Sanaullah Shawl of Khanyar, widely recognized as Son e Shale, was the most affluent merchant and landowner in nineteenth-century Kashmir. His name, Son e Shale, has since become ingrained in Kashmiri vernacular, often used mockingly. The phrase "Zan Chu Su Son e Shale" (as if he is the Son e Shale of the past) is commonly employed to deride those who exhibit pretentiousness or self-importance. Even today, the legacy of his wealth and status serves as a cultural reference point for those who put on airs.

These cultural reflections reinforce the idea that the wolf is more than just a predator; it is a symbol of the best qualities we can aspire to.

The Central Lesson: Reclaiming Our Values

The wolf, with its profound sense of loyalty, respect for family, and fierce independence, offers more than just lessons in animal behavior; it provides a blueprint for living a life of integrity and honor. In a society increasingly detached from these values, the wolf stands as a reminder of what we can achieve when we stay true to ourselves and those we care about.

By looking to the wolf, we can find inspiration to rebuild the bonds of family and community, to value freedom and autonomy, and to live with the kind of integrity that ensures we leave a positive legacy for future generations. In embracing the noble qualities of the wolf, we can create a society that is not only strong but also compassionate and just—a society where loyalty, honor, and respect are not just ideals but lived realities.

Bottom Line

In the end, the wolf is more than just a symbol; it is a guide, showing us the way to live with dignity, respect, and love. By following the wolf's example, we can foster a world where these values are cherished and upheld, leading to a brighter, more harmonious future for all.

White House calls Elon Musk's assassination post irresponsible

Tesla boss Elon Musk, who is on track to become the world's first trillionaire by 2027, has sparked controversy with a social media post that questioned why former President Donald Trump has faced two assassination attempts, while incumbent President Joe Biden and Vice President Kamala Harris have not. Musk later claimed the post was a joke and took it down.

However, the post has not gone down well with several quarters, including the White House, which has labelled the comments as "irresponsible".

Former US President and Republican presidential candidate Donald Trump was rushed to safety on Sunday when a man

attempted to assassinate him at his golf course in West Palm Beach, Florida, where the former

president's Mar-a-Lago resort is located. This as-

sassination attempt on Trump took place almost two months after an incident in Butler, Pennsylvania where a sniper fired at the former US President. The bullet grazed Trump's ear, sending shockwaves across the US. Commenting on the latest assassination, Elon Musk in his now-deleted post on X said, "And no one is even trying to assassinate Biden/Kamala." This post by Elon Musk faced intense backlash, prompting Musk to delete it and clarify that it was intended as a joke.

"Well, one lesson I've learned is that just because I say something to a group and they laugh doesn't mean it's going to be all that hilarious as a post on X," Musk wrote.

The Flag of Jammu and Kashmir: A Disconnect Between Symbol and Sentiment

A flag, more than just a visual representation, is a deep-rooted symbol of national identity, unity, and shared aspirations. For any region or nation, it serves as a unifying emblem, capturing the essence of its history, struggles, and values. The flag of Jammu and Kashmir, however, failed to evoke such sentiments among the Kashmiri populace. Rooted in the National Conference (NC) party's identity, the flag was never truly accepted as a national symbol of Kashmir by the masses. This disconnect can be traced back to the flag's origins and the way it was wielded politically in a region yearning for genuine representation and autonomy.

Historically and philosophically, a flag serves as more than a mere symbol of governance. It reflects the people's struggles, their victories, and the shared identity of a nation. Flags across the world evoke deep emotional responses, from pride to grief, as they encapsulate the collective aspirations of a people.

In contrast, Kashmir's state flag—a red field with a white plough—failed to serve this purpose. The flag's design was a near replica of the National Conference's party flag, with only minor modifications. It was first adopted by the NC during its early years, with the red symbolising labour and the plough representing the working class. However, the transition of this party flag into the official state flag in 1952, under the leadership of Sheikh Abdullah, created a stark dissonance. What should have been a symbol of the state's autonomy and the will of its people, instead became a symbol of political monopolisation.

The flag of Jammu and Kashmir never resonated with the people as a symbol of their collective aspirations or autonomy. This disconnect is evident in how the flag was largely absent from public demonstrations, protests, and other political expressions in Kashmir. Unlike national flags, which are often hoisted with pride during rallies, the Kashmiri flag seldom appeared in moments of political upheaval, both before and af-

ter the revocation of Article 370 on 5 August 2019. Its absence speaks volumes about how it was never perceived as a true symbol of the region's identity by the people.

Instead, Kashmiris would often hoist green flags, green is often associated with Islam, symbolising peace, paradise, and faith, or other symbols that better represented their frustrations and aspirations. The official state flag, with its deep association with the National Conference, was viewed as a tool of political convenience rather than a unifying emblem for the people of the region.

A critical reason behind the flag's failure to resonate with the Kashmiri people lies in its close association with the National Conference. The flag's origins within the party and its eventual adoption as the official state symbol point to an attempt by the NC to blur the lines between the party and the state, creating a monopoly over political identity in the region. This tactic, while politically

advantageous for the NC, was undemocratic and problematic for a region like Kashmir, which already struggled with questions of autonomy and representation.

By having the state flag almost identical to its own party flag, the National Conference symbolically

Er. Shahzada Athar Ishaq Shah.
shahather98@gmail.com

reinforced the notion that the party and the state were one and the same. This not only undermined the democratic fabric of the region but also alienated large sections of the population who did not see themselves represented by the NC's political narrative. A healthy democracy thrives on pluralism and diversity in representation. However, the NC's attempt to establish monotony within the political space of Jammu and Kashmir through symbolic measures such as the flag stifled alternative voices and perspectives.

From a democratic standpoint,

the conflation of the state's identity with a single political party sets a dangerous precedent. Democracy demands plurality, where different voices, ideologies, and perspectives can thrive and represent the diverse needs of a population. In Kashmir's case, the flag's close association with the National Conference deprived the state of a symbol that could represent the collective identity of its people, transcending party lines.

By adopting a near-identical flag, the National Conference effectively sent a message that there was no room for competing political ideologies or alternatives within the region. This move was seen as an attempt to further consolidate power and cement the NC's dominance in Kashmir's political landscape. The lack of a distinct, neutral flag that could unite the people of Jammu and Kashmir as a whole was a missed opportunity to foster a broader sense of unity and inclusivity.

In conclusion, the flag of Jammu and Kashmir was more a reflection

of the National Conference's political monopoly than a true representation of the people's aspirations. Its failure to resonate with the masses stems from its deep association with the NC's political agenda and its inability to evolve into a symbol of autonomy, resistance, or unity for the region. The absence of the flag during key moments in Kashmiri history—especially during protests and rallies—further highlights its detachment from the emotional and political sentiments of the people.

For a flag to hold philosophical and emotional importance, it must transcend party politics and become a symbol of the collective will and identity of the people. In Jammu and Kashmir, this was never achieved. Instead, the state flag became a symbol of political compromise and monotony, failing to capture the hearts and minds of the Kashmiri people. As a result, Kashmir remains without a true national symbol that reflects its unique identity, history, and aspirations.

Sean 'Diddy' Combs arrested in Manhattan following indictment amid sex trafficking probe

A person familiar with the indictment confirmed the legal action against the 54-year-old musical impresario, according to The New York Times; but it was not immediately clear what the charge or charges were in his indictment. Combs was arrested by Homeland Security officials at a midtown Manhattan hotel late Monday, law enforcement sources told TMZ, and transported to the FBI's Manhattan field office. Authorities had planned on arresting Combs on Tuesday, 'but something happened that caused' federal officials to take him into custody earlier than planned, an official told the outlet. U.S. Attorney Damian Williams said Combs was apprehended in connection with a Southern District of New York-issued sealed indictment, according to TMZ. Federal officials had been searching the room in which they apprehended Combs, according to TMZ, citing 'unconfirmed reports.' Diddy's attorney Marc Agnifilo released a statement to DailyMail.com which

read: 'We are disappointed with the decision to pursue what we believe is an unjust pros-

ecution of Mr. Combs by the U.S. Attorney's Office. 'Sean 'Diddy' Combs is a music icon, self-made entrepreneur, loving family man, and proven philanthropist who has spent the last 30 years building an empire, adoring his children, and working to uplift the Black commu-

nity. 'He is an imperfect person but he [is] not a criminal. To his credit Mr. Combs has been nothing but cooperative with this investigation and he voluntarily relocated to New York last week in anticipation of these charges. Agnifilo added: 'Please reserve your judgment until you have all the facts. These are the acts of an innocent man with nothing to hide, and he looks forward to clearing his name in court.' Monday evening's indictment comes less than six months after the music mogul's homes in Los Angeles and Miami were raided by federal authorities March 25. (TMZ noted that Monday's high-profile arrest had been apparently connected to the probes). Combs, who has also been known as Diddy and Puff Daddy, has been in the limelight for most of the past year, after he swiftly settled a lawsuit from his ex-girlfriend Cassie Ventura in November of 2023, in which she claimed he engaged in sex trafficking and abused her.

US House to vote on spending bill with tighter voting rules amid shutdown risk

The Republican-controlled US House of Representatives will vote on legislation on Wednesday that pairs a must-pass spending bill with tighter voting rules, setting up

an election year clash with the Democratic-majority Senate that risks a partial government shutdown. Congress must pass spending leg-

islation before the start of the new fiscal year on October 1 to avoid furloughing thousands of federal workers and shutting down a wide swath of government operations

just weeks before the November 5 election.

But lawmakers are at odds over an attached Republican voting bill that would require those registering to vote to provide proof of US citizenship.

Spurred by Republican presidential candidate Donald Trump's false claims about election fraud, House Republicans say the bill is a necessary step to prevent people living in the country illegally from voting. For their part, Democrats say it aims to drive down voter participation. A 2017 study found 30 possible instances of noncitizens voting out of more than 25 million ballots cast. It is not clear whether Republicans will even muster enough support to pass the bill out of the House. With a narrow 220-211 majority, Republicans have few votes to spare and some have said they will vote against it. House Republicans have spent much of the past

two years paralysed by infighting, and Speaker Mike Johnson shelved a vote on the package last week due to lack of support.

Even if the House passes it this time, it is certain to be rejected by the Senate, leaving the two chambers at odds with less than two weeks before government funding expires. Senate Republican Leader Mitch McConnell on Tuesday appeared to show little enthusiasm for the fight, saying his party would likely be blamed if Congress allows the government to shut down shortly before the election.

"I'm for whatever avoids a government shutdown," he told reporters. Congress faces an even more critical self-imposed deadline on January 1, before which they must act to raise or extend the nation's debt ceiling or risk defaulting on more than \$35 trillion in federal government debt.

Mystery as Trump supporters suffer odd medical condition after sitting behind former president at Arizona rally

Supporters of Donald Trump say they've suffered from mysterious eye injuries after sitting behind him at his rally in Tucson last week. At least half a dozen people said they were seated on stage behind Trump as the candidate addressed the spiraling cost of living crisis and unveiled a populist new policy, promising to end tax on overtime. But after the event they became afflicted with a mysterious malady. Some complained of dealing with irritation in their eyes and needed medical attention.

Mayra Rodriguez, a former Clinton supporter turned Trump fan and pro-life advocate, said that her 'eyes were burning' once she left the rally and headed for the emergency room shortly after getting home from the speech. 'The emergency room staff, from the triage

nurse to the PA asked are you sure you didn't get sprayed with something your symptoms look like you got sprayed with something,' Rodriguez said. She said that whatever happened, for a couple of days afterward she had nearly gone blind. 'I can't see anything when I try to open my eyes. I see a bright light. It hurts, it hurts a lot to open my eyes. I have this cold cloth I put on and take off constantly. It's horrible,' she said.

Rodriguez said that by Tuesday, her vision had begun to return to her and it doesn't appear to be a permanent problem.

However, she became more troubled when she started to hear stories from other people who attended and sat near her.

Americans face shock new visa fee to enter the United Kingdom

Americans planning to travel to the United Kingdom will have to pay a fee to enter the country starting next year.

The country's electronic travel authorization (ETA) fee will go into effect on January 8, 2025, according to the UK government. US travelers will have to pay \$13.05 (£10) to obtain the authorization which will be digitally linked to passports. The authorization will be valid for multiple trips over two years for stays up to six months at a time, 'or until the holder's passport expires,' the government said. US citizens can apply for an ETA starting on November 27, 2024 and should expect a response

within at least three business days. Each traveler is required to have their own ETA, including all children. 'Everyone wishing to travel to the UK ñ except British and Irish citizens ñ will need permission to travel in advance of coming here,' according to the government. Seema Malhotra, the United Kingdom's minister for migration and citizenship, said the new changes are part of a 'worldwide expansion' of the program. 'The worldwide expansion of the ETA demonstrates our commitment to enhance security through new technology and embedding a modern immigration system,' Malhorta said. 'Digitization enables a smooth experience for

the millions of people who pass through the border every year, including the visitors we warmly welcome to the UK who are predicted to contribute over £32 billion to our tourism economy this year,' she added.

The country first introduced the ETA last year for visitors in seven Gulf countries, including Saudi Arabia, Qatar, and United Arab Emirates. The UK also plans to expand ETAs to other countries and territories, including Canada, Japan, Mexico and Australia. In August the European Union announced that Australian citizens would have to pay a new \$11.50 application fee to travel to the continent in 2025. Previously Australians could travel visa-free

to the history and culture-rich and Authorization System (ETIAS) program, which is a new entry requirement for visa-exempt nationals from 60 nations, including Australians.

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 270

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

20 SEPT TO 26 SEPT, 2024

Baran International LLC
& The Mela Team

SUN **29**
SEP, 2024

Invite you to **SOUTH SHORE PUNJABI MELA** IN VALLEY STREAM

Cultural Program:

FOLK SINGERS
GIDHA
BHANGRA

FREE ENTRY

DOORS OPEN AT: 12:00 NOON TO 6:00 PM

Guest MC Satbir "Kucha" Bedi

DJ APNA VIRSA
516-304-6004

Singer **KHUDA BAKHSH**

SHOPPING | FOOD VENDOR | ICE CREAM TRUCK | JUICE VENDOR | FRESH JALEBI & MUCH MORE

SPONSORS: • Malwa Brothers USA Inc For Info and Booths Contact Team of:

• Sant Baba Prem Singh Society

- TJ ANAND: (646) 251-9794 / TJANAND193@GMAIL.COM
- EKAM SINGH: (516) 343-2269 • JAY SINGH: (516) 547-8666
- SUNNY RAI: (516) 450-0356 • IQBAL KHOKHAR: (718) 637-1178
- HARBANS SINGH DHILLON: (917) 515-1721

MEDIA SPONSORS:
MAHA PUNJAB MEDIA

The South Asian Times
excellence in journalism

PREET NAMA
ONLINE AND PRINT MEDIA
KHARA SACH
CHIEF EDITOR: PRITPAL KAUR +1 201-312-4180
Preetnama TV

Venue:

Hendrickson Park Pool-Parking Lot Merrick Road,
123 W. Merrick Rd Valley Stream NY 11580

TRUSTEES
DERMOND E. THOMAS
SEAN WRIGHT
KEVIN WASZAK

MAYOR
EDWIN A. FARE
DEPUTY MAYOR
JOHN L. TUFARELLI

VILLAGE JUDGE
MELANIE A. JENKINS
VILLAGE CLERK
JAMES J. HUNTER

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 270

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

20 SEPT TO 26 SEPT, 2024

No body have time to watch TV Advertisement
No body have time to read Physical newspapers

It's social time.

Online News, Advertisement, Promotion Anytime anywhere.

Doesn't matter where are you.

Advertisement with Preetnama.

Promote your business with TalkShow

We gave social stage to show yourself and your Business.

Business Persons, Doctor,
Advocates, VISA, Tour Travel, Actor, Singers,
writers come Join or TalkShow
and Advertisement with us on national
& International based.

Search Just
Preetnama
Youtube
Facebook
Twitter
Instagram
LinkedIn
Tiktok

No ned to go anywhere, Just leave message on
WhatsApp or email us. We will call you back.

Contact immediately

+1 201-312-4180, +1 917-328-8436

www.preetnama.com, www.preetnews.com

Email- preetnamausa@gmail.com

ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਜਿੰਨੀ ਲਾਹੇਬੰਦ ਚੀਜ਼ ਹੈ, ਓਨੀ ਹੀ ਇਹ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਵੀ ਹੈ

ਅਜੋਕਾ ਯੁੱਗ ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਹੈ। ਸਾਇੰਸ ਨੇ ਇੰਨੀ ਕੁ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਹਰ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਜਾਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਕੰਮ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਆ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਨਵੀਂ ਨਵੀਂ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਅਨਪੜ੍ਹਤਾ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ਦੀ। ਹੁਣ ਇਥੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਅਨਪੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਮੰਨ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਪਰ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਤਾਂ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਹਨ। ਹਾਂ ਗੱਲ ਮੰਨੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਤਾਂ ਹਨ ਪਰ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਨ। ਇੰਨਾ ਪੜ੍ਹ ਲਿਖ ਜਾਣ ਬਾਅਦ ਇੰਨੇ ਪੈਸੇ ਖਰਚ ਕਰ ਡਿਗਰੀਆਂ ਕਰਕੇ ਜਦ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਕੇ ਉਹ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਣਾਅ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਲੜੀ ਤਹਿਤ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਅਜੋਕੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਇੱਕ ਸਰੀਰਕ ਅੰਗ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਮੈਂ ਅਖਾਂਗਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮਾਂ ਪਿਓ ਹੀ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਮਿੱਤਰ, ਸਾਕ ਸਨੇਹੀ,

ਮਾਂ ਪਿਓ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਉਹ ਪਾਸਾ ਵੱਟ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਸਭ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਗੀਲਾਂ ਵੇਖਣੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਈਏ ਤਾਂ ਗੀਲਾਂ ਬਣਨ ਹੀ ਕਿਉਂ...? ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਫੋਟੋਆਂ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਉੱਤੇ ਅੱਤ, ਸੀਰਾ, ਕੋਕਾ, ਅੱਗ ਨਾ ਲਿਖੀਏ ਤਾਂ ਚੰਦ ਵਿਉਂਜ਼ ਲੈਣ ਲਈ ਅੱਧਨੰਗੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਭ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਤੇ ਨਾ ਮਿਲੇ...? ਹਾਂ ਇੱਥੇ ਗੱਲ ਇਹ ਵੀ ਕਰ ਲਈਏ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੋਂ ਪਾਸਾ ਨਹੀਂ ਵੱਟ ਸਕਦੇ.. ਪਰ ਇਹਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਤਾਂ ਕਰ ਹੀ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸਹੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਫੈਲਾਈਏ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮੋਬਾਇਲ ਰੂਪੀ ਬਿਮਾਰੀ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਤਣਾਅ ਵਰਗੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ, ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬਣਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੌਸਲਾ ਦੇਣ। ਅੱਜ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਗੜ ਜਾਣ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਚਿੜਚਿੜਾ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਂ ਪਿਓ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰੀਆਂ ਬਣਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਹਰ

ਗਗਨ ਫੂਲ
ਸੰਪ: 75289-03512

ਇੱਕ ਘਰ ਦਾ ਜੀਅ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਜਾਕੇ ਬਹਿ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਇਲ ਨਾਲ ਚੁੱਬੜ ਜਾਂਦਾ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੀ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀਹਦੇ ਨਾਲ ਕੀ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਾਤੇ ਸਭ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸਭ ਰਿਸ਼ਤੇ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਮੋਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਨੇ ਸਾਡੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਕੁ ਜਕੜ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਦੁਨਿਆਵੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ, ਆਪਣੇ ਫ਼ਰਜ਼ਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਪਤਾ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਵਤੀਰਾ ਸਿਰਜਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਤੀਰੇ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਹੀ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਚਿੰਜਕਾ ਕਾਮ ਉਸੀ ਕੇ ਸਾਜੇ ਭਾਵ ਜਿਹੜਾ ਕੰਮ ਜੀਹਨੇ ਕੀਤਾ, ਜਿਹਨੂੰ ਕਰਨਾ ਆਉਂਦਾ, ਜੀਹਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਜਿਹਨੂੰ ਉਸ ਕੰਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ, ਉਹ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਹੀ ਅਸਲ ਪਰਿਵਰਤਨ ਹੈ, ਭਾਵ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਸਾਇੰਸ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਦਾ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਫਿਰ ਹੀ ਮੰਨ ਸਕਾਂਗੇ ਕਿ ਬਕਾਇਆ ਹੀ ਅਸੀਂ ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਹਨਾਂ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨਾਂ ਕਰਕੇ

ਹੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਝਗੜੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰ ਮਾਹਿਰ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਅਫ਼ਸੋਸ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਕਦੇ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਯੰਤਰ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕਿੰਨਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ। ਇਸ ਯੰਤਰ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਲਿਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਸਿਆਣੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਚਮੜਦਾਰ ਲਈ ਤਾਂ ਇਸ਼ਾਰਾ ਜੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਚੋਂ ਆਓ ਇਸ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਵੱਡਮੁੱਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਈਏ ਅਤੇ ਇਹ ਯੰਤਰ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਰੱਖੀਏ ਕਿ ਜਿੰਨਾਂ ਕੁ ਸਾਨੂੰ ਇਹਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਓਨੀ ਕੁ ਇਹਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਚੰਗੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਇਹਦਾ ਪੂਰਾ ਪੂਰਾ ਲਾਭ ਉਠਾਈਏ। ਜੇਕਰ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਬੁੱਧੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਇੰਨਾ ਕੁ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹੱਥ ਦੇ ਕਾਰੀਗਰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਬਣ ਜਾਵਾਂਗੇ ਜਿਵੇਂ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੱਥ ਦੇ ਕਾਰੀਗਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ... ਹੁਣ ਤੇ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਹੱਥੀ ਕੰਮਾਂ ਉੱਤੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਸੋ ਇਹ ਯੰਤਰ ਜਿੰਨਾਂ ਕੁ ਲਾਹੇਬੰਦ ਹੈ, ਉਨਾਂ ਹੀ ਇਹ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਵੀ ਹੈ।

ਡੁੱਲੇ ਬੇਰ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ

ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਜਰੂਰਤ

ਬਲਵਿੰਦਰ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਵੱਡੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਉਸ ਦੇ ਮੰਮੀ, ਡੇਡੀ ਨੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਖੁਸ਼ੀ, ਖੁਸ਼ੀ ਰਹਿ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਈ ਸਾਲ ਲੇਟ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਸੋਹਣੇ, ਸੁਨੱਖੇ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਇਹ ਇੱਛਾ ਪੂਰੀ ਤਾਂ ਹੋ ਗਈ, ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਹਰਬੰਸ ਉਸ ਨੂੰ ਖਰਚਣ ਲਈ ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੰਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਬੀਮਾਰ ਹੋਣ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲੋਂ ਦਵਾਈ ਲਿਆ ਕੇ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਦੀ ਮਾੜੀ ਆਦਤ ਵੀ ਸੀ। ਇਹ ਸਭ ਕੁੱਝ ਵੇਖ ਕੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੰਮੀ, ਡੇਡੀ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਕੁੱਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਡੇਡੀ ਦੀ ਹਰਟ ਅਟੈਕ ਨਾਲ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਘਰ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਚੱਲਣਾ ਔਖਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੰਮੀ ਨੇ ਅੱਖ, ਸੱਖੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਕੱਟ ਲਏ। ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਹਰਬੰਸ ਉਸ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਕਈ ਵਾਰ ਆਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਵਲੋਂ ਕੋਈ ਭਰੋਸਾ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਨਾ ਗਈ।

ਲੋਕ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਆਪਣੀ ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਹੈ। ਸਕੂਲ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਬੋਲਚਾਲ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਸੰਵਾਦ ਨੂੰ ਪਰਪੱਕ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਸੰਵਾਦ ਨਾਲੋਂ ਸਿਲੇਬਸ ਭਾਰੂ ਹੈ। ਪੜ੍ਹਨ-ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਮੌਲਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਨੈਨੋਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸਰੂਪ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੰਵਾਦ ਲਈ ਸਿਆਣਪ, ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਮਾਧਿਅਮ ਸਿੱਖਿਆ ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸੰਵਾਦ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਬਦਲਾਅ ਕਰਨੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੰਗ ਹੈ।

ਸ਼ਬਦ ਮਨੁੱਖ ਅੰਦਰ ਮਨੁੱਖਤਾ ਜਗਾਉਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸਾਧਨ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਨਕਲਾਬੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਜ਼ੁਲਮ ਦੇ ਤਾਂਡਵ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾਈ ਸਗੋਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਜ਼ਾਲਮ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਰਾਹ ਵੀ ਪਾਇਆ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਦੇ ਲੜ ਲਗਾ ਕੇ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਚੰਡਤਾ ਅਤੇ ਪਾਕੀਜ਼ਗੀ ਬਖ਼ਸ਼ੀ। ਆਵਾਜ਼ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਸਾਡਾ ਗੁੰਗਾਰਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਸਰਬਸਾੰਝੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਲਬ ਖੋਲ੍ਹਣੇ ਪੈਣਗੇ ਅਤੇ ਚੁੱਪ ਤੋੜਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਖ਼ੋਫ਼ ਅਤੇ ਦਬਾਅ ਥੱਲੇ ਪਲਣ ਵਾਲੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਬਿਮਾਰ, ਬੋਠੀ ਅਤੇ ਅਵਿਕਸਿਤ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਤੰਦਰੁਸਤ, ਸਿਰਜਣਾਤਮਿਕ, ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਤੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸੁਥਰੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਸਹੀ ਗ਼ਲਤ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਕੇ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਾ ਭਰਪੂਰ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਮੰਥਨ ਕਰੀਏ। ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਹੀ ਸੰਵਾਦ ਵਿਚ ਹੈ। ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਜਮਹੂਰੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਵਿਟਾਂਦਰਾ ਹੀ ਸਭ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਮਾਧਿਅਮ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਗੌਰਵ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣੀ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਵੇਦਨਾ ਹੈ। ਸੋਚ ਤੇ ਸੱਚ ਨਿਪੜਕ ਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਪਨਪਦੇ ਹਨ। ਸੱਚ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਹਉਮੈਂ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਕੋਹਾਂ ਦੂਰ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਨ ਵਿਚ ਪਣਪਦੀਆਂ ਅਹਿੰਸਾਸਾਂ ਦੀਆਂ ਸੂਖਮ ਤਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰੋਖ ਹੀ ਸਾਡੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਦੇ ਗ਼ਲਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸੁਲਗਦੀ ਚੰਗਿਆੜੀ ਬਣਾ ਕੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਡੂੰਘੇ ਅਤੇ ਜਟਿਲ ਸੰਕਟਾਂ ਤੋਂ

ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਸਿਰਜਣਾਤਮਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਮਾਨਵੀ ਚੇਤਨਾ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸੁਹੱਪਣ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਵਿਚ ਤਰਕ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜ਼ੁਬਾਨ ਦੀ ਮਿਠਾਸ ਅਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਸਲੀਕਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੰਗ ਦਾ ਅੰਤ ਆਪਸੀ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗੱਲਬਾਤ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਲੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਪੱਕ ਪ੍ਰਵਚਨ ਹੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਨਿਘਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾ ਕੇ ਅਸੀਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਵੀ ਖੋੜਾ ਅਤੇ ਵਿਸਮਾਦ ਬਖ਼ਸ਼ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਮੌਲਿਕ, ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਵਿਲੱਖਣ ਨੁਹਾਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਅਮਲ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਇਹ ਅਮਲ ਲੋਕ-ਹਿੰਤ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸਦੀਵੀ ਸਮਾਜਿਕ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਗੁਰੂਆਂ-ਪੀਰਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੋਂ ਸੇਧ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ ਸਾਡਾ ਇਖ਼ਲਾਕੀ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ। ਮਹਿਜ਼ ਬੋਲਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸੂਖਮ ਅਹਿੰਸਾਸਾਂ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਕੈਨਾਲ ਰੋਡ
ਸਾਮੂਏ ਅੰਗਦ ਸਿੰਘ ਐਮ ਐਲ ਏ ਹਾਊਸ
ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ-144514
ਫੋਨ 9915803554

ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਆ ਰਹੀਆਂ
ਵਿਜੈ ਗਰਗ
ਸਾਬਕਾ ਪੀਈਐਸ-1, ਮਲੋਟ

ਉਹ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਇਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਆਗਮਣੇ-ਸਾਗਮਣੇ ਸ਼ਬਦੀ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੇ ਰਿਮਿਆਨ ਇਕ ਸੜਕ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਸ਼ਬਦੀ ਵੇਚਦੇ ਤਾਂ ਉਚੀ-ਉਚੀ ਜ਼ੋਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਲਗਾ ਕੇ ਸ਼ਬਦੀ ਵੇਚਦੇ। ਹਰ ਸ਼ਬਦੀ ਦਾ ਨਾਂਅ ਲੈ ਕੇ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਦਿੰਦੇ। ਜਿਵੇਂ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਕਈਆਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ

ਇਕ ਦਾ ਨਾਂਅ ਸੀ ਪੰਡਿਤ ਵਿਸ਼ਨੂ ਕਾਲੀਆ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਦਾ ਨਾਂਅ ਸੀ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ। ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਬੜੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਨ। ਹੱਸ ਮੁੱਖ ਅਤੇ ਉਚ ਦਰਜੇ ਦੇ ਮਾਖੋਲੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਵਾਕਫੀਅਤ ਸੀ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੋਈ ਪਤਾ ਪੁੱਛਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਅਗਰ ਕੋਈ ਰਸਤਾ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਜਾਂਦੀ। ਜਿਵੇਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਇਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ ਹੋਣ। ਉਹ ਹਰ ਆਏ ਗਏ ਗਾਹਕ ਉਪਰ ਅਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਚੋਂ ਲੰਘਦੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਉਪਰ ਤਿੱਖੀ ਨਿਜ਼ਰ ਰੱਖਦੇ। ਕੌਣ ਕਿੱਥੋਂ ਆਇਆ, ਕਿੱਥੋਂ ਗਿਆ? ਕਿਸ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਆਇਆ, ਕਿੱਥਰ ਜਾਣਾ ਹੈ? ਉਹ ਸਭ ਦੀ ਖਬਰ ਰਖਦੇ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਪਹਿੰਚਾ ਵੀ ਫੜਫੜਾਉਂਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਦਿੰਦੇ। ਉਸ ਦਾ ਰੰਗ ਰੂਪ, ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ, ਆਉਣਾ-ਜਾਣਾ ਸਭ ਕੁਝ ਦਿੰਦੇ। ਉਹ ਪਹਿੰਚੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਉਪਰ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਕਦੋਂ ਆਏ ਕਦੋਂ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਭਾ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ।

ਕਦੀ-ਕਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਬੰਦ ਵੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ। ਹਫ਼ਤੇ ਵਿਚ ਇਕ-ਦੋ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਬੰਦ ਰਹਿੰਦੀਆਂ। ਸ਼ਬਦੀ ਵੇਚਣ ਵਿਚ ਉਹ ਬਹੁਤ ਲਾਪਰਵਾਹ ਸਨ। ਬਹੀਆਂ ਹੋ ਚੁਕੀਆਂ ਸ਼ਬਦੀਆਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰਦੇ, ਸਾਧਾਰਣ ਕਪੜੇ, ਮੋਢਿਆਂ ਉਪਰ ਤੌਲੀਏ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਕ ਕਾਪੀ ਅਤੇ ਪੈਨ ਹਰ ਵਕਤ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਇਕ ਸਮੱਗਲਰ ਨੂੰ ਜੇਲ ਚੋਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਤਕਲੀਫ਼ ਹੋਈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਸਮੱਗਲਰ ਉਚ ਦਰਜੇ ਦਾ ਨਾਮੀ ਸਮੱਗਲਰ ਸੀ। ਉਸ ਉਪਰ ਕਈ ਈਨਾਮ ਸਨ। ਉਸ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਵੀ ਉਚ ਦਰਜੇ ਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾਉਣਾ ਕੋਈ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਕ ਇਨਸਪੈਕਟਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਵੀ ਬੜਾ ਦਲੇਰ ਪੁਲਿਸ ਅਫ਼ਸਰ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਮਹਿਕਮੇ ਵਿਚ ਖੂਬ ਚਲਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਇਕ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਉਪਰ ਚਲਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਖੂਬ ਦੋ ਨੰਬਰ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰ ਰੱਖੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋ ਨੰਬਰ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਾਹਿਰ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਧੱਜੀਆਂ ਉੜਾ ਕੇ ਵੀ ਬਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਗਲਤੀ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਛੱਡਦਾ। ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਉਹ ਮਾਹਿਰ ਸੀ। ਉਸ ਉਪਰ ਕਈ ਕੋਈ ਇਲਜ਼ਾਮ ਸਾਬਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਸਰਾਬ ਛੁਡਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਮਿਲੇ ਹੋਏ ਸਨ।

ਉਹ ਸਮੱਗਲਰ ਨੂੰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਕ ਉਚ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਕਹਿਣ ਉਪਰ ਫੜਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਉਸ ਸਮੱਗਲਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਣਦੀ। ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਕੋਈ ਸੱਤ ਵੱਜ ਚੁੱਕੇ ਸੀ। ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਸਿਵਿਲ ਸਰਜਨ ਅਪਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਇਕ ਨਿਰਾਇਤ ਈਮਾਨਦਾਰ ਅਫ਼ਸਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੰਨਦਾ। ਇਕਦਮ ਸ਼ਰੀਫ਼, ਸਾਊ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ। ਸਰਲ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਦਾ ਮਾਲਿਕ।

ਸਰਦੀਆਂ ਦੇ ਦਿਨ ਸਨ। ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਸੱਤ ਕੁ ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ, ਉਸ ਸਿਵਿਲ ਸਰਜਨ ਕੋਲ ਉਹ ਇਨਸਪੈਕਟਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਸਿਵਿਲ ਸਰਜਨ ਨੂੰ ਹਾਲ-ਚਾਲ ਪੁੱਛਿਆ। ਸਿਵਿਲ ਸਰਜਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਦਸੋਂ ਕਿੱਥਰ ਆਏ ਹੋ, ਕੀ ਕੰਮ ਹੈ?” ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿਵਿਲ ਸਰਜਨ ਨੂੰ ਨਿੱਝਕ ਹੁੰਦਿਆ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਜਨਾਬ, ਜੇ ਸਮੱਗਲਰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਦਾਖ਼ਿਲ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਟੀਕਾ ਲਗਵਾ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਉਚ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਨ।

ਸਿਵਿਲ ਸਰਜਨ ਨੇ ਨਿਮਰਤਾ ਪੂਰਵਕ ਕਿਹਾ, ਕਿ ਜਿਹਦਾ ਮਰਜ਼ੀ ਹੁਕਮ ਹੋਵੇ ਮੈਂ ਇਹ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ। ਤੁਸੀਂ ਜਿਹਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਕਹਿ ਦੋਵੋ।” ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿਵਿਲ ਸਰਜਨ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਿਆਂ

ਕਿਹਾ, ਕਿ ਤੁਸੀ ਜਿੰਨੇ ਮਰਜ਼ੀ ਰੁਪਏ ਲੈ ਲਵੋ ਪਰ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਸਿਵਿਲ ਸਰਜਨ ਨੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਹਲੀਮੀ ਵਿਚ ਕਿਹਾ, ਪਲੀਜ਼ ਤੁਸੀ ਚਲੋ ਜਾਓ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦੱਸ ਦਵਾਂਗਾ। ਪੁਲਿਸ ਵਿਚ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਚਲੋ ਜਾਓ, ਮੈਂ ਇਹ ਕੰਮ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਇਨਸਪੈਕਟਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਭਰਿਆ ਭਰੀਤਾ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ। ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਹੋ ਗਈ ਕਿ ਜੇ ਇਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਉਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਜਲੂਸ ਨਿਕਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੇਰੇ ਉਪਰ ਕੇਸ ਵੀ ਪੈ ਸਕਦਾ। ਖੈਰ, ਉਹ ਉਥੋਂ ਚਲਿਆ ਆਇਆ।

ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸਿਵਿਲ ਸਰਜਨ ਦੀ ਲਾਸ਼, ਰੇਲਵੇ ਲਾਈਨ ਦੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ ਵਿਚ ਮਿਲੀ।

ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਗੁੱਥੀ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਛਾਣ ਬੀਨ ਕੀਤੀ। ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਦਿਨ ਰਾਤ ਨੱਠ ਭੱਜ ਕੀਤੀ ਪਰ ਕੋਈ ਸੁਰਾਖ ਹੱਥ ਨਾ ਲੱਗਾ। ਇਹ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਕਤਲ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਵਿਲ ਸਰਜਨ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਦੇ ਸਣੇ ਮੰਜੇ ਬਿਸਤਰੇ, ਝਾੜੀਆਂ ਵਿਚ ਸੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਝਾੜੀਆਂ ਵਿਚ ਸੀ ਅਤੇ ਮੰਜਾਂ ਉਹ ਉਪਰ ਸੀ।

ਪੁਲਿਸ ਕਈ ਹਫ਼ਤੇ ਇਸ ਕਤਲ ਦੀ ਗੁੱਥੀ ਸੁਲਝਾਉਣ ਵਿਚ ਲੱਗੀ ਰਹੀ ਪਰ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਾ ਲੱਗਾ। ਆਖ਼ਿਰ ਇਹ ਕੇਸ ਦੋ ਸੀਨੀਅਰ ਉਚ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਕ ਪੁਲਿਸ ਅਫ਼ਸਰ ਪੰਡਿਤ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਹੋਲੀ ਸੋਲੀ ਇੰਚਾਰਜ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਾਰਾ ਕੇਸ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ।

ਪੰਡਿਤ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਰੱਪਕ, ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ, ਜਗਿਆਸੂ, ਮਿਹਨਤੀ, ਖੋਜੀ ਅਤੇ ਈਮਾਨਦਾਰ ਅਫ਼ਸਰ ਸੀ। ਨਿੱਕੀ-ਨਿੱਕੀ ਭੂਮੀਗਤ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪਣੀ ਅੱਖ ਦੀ ਨਿਜ਼ਰ ਨਾਲ ਖੋਜ ਲੈਂਦਾ। ਉਸ ਨੇ ਕਈ ਪੁਰਾਣੇ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਕੇਸ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਸੀ। ਤਜਰਬਾ ਉਸ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਵਿਚ ਸੀ। ਕੋਈ ਤੀਸਰੀ ਅੱਖ

ਦਾ ਜਾਦੂ ਸੀ ਉਸ ਕੋਲ। ਸਤੰਲਿਤ ਸੋਚ ਚੋਂ ਨਿਮਰਤਾ ਅਤੇ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਉਸ ਵਿਚ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ

ਬਹੁਤ ਹੀ ਈਮਾਨਦਾਰ ਕਰਮਠ ਅਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਅਫ਼ਸਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖਰੀਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕਦਾ। ਪੰਡਿਤ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈਕੇ ਕੁਝ ਮੁਲਾਜ਼ਿਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿਵਿਲ ਸਰਜਨ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ। ਉਥੇ ਸਾਰੀ ਛਾਣ ਬੀਨ ਕੀਤੀ। ਕੋਈ ਸੁਰਾਖ ਹੱਥ ਨਾ ਲੱਗਾ।

ਅ ਪ ਣੇ ਮੁਲਾਜ਼ਿਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਸਿਵਿਲ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੱਤੇ ਵੀ ਘੱਟ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸੀ। ਝਾੜੀਆਂ ਵਾਲਾ ਸਾਰਾ ਇਲਾਕਾ ਫੋਲ ਮਾਰਿਆ ਪਰ ਕੁਝ ਨਾ ਲੱਭਾ। ਸਾਰੇ ਦਿਨ ਦੀ ਮੁਸ਼ੱਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਮੁਲਾਜ਼ਿਮ ਨੇ ਝਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਦਾ-ਅੱਜਾਰਾਂ ਨਾਲ ਫੋਲਦੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਡਾਇਰੀ ਪੁੱਠੀ ਝਾੜੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਹੋਠਾਂ ਕਰਕੇ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਡਾਇਰੀ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਪੰਡਿਤ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਪੁਲਿਸ ਅਫ਼ਸਰ ਪੰਡਿਤ ਨੇ ਉਹ ਡਾਇਰੀ ਅਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈ ਲਈ। ਉਸ ਡਾਇਰੀ ਦੀ ਬਾਹਰੀ ਜਿਲਦ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਵਰਕੇ ਠੀਕ-ਠਾਕ ਬੱਚ ਗਏ ਸਨ। ਪੰਡਿਤ ਨੇ ਦਫ਼ਤਰ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਸਾਰੀ ਡਾਇਰੀ ਨੂੰ ਪੜਿਆ। ਉਹ ਡਾਇਰੀ ਸਿਵਿਲ ਸਰਜਨ ਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਡੇਅਰੀ ਡਾਇਰੀ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਡਾਇਰੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਲਿਖਦਾ ਸੀ।

ਡਾਇਰੀ ਦੇ ਆਖ਼ਰੀ ਪੰਨੇ ਉੱਪਰ ਲਿੱਖਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਸਾਰੀ ਗੱਲਬਾਤ, ਜੋ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਇਨਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਸਿਵਿਲ ਸਰਜਨ ਨਾਲ ਗਲਬਾਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਸਿਵਿਲ ਸਰਜਨ ਨੇ ਅਪਣੀ ਡਾਇਰੀ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਲਿੱਖਿਆ ਸੀ ਕਿ, “ਅੱਜ ਮਿਤੀ ਏਨੀ ਏਨੀ ਨੂੰ ਇਕ ਪੁਲਿਸ ਅਫ਼ਸਰ ਰਾਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਰੀਬ 8 ਵਜੇ ਮੇਰੇ ਘਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ,” ਤੁਸੀ ਉਸ ਸਮੱਗਲਰ ਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰ ਦਾ ਟੀਕਾ ਲਗਵਾ ਕੇ ਮਰਵਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਹ ਸ ਪ ਤ ਾ ਲ ਵਿਚ ਦਾਖ਼ਿਲ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਝ ਕਰਨਾ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਨਾਂਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਕੰਮ ਕੀਮਤ ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ। ਸਵੇਰੇ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉੱਚ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨੂੰ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ ਆਦਿ।” ਪੰਡਿਤ ਨੇ ਸਾਰੀ ਡਾਇਰੀ ਪੜਣ, ਘੋਖਣ, ਵਾਚਣ ਅਤੇ ਸਮਝਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਉਸ ਇਨਸਪੈਕਟਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਤਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਪਤਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਡਿਤ ਨੇ ਇਕ ਮੁਲਾਜ਼ਿਮ ਨੂੰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਾ ਕੇ ਕਵੇ ਕਿ ਉਹ ਫਲਾਣੇਂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਇਕ ਸਬਜ਼ੀ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਮਾਲਿਕ ਹੈ

ਪੰਡਿਤ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਕਾਲੀਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਮਿਲੇ। ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਹੈ, ਉਹ ਸਿਵਿਲ ਸਰਜਨ ਦੇ ਕਤਲ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।” ਮੁਲਾਜ਼ਿਮ ਨੇ ਸਹੀ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕ ਗਈ। ਉਹ ਤੜਕ ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਕਰੀਬ ਅੱਠ ਵਜੇ ਉਸ ਸਬਜ਼ੀ ਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਆ ਗਿਆ। ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦੇ ਬੰਦੇ ਹਨ। ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਾਂਦਿਆ ਹੀ ਪੰਡਿਤ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਕਾਲੀਆ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ, “ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣ ਲਿਆ ਏ ਤੁਸੀ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦੇ ਅਫ਼ਸਰ ਹੋ। ਮੇਰੇ ਲਾਕਿ ਸੇਵਾ ਦੱਸੋ? ਪੰਡਿਤ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਤੁਸੀ ਸਿਵਿਲ ਸਰਜਨ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ।”

ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਲੇਰੀ ਵਿਚ ਨਿਝੱਕਤਾ ਨੂੰ ਛੰਡਦੇ ਹੋ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਝੂਠ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਦਾ ਕਤਲ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ।” “ਪਰ ਤੁਸੀ ਸਿਵਿਲ ਸਰਜਨ ਦੇ ਘਰ ਕੀ ਕਰਨ ਗਏ ਸੀ? ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਪਣਾ ਆਪ ਛੁਪਾਏ ਹੋਏ ਉਲਝ ਕੇ ਕਿਹਾ, ਮੈਂ ਸਿਵਿਲ ਸਰਜਨ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਗਿਆ, ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਸਾਂ। ਤੁਸੀ ਝੂਠ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕੀ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਕਿ ਕਤਲ ਮੈਂ ਹੀ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਪੰਡਿਤ ਨੇ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਹਲੀਮੀ ਵਿਚ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਡਾਇਰੀ ਉਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਵਿਲ ਸਰਜਨ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਡਾਇਰੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਂਅ ਵੀ ਲਿੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਸ ਰਾਤ ਤੁਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਸੀ।” ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪਰੱਪਕ ਹੁਜ਼ਿਆਰ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਉਹ ਹੁਣ ਝੱਟ ਸਮਝ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਖੈਰ ਨਹੀਂ। ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਘਬਰਾਏ ਹੋਏ ਪਰ ਬਾਹਰੀ ਦਲੇਰੀ ਦਿਖਾਏ ਹੋਏ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਪੰਡਿਤ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਕਿ ਪੰਡਿਤ ਜੀ ਜੇ ਕੁੱਝ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਅਪਣੇ ਭਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਤੋਲ ਕੇ ਸੋਨਾ ਲੈ ਲਵੋ ਪਰ ਇਸ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਰਿਣੀ ਰਹਾਂਗਾ, ਪਲੀਜ਼ ਇਸ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਫਾੜ ਦੇਵੋ ਆਦਿ। ਵਥ ਪੰਡਿਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧੀਰਜ ਦਿੰਦਿਆ ਕਿਹਾ, “ਕਿ ਤੁਸੀ ਬੈਠੋ, ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਅਪਣੇ ਦੂਸਰੇ ਸਾਥੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਲਵਾਂ।” ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੁਝ ਧੀਰਜ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀ ਦੇ ਸ਼ਾਹ ਆਏ, ਕਿ ਕੰਮ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬੜਾ ਪੁਰਾਣਾ ਖਿਲਾੜੀ ਸੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮਾਂ ਦਾ। ਉਹ ਨੂੰ ਕੰਮ ਲੈਣਾ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਪੰਡਿਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਤੁਸੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰੋ ਮੈਨੂੰ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਲੈਣ ਦਿਓ।” ਪੰਡਿਤ ਨੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੀ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਮਾਲਿਕ ਨੂੰ ਈਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਥੋੜੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਉੱਥੇ ਪੁਲਿਸ ਲੈਕੇ ਆ ਗਿਆ। ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ।

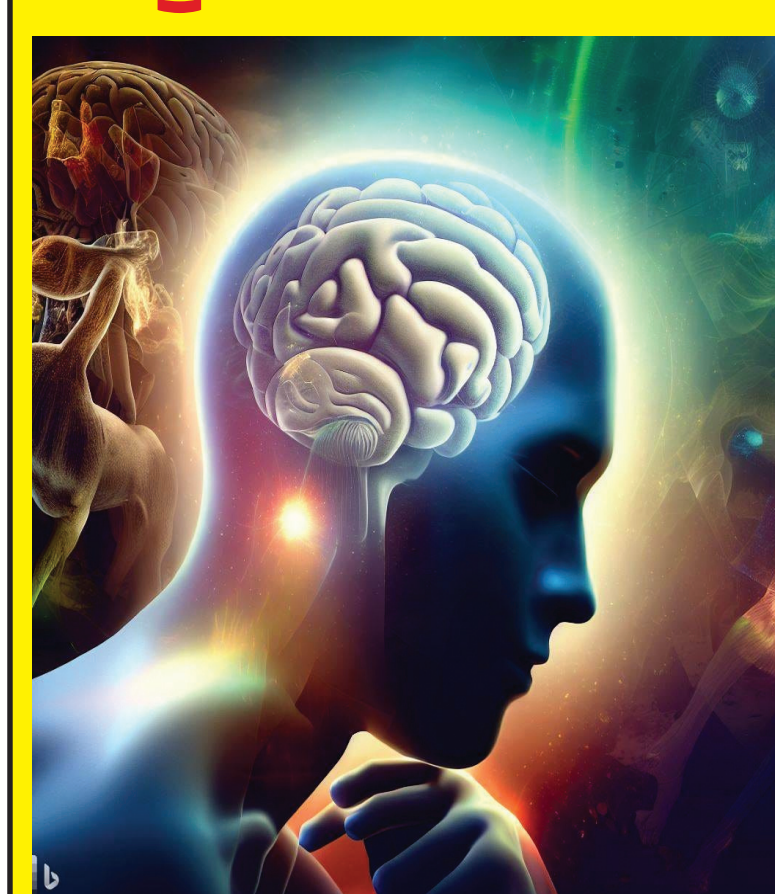

ਸਰਜਨ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਅਪਣੇ ਮੁਲਾਜ਼ਿਮਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ, “ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਝਾੜੀਆਂ ਦਾ ਕਣ-ਕਣ ਫੋਲ ਮਾਰੋ। ਉਸ ਨੇ ਖੁਦ ਵੀ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਕਣ-ਕਣ ਫੋਲ ਮਾਰਿਆ। ਝਾੜੀਆਂ ਦੇ ਉੱਪਰ

ਬਲਵਿੰਦਰ 'ਬਾਲਮ' ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ
ਮੋ. 9815625409

ਕਿੰਨਾ-ਕਿੰਨਾ ਕੱਟਾ-ਮਿੱਟੀ ਗਰਦ ਜੰਮੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਝਾੜੀਆਂ ਮਿੱਟੀ ਗਰਦੇ ਨਾਲ ਦੱਬੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ।

ਮਨੁੱਖੀ ਸੋਚ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸਿਰਜਣਹਾਰ

ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਦਿਮਾਗ ਜਾਗਦੇ ਸਮੇਂ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਸੋਚਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੰਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਸਵਾਲ-ਜੁਆਬ ਬਿਨਾਂ ਬੋਲੇ ਚਲਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਵਿਸ਼ਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਸੋਚ ਗੱਲਾਂ-ਬਾਂਤਾਂ ਸਾਡੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਕੀ ਉਹ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਨਕਾਰਾਤਮਕ। ਮੰਨ ਲਵੋ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸੜਕ ਤੇ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਦੁਰਘਟਨਾ ਨਾ ਵਾਪਰ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇਵੇਂ ਦਾ ਕੁਝ ਵਾਪਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕੌਣ ਕਰੇਗਾ, ਮੈਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਕੌਣ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵੇਗਾ ਆਦਿ। ਇਹ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸੋਚ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸੋਚ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਸੜਕ ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਚਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਆਪਣੀ ਮੰਜਲ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵਾਂ। ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਚਿੜਚੜਾਂ, ਗੁੱਸੇ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪ੍ਰੀਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਡਰੇਗਾ। ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸੋਚ ਦੇ ਵੀ ਕਈ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਜੇਕਰ ਮਾਪਿਆ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਸਰੀਰਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਫਿਰ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ

ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਾਪਰਿਆ ਹੋਣਾ ਆਦਿ। ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸੋਚ ਹੀ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸੋਚ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਆਦਾ ਅਗਾਂਹ ਵਧੂ ਫੈਸਲੇ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਮੁਸੀਬਤ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇਗਾ। ਪਰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸੋਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਲਦੀ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਮੁਸੀਬਤ ਆਉਣ ਤੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰਾਂ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਸਭ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਨਸਾਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਰੱਖੇ। ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੋ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰੀਸ ਕਰੋ। ਜਿੰਨਾ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮਤ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਹੋਵੇ ਤੇ ਚੜਦੀਕਲਾ ਵਿੱਚ ਜਿਊਂਦੇ ਹੋਣ। ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਅਣਗਿਣਤ ਲੋਕ ਉਹ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਸਰੀਰਿਕ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਨ। ਅਣਗਿਣਤ ਉਹ ਵੀ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਇਹਨਾਂ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਲੋੜ ਹੈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਡੀ ਸੋਚ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਹੋ ਸਕੇ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਕ ਚੰਗੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰ ਸਕੀਏ।

ਗੁਰਿੰਦਰ ਕਲੇਰ
ਪਿੰਡ/ਭਾਕ-ਕਲੇਰ ਕਲਾਂ(ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ)
ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9914538888

ਦਸਤਾਰ-ਵੱਖਰੀ ਸਾਨ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਮੀਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਸਦਕੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀਆ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਪਹਿਚਾਣ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਹਰ ਰੰਗ ਨੂੰ ਦੂਸਰੇ ਰਾਜਾਂ ਤੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਬੜੇ ਚਾਵਾ ਨਾਲ ਮਾਣਦੇ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਵਿਰਸੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਕਾਰਨ ਮੋਹਨਤੀ ਸੁਭਾਅ, ਖਾਣ-ਪੀਣ, ਰਿਹਾਣ-ਸਹਿਣ ਤੇ ਸਜਣ-ਫੱਬਣ ਦੀ ਸੋਫੀਨਾ ਦਾ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਨੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇ ਨਾਲ ਬੇਅੰਤ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਤੇ ਬਾਅਦ ਗੁਰੂਆ ਵਲੋਂ ਬਖਸ਼ੀ ਅਲੌਕਿਕ ਸੋਗਾਤ “ ਦਸਤਾਰ “ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਸਾਨ ਤੇ ਸਵੈਮਾਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-2 ਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜਿਵੇਂ ਫਰੈਂਚ ਵਿੱਚ ਟਰਬਨ ਜਾ ਟਲਬੈਡ, ਲਤੀਨੀ ਵਿੱਚ ਮਈਟਰ, ਤੁਰਕੀ ਵਿੱਚ ਸਾਰਿਕ, ਰੋਮਾਨੀ ਵਿੱਚ ਟੁਲੀਪਨ ਅਤੇ ਜਰਮਨ ਜਾ ਇਗਲਿਸ ਵਿੱਚ ਟਰਬਨ ਤੇ ਠੇਠ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਪੱਗ ਜਾ ਦਸਤਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਕੱਲਾ ਸਿਰ ਢਕਣ ਦਾ ਕੱਪੜਾ ਨਹੀਂ। ਸਗੋਂ ਖਾਸ ਵਸਤਰ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਸੰਭਾਲ ਤੇ ਸਜਾਉਣ ਸਮੇਂ ਪੂਰਨ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਲ ਜਹਾਨ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ। ਕਿ ਜਦ ਵੀ ਪੱਗ ਵੱਲ ਉਗਲ ਉਠੀ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮ ਨੇ ਏਕਤਾ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜਵਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਮਸਾਲ ਵਜੋਂ ਫਰਵਰੀ 2016 ਵਿੱਚ ਫਰਾਂਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਸਥਾਨਕ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆ ਦੇ ਰੋਅ ਅੱਗੇ ਝੁਕਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸਬੰਧੀ ਕਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣੇ ਪਏ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੂਐਸਏ ਏਅਰਫੋਰਸ ਵਿੱਚ ਹਰਪ੍ਰੀਤਦਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਏਅਰਮੈਨ ਭਰਤੀ ਹੋਏ। ਪਰ ਅਮਰੀਕੀ ਕਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਤ ਸਬੂਤ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਜਾਂ ਧਰਮ ਤਿਆਗ ਕੇ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਸਰਤ ਸੀ। ਸ਼ਾਲ ਭਰ ਚੱਲੇ ਲੰਮੇ ਕਨੂੰਨੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਿੱਤਣ ਤੇ

ਬਾਅਦ 2018 ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪਿਆ। ਜਦੋਂ ਦਸਤਾਰ, ਕੇਸ਼ ਤੇ ਦਾੜੀ ਸੰਪੂਰਨ ਸਿੱਖ ਸੇਵਾਵਾ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਅਮਰੀਕਨ ਸਿਵਲ ਲਿਬਰਟੀਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਪੱਗ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਦਾ ਤਾਜ ਆਖ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮ ਦਾ ਦਸਤਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਮੋਹ ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਝਲਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਹੋਸ ਸੰਭਾਲਨ ਤੇ ਬਾਅਦ ਬੱਚਾ ਦਸਤਾਰ ਸਾਭਣ ਤੇ ਸਜਾਉਣ ਲਾਇਕ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬਕਾਇਦਾ “ ਦਸਤਾਰ ਬੰਦੀ “ ਦਾ ਸਮਾਗਮ ਰੱਖ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਘਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਵਾ ਕੇ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਗੁਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਅਰਦਾਸ ਉਪਰੰਤ ਜਾ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਮੱਥੇ ਟੇਕ ਕੇ ਇਸ ਰਸਮ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਕਰਨਾ ਨੇਕ ਪਹਿਲੀ ਪੱਗ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕਦੇ ਨੰਗੇ ਸਿਰ ਘਰੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਸਗੋਂ ਪਰਨੇ ਜਾ ਕੇਸ਼ਕੀ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਿਰ ਢੱਕ ਕੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗ ਭਾਵੇਂ ਮੁੰਡਾ ਜਾ ਕੁੜੀ ਦਾ ਨੰਗੇ ਸਿਰ ਘਰੇ ਬਾਹਰ ਜਾਣਾ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। ਅਜੋਕੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨ ਕਲੱਬ ਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸੋਹਣੀ ਪੱਗ ਬੰਨਣ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਅਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਇਹਨਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੀ ਨੀਂਹ ਦਸਵੇਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪਾਉਣਾ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਸੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ। ਸੋਹਣੀ ਦਸਤਾਰ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਅੱਜ ਇਹਨਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦਾ ਘੇਰਾ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉੱਜ ਪੰਜਾਬੀ ਗਇਕੀ ਦੇ ਬੋਲ ਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਕਣ ਅੱਤ ਦਰਜੇ ਦੇ ਨੀਵੇਂ ਹਨ। ਪਰ ਦਸਤਾਰ ਦੇ ਸਦਕੇ ਕਈ ਗਇਕ ਫਿਲਮੀ ਦੁਨੀਆ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਖਾੜੇ ਲਗਾ ਚੰਗਾ ਨਾਅ ਅਤੇ ਡਾਲਰ ਕਮਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਤੇ ਸਿਰ ਢਕ ਕੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾਲ ਕੇਸਕੀ ਜਾ ਦਸਤਾਰ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਬਣ ਗਈ। ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਗੁਰੂਆ ਨੇ ਦਸਤਾਰ ਨੂੰ ਬੜੇ ਸਤਿਕਾਰ ਤੇ ਅਦਬ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ। ਪਰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਆਪਣਾ ਹੀ ਇਕ ਵੱਖਰਾ ਹੀ ਮੁਕਾਮ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗੁਆੜੀ ਰਾਜ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੱਗ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤਵੱਜੋ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਦਸਤਾਰ ਨੂੰ ਰਾਜਸਾਹੀ ਠਾਠ ਤੇ ਟੋਹਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਜ਼ਰੂਰ ਮੰਨਦੇ ਤੇ ਦਸਤਾਰ ਲਈ ਪਗੜੀ ਸਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਰਾਜਸਥਾਨੀ ਪ੍ਰਧਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਝ ਜਾਤਾ ਜਾ ਕਬੀਲਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਖਾਸ ਰੰਗ ਬੰਨਣੇ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਚਿੱਟਾ ਰੰਗ ਬਿਸਨੋਈ, ਕੁਬੀਲੇ ਬਹੁਰੰਗੀ ਧਾਰੀਆ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਚਾਰਨੇ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੀ ਪਗੜੀ ਸਜਾਉਂਦੇ, ਜੋਧਪੁਰੀ ਸਾਹੀ ਠਾਠ ਵਾਲੀ ਪੱਗ ਨਾਲ ਲੰਮਾ ਸਮਲਾ (ਲੱਕ ਤੱਕ) ਅਤੇ ਕੋਟ ਜਾ ਅਚਕਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਪੁਰਾਤਨ ਰੀਤ ਅੱਜ ਵੀ ਬਖੂਬੀ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਚਲਨ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਾਵਾ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਗੋਲ ਅਕਾਰੀ ਅੰਦਾਜ਼, ਬਹੁਰੰਗੀ ਧਾਰੀਆ ਤੇ ਫੁੱਲ-ਬੁਟੀਆ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਸਤਾਰ ਦਾ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਲਈ ਇਕ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ ਹੈ। ਪਰ ਨਾਲ ਨਾਲ ਨੀਲਾ ਤੇ ਕੇਸਰੀ ਰੰਗ ਵੀ ਇਸ ਧਰਮ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਨੀਲੇ ਬਾਣਿਆ ਦੇ ਨਾਲ 30 ਤੋਂ 70 ਮੀਟਰ ਦੇ ਦੁਮਾਲੇ ਸਜਾਉਂਦੇ। ਪਰ ਹੋਲੇ ਮਹੱਲੇ ਸਮੇਂ ਨਿਹੰਗ ਬੰਸਤੀ ਦਸਤਾਰ ਜਾ ਖਾਲਸਾਈ ਨਿਸਾਨੀਆ ਨਾਲ ਸਜਾਏ ਵੱਡੇ ਅਕਾਰੀ ਦੁਮਾਲੇ ਤੇ ਘੋਟੇ ਦੇ ਰਗੜੇ ਲਗਾ ਖੁਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਮਦਮਸਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਦੀਆਂ ਲਾਡਲੀਆਂ ਫੌਜਾ ਯੁੱਧ ਦੌਰਾਨ ਕੇਸਰੀ ਦਸਤਾਰਾ ਸਜਾ ਕੇ ਬੇਬੇਫ ਵੈਰੀਆ ਨੂੰ ਢੇਰ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਕੇਸਰੀ ਸਹਾਦਤ ਦਾ ਰੰਗ ਹੈ। ਨਿਹੰਕਾਰੀ ਸੰਪਰਦਾ ਦੇ ਲੋਕ ਸ਼ਰਫੇਦ ਬਾਣੇ ਨਾਲ ਸਫੇਦ ਪੋਚਵੀ ਗੋਲ ਕੇਸਕੀ ਸਜਾਉਂਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਉਪਾਸਕ ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਹੀਦੇ-ਏ-ਆਜਮ ਸਰਦਾਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਘਰਸ਼ ਸਮੇਂ ਬੰਸਤੀ ਰੰਗ ਦੀ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਰਤਾਨੀਆ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਖਿਲਾਫਤ ਲਈ ਇਕਮੁੱਠ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਵੀ ਇਸ ਰੰਗ ਨੂੰ ਲੋਕੀ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ, ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਤਾ ਤੇ ਨਾਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸ੍ਰੋਤ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਕੁਲ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਰ ਨੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੇਕ ਦਿਲ, ਜ਼ੁਲਮ ਖਿਲਾਫ ਠਟਣ ਤੇ ਮੱਦਦਗਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕੌਮ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਆਮ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਸ ਜਾ ਕੈਬ ਸਫਰ ਅਤੇ ਭੀੜ ਵਾਲੇ ਥਾਵੇਂ ਤੇ ਔਰਤਾ ਸਰਦਾਰ

ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ
Adv.dhaliwal@gmail.com
78374-90309

ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਨ ਧਾਰਮਿਕ ਮਰਿਆਦਾ ਵਿਚ ਰਿਹ ਕੇ ਦੇਸ ਦਾ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਵੀ ਕਈ ਚੋਲੇ ਗੁਰੂ ਧਾਰਨ ਸਮੇਂ ਪੱਗ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਸਗਿਰਦੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਾਨ-ਤਾਣ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਗਇਕੀ ਤੇ ਪਹਿਲਵਾਨੀ ਅਖਾੜੇ ਦੀ ਪ੍ਰਿਚੱਲਤ ਰਵਾਇਤ ਸੀ। ਕੁਝ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਮਿੱਤਰ ਆਪਣੀ ਦੋਸਤੀ ਨੂੰ ਉਮਰਾ ਦੀ ਸਾੜ ਵਿੱਚ ਬਦਲਦਿਆ ਦਸਤਾਰਾ ਵਟਾ ਭਰਾਵਾ ਦੇ ਰਿਸਤੇ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪੱਗ ਵੱਟ ਭਰਾ ਹਰ ਖੁਸ਼ੀ ਗਮੀ ਨੂੰ ਖਿੜੇ ਮੱਥੇ ਸਿੱਝਦਿਆ ਦਸਤਾਰ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਰਿਸਤਿਆ ਦੀ ਅਟੁੱਟ ਸਾੜ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਸਤਾਰ ਦੀ ਉਸਤਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਕ ਸੱਚਾ ਦਸਤਾਰਧਾਰੀ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਿਮਰ, ਸਾਦਾ ਤੇ ਮਿੱਠੀ ਬੋਲੀ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਦੱਸ ਕੇ ਉਸਤਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਖੂਬ ਤੇਰੀ ਪਗਰੀ ਮੀਠੇ ਤੇਰੇ ਬੋਲ ਦੁਵਾਰਕਾ ਨਗਰੀ ਕਾਹੇ ਕੇ ਮਗੋਲ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਰਨ ਤੱਕ ਪੱਗ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੀ ਮੌਤ ਤੇ ਬਾਅਦ ਵੱਡੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਪੱਗ ਦੇ ਕੇ ਅੱਗੇ ਕਬੀਲਦਾਰੀ ਸੰਭਾਲਨ ਜੁਮਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਘਰੇਲੂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਮੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸਨਮਾਨ ਵੱਡਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀਆ ਦੇ ਸਭ ਰੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਰੰਗੀ ਦਸਤਾਰ ਨੂੰ ਚੜਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਲੱਖ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਝੱਲੀਆਂ ਤੇ ਝੱਲ ਰਹੇ ਪਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜੇਤੂ ਬਣ ਕੇ ਨਿੱਤਰੇ। ਆਓ ਇਸਦੀ ਸਾਨ ਦਾ ਘੇਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਨਿਰਾਧਾਰ ਭਰਮ-ਭਲੇਖੇ ਦੂਰ ਕਰੀਏ। ਗੁਰਾ ਵਲੋਂ ਬਖਸ਼ੇ ਸੱਚੇ ਦਸਤਾਰਧਾਰੀ ਦੇ ਨਿਸਚੇ, ਤਿਆਗ, ਨਿਡਰਤਾ, ਨਿਰਵੈਰ ਤੇ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਵਾਲੇ ਗੁਣਾ ਦਾ ਸਨੇਹਾ ਵੰਡੀਏ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਰੱਬੀ ਦਾਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੜਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਰਹੇ।

ਆਓ, ਆਪਣੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਤੋਂ ਸੇਧ ਲਈਏ

ਇਕ ਆਇਗਿਸ਼ ਲੇਖਕ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਸੰਤ ਦਾ ਇਕ ਅਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਪਾਪੀ ਦਾ ਇੱਕ ਭਵਿੱਖ। ਭਾਵ ਹਰੇਕ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਅਣਚਾਹੇ ਭਾਣੇ ਵਾਪਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਰਾਹ-ਦਸੇਰਾ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਜੋ ਗੰਗਾ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਨੀਰ ਵਾਂਗ ਨਿਰੰਤਰ ਚਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਨਸਾਨ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਸਿੱਖਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਸੁਚਾਰੂ ਸੰਦ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸੁਚੱਜੇ ਅਕਾਰ 'ਚ ਤਰਾਸ਼ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਗਲਤੀ ਹੋ ਜਾਣਾ ਇਕ ਅਟੱਲ ਸੱਚਾਈ ਹੈ। ਇਕ ਖੋਜ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਇਕ ਘੰਟੇ ਵਿੱਚ 3 ਤੋਂ 6 ਗਲਤੀਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਬੁਢਾਪੇ ਤੱਕ ਇਨਸਾਨ ਗਲਤੀਆਂ ਕਰ-ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣਾ ਸਿੱਖ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਸੇਧਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਨੌਕ ਜਾਂ ਸਾਊ ਇਨਸਾਨ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਜਿੰਨੇ ਵਿਅਕਤੀ ਮਿਹਨਤੀ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਾਣੇ ਅਣਜਾਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਗਲਤੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਲਤੀਆਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਜਰਬੇ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਗਲੜ ਤੇ ਨਕਾਰਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ

ਕੱਢਣ ਦਾ ਕੰਮ ਬਾਖੂਬੀ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਕੱਢਣ ਦੀ ਨੌਬਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੰਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਕੰਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਆਮ ਕਹਾਵਤ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਡੁੱਬਦਾ ਵੀ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਤੈਰਨਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਯਾਦ ਰੱਖੀਏ ਕਿ ਨਕੰਮਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਗਲਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ। ਗਲਤੀ ਹੋਣਾ ਤੁਹਾਡੇ ਪ੍ਰਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸੂਚਕ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਨਸਾਨ ਗਲਤੀ ਨਾ ਕਰੇ ਤਾਂ ਉਹ ਭਗਵਾਨ ਹੀ ਬਣ ਜਾਵੇ। ਗਲਤੀ ਹੋ ਜਾਣਾ ਕੋਈ ਗੁਨਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਸ ਇਨਸਾਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਮੰਨਣ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕਾਂ ਦਾ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਮੰਨ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੋਰ ਵੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਚਨਾਤਮਕ ਬਣਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਵਿਵਸਾਇਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਠਾਸ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਅਜ਼ਮਾਇਆ ਹੋਵੋਗਾ, ਜਦੋਂ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਅਚਾਨਕ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਮੂੰਹ ਸੁੱਕਦਾ ਹੈ, ਦਿਲ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਧੜਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਚੈਨੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਗਲਤੀ ਮੰਨਦਿਆਂ ਹੀ ਸਾਰੀ ਸਥਿਤੀ ਸਹਿਜ ਅਤੇ ਸੁਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਾਡਾ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਮੰਨ ਲੈਣਾ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ

ਦਿਮਾਗੀ ਪੱਖੋਂ ਨਕਾਰਾਤਮਕਤਾ ਦੇ ਚੱਕਰਚੁੱਢੇ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣਾ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦੌਰ ਤੋਂ ਹੀ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਮੰਨ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਪਿਰਤ ਪਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦੂਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਲੱਭਣੀਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਲੁਕਾਉਣੀਆਂ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕਤਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਤੇ ਪਰਦਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਇਨਸਾਨ ਸੌ ਝੂਠ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਸਰਵ-ਉੱਤਮ ਰਹਿਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਗਲਤੀ ਨਾ ਮੰਨਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਜਾਮਾ ਪਹਿਨਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਬਹਾਨੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਝੂਠ ਦੇ ਲਿਬਾਸ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਢੱਕਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸਤ ਜਾਂ ਸੱਚੇ ਪ੍ਰੇਮ-ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਕ ਦਾ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੇਬਿਜਬ ਬਿਆਨ ਸਕੇ। ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਸੁਣ ਤੇ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਵੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਕਲਾ ਹੈ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ ਰਾਹਾਂ ਤੇ ਹੋ। ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਮੰਨ ਕੇ, ਸਮਝ ਕੇ ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਸੇਧ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸਫਲਤਾ ਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਬਿਨਾ ਹੜੇ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਉਸ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਜਾਂ ਜਾਣ-

ਬੁੱਝ ਕੇ ਦੁਹਰਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਹਾਂ-ਮੂਰਖ ਹੈ। ਬੁਢ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਗਲਤੀ ਨਾ ਮੰਨਣਾ ਵੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਨੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕਰੋ ਪਰ ਹਰ ਵਾਰ ਨਵੀਂ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਭਾਵ ਕੱਢਣਾ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਜਾਣ-ਬੁਝ ਕੇ ਗਲਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਜੇਕਰ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗੇ ਖੂਹ ਜਾਂ ਖਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਕੰਮੋਂ ਟਲ ਜਾਣਾ ਹੀ ਸਿਆਣਪ ਹੈ। ਆਰਟ ਆਫ ਲਿਵਿੰਗ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ, ਪਾਰਮਿਕ ਗੁਰੂ ਸ਼੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਰਵੀ ਸ਼ੰਕਰ ਜੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਤੇ ਗਲਤੀ ਹੋ ਵੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਮੰਨ ਲਓ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਭਾਵ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਓ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਰਸਤੇ 'ਚ ਅੱਗੇ ਵਧੋ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਹਉਮੈ ਅਤੇ ਹੰਕਾਰ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਵਿਛੀਆਂ ਅਹੰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਖੋਖਲੀਆਂ ਬਰਮੀਆਂ ਪੁੱਟ ਦਿੱਟੋ। ਅਹੰਕਾਰ ਗਲਤੀ ਮੰਨਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਉਪਜਣ ਦੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਲੰਕਾ ਦੇ ਰਾਜਾ ਰਾਵਣ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਸੀ ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਸ ਦੀ ਹਉਮੈ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਨੇਰੇ 'ਚ ਰੱਖ ਛੱਡਿਆ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਹ ਗਿਆਨੀ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਸਰਬਨਾਸ਼ ਦੀ ਚਰਮਸੀਮਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਮੰਨ ਕੇ ਅਸੀਂ ਅੰਦਰੋਂ ਖ਼ਾਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨਵੇਂ ਨਕੌਰ, ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰੇ ਭਾਂਡੇ ਵਾਂਗ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋਣ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਸਾਡੀ ਸੋਚ ਸੁੱਧ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਨਿਰੰਤਰ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਨੇਕੀ ਦੀਆਂ ਪੈੜਾਂ ਛੱਡਦੇ ਹੋਏ ਜੀਵਨ ਯਾਤਰਾ ਤੇ ਤੁਰੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਆਓ ਡਟ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰੀਏ ਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਰਹਿ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਸਰ ਕਰੀਏ। ਇਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੈ ਤੇ ਇਹੀ ਜਿਉਣ ਦੀ ਕਲਾ।

ਹੁਣ ਤਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਥਾਵੇਂ ਬਹੁਤੇ

ਹੁਣ ਤਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਥਾਵੇਂ ਬਹੁਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਾਲੇ ਤੇ ਸਿਆਸਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ...! ਪਿੰਡ ਇੱਕ ਵਧੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜਾਂ ਬਹੁਤੀ ਥਾਵੇਂ ਅੱਜ ਵੀ ਪਿੰਡ ਪਿੰਡਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ, ਭਾਵ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰਾ ਅੱਜ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਹੁਣ ਪਿੰਡ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਗੇ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਜਾਂ ਰਹੇ, ਬਹੁਤ ਕੁੱਝ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਕਿਉਂ ਬਦਲਿਆ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਬਦਲਿਆ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜ਼ੇਕਰ ਰੂਹ ਵੱਸਦੀ ਸੀ ਉਹ ਸੀ ਪਿੰਡ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਸੀ ਉਹ ਸੀ ਪਿੰਡ, ਪਰ ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਸਿਆਸੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਧੜੇ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ, ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਅੱਜ ਸਿਆਸਤ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਰੁੱਚੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉੱਝ ਤੇ ਸਿਆਸਤ ਘਰ ਦੀ ਇੱਕ ਰਸੋਈ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ ਕੀ ਘਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਘਰਦੇ ਜੀਅ ਇੱਕ ਔਰਤ ਹੀ ਦੂਸਰੀ ਔਰਤ ਤੋਂ ਕਤਰਾਉਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਾਡਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕੀ ਇਹ ਕੰਮ ਉਹ ਕਰੇਗੀ ਦੂਸਰੀ ਆਖੇਗੀ ਇਹ ਕੰਮ ਉਹ ਕਰੇਗੀ, ਇਹੋ ਤੇਰੇ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲਕੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਾਲੇ ਘਰ ਵਾਰ ਤੇ ਰਾਹ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਹੀ ਪਿੰਡਾਂ ਵਾਲੇ ਸੋਚਣ ਕੀ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸਤ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੂਰਖ ਬਣਾਈ ਜਾਣਾ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਹੀ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਸ਼ੁਬੂਤ ਹੋ, ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖ਼ਿਆਲ ਹੈ ਕੀ ਪਿੰਡ ਨਾਲੋਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਠੀਕ ਹਾਂ, ਆਖਿਰ ਕਿਉਂ

ਪਿੰਡਾਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਜਾਣ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇਣ ਲੱਗੇ। ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਅੱਜ ਵੀ ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਅੱਜ ਵੀ ਪਿੰਡ ਆਉਣ ਨੂੰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਕੂਨ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸਕੂਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਆਦਮੀ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਹਿਣ ਵਿੱਚ ਸਕੂਨ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਕੂਨ ਉੱਥੇ ਹੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਅੱਜ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਸਾਡਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਤੇ ਬਿਤਾਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਦਲ ਗਿਆ। ਪਿੰਡ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਦਿਲ ਹਨ, ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਅੱਜ ਵੀ ਰੂਹਾਂ ਵਸਦੀਆਂ ਹੋਣ, ਪਰ ਪਿੰਡ ਵੀ ਚੰਗੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਹੀ ਚੰਗੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਸਿਆਸੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕੀ ਆਪਣੀ ਸਿਆਸਤ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਗੱਲਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੀ ਛੱਡ ਆਇਆ ਕਰੋ, ਸਾਰੇ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨੀਂਹ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰੀਏ। ਉੱਝ ਭਾਵੇਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ਪਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸਾਂਝ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਪਿੰਡਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਹੂਲਤ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਸਭ ਦਾ ਪਿਆਰ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਸਹੂਲਤ ਭਾਈਚਾਰਕ ਏਕਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵੱਖੋ ਮੋਹਰੀ ਤੇ ਉੱਨਤੀ ਵਾਲੇ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਹੋਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਸੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸਤ ਨਾ ਕਰਿਆ ਕਰੋ, ਸਿਆਸੀ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਿਆ ਕਰੋ, ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਏਕਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣਾਈਏ, ਕਿਸੇ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਅਖਾੜੇ ਨਾ ਬਣਾਈਏ।

ਲਿਖਤ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜਖਵਾਲੀ
ਸੰਬਾਇਲ 98550 36444

ਜੱਜ ਸਾਹਿਬ

ਇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਕੋਰਟ ਕਚਿਰੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਇਕ ਮੁੱਕਦਮਾਂ ਬੈਂਚ ਦੇ ਕੰਮ ਕਾਜ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ। ਬੈਂਚ ਦੇ ਵਿੱਚ ਚੀਫ਼ ਮੈਨੇਜਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇਸਦਾ ਸਿੱਧਾ ਸੰਬੰਧ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਜਿਸ ਮਹਿਕਮੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਉਹ ਘਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਵੀਂ ਵਿਆਹੀ ਨੂੰ ਦੂਸਰੇ ਘਰ ਦੇ ਮਾਹੌਲ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਮੰਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਡਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਬਰ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਪੁੱਛ ਲਵੇ, ਮੇਰੇ ਵੀ ਮਨ ਵਿੱਚ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਕਚਿਰੀ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਮੇਰਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਮਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਵਕੀਲ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲ ਕੇ ਆਇਆ, ਉਸਨੇ ਵੀ ਜਮਦੂਤ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਡਰਾਂ ਦਿੱਤਾ, ਕਿ ਦੋਖੋ ਜੱਜ ਸਾਹਿਬ ਬਹੁਤ ਸਖ਼ਤ ਹਨ, ਜੋ ਸਚਾਈ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਆਪਾਂ ਭੁੱਠਲਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ, ਆਖਿਰਕਾਰ ਜਿੱਤਦੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਹਾਰਦੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਜਵਾਬ ਤੇ ਹੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕੇ ਅਸੀਂ ਦੋਬਾਰਾ ਕਿੰਨੇ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ, ਇਕ ਝੂਠ ਨੂੰ ਛਿਪਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕਿੰਨੇ ਝੂਠ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਆਖਿਰਕਾਰ ਸੱਚ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਲੱਯੁਗ ਦਾ ਜਮਾਨਾ ਹੈ, ਅਸਲੀਅਤ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਮੇਰਾ ਸਾਹ ਸੁੱਕ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਪਾਣੀ ਦਾ ਗਿਲਾਸ ਪੀਤਾ। ਵਕੀਲ ਦੇ ਮੁਨਸ਼ੀ ਨੇ ਹੋਸਲਾਂ ਜਿਹਾ ਦਿੱਤਾ, ਇਨੀ ਵੀ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਜੱਜ ਸਾਹਿਬ ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤ ਸਖ਼ਤ ਹਨ ਪਰੰਤੂ ਦਿਆਲੂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹਨ, ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਤੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕਰੋ, ਬਾਕੀ ਵਕੀਲ ਸਾਹਿਬ ਸੰਭਾਲ ਲੈਣਗੇ ਅਤੇ ਕੱਲ ਸਹੀ ਟਾਇਮ ਤੇ ਕਚਿਰੀ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਣਾ, ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ, ਇਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਾਰੇ ਅਸਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਲੈਂਦੇ ਆਉਣਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਢਿੱਲੇ ਜਿਹੇ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਤੀ ਤੇ ਘਰ ਆ ਗਿਆ। ਘਰ ਵਾਲੀ ਨੇ ਵੀ ਮੇਰਾ ਮੂੰਹ ਜਰ੍ਹਾ ਲਟਕਿਆ ਦੇਖਿਆ, ਪਾਣੀ ਪਿਲਾ ਕੇ ਪੁੱਛਿਆ ਸੱਭ ਠੀਕ ਹੈ। ਉਪਰੋਂ

ਉਪਰੋਂ ਦਿਲਾਸਾ ਮੈਂ ਵੀ ਦਿੱਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹਾਂ ਸੱਭ ਠੀਕ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਮੈਨੂੰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬਹੁਤ ਡਰਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ, ਜਰ੍ਹਾ ਤਿਆਰੀ ਕਰਕੇ ਆਉਣਾ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੋ ਕਿ ਪਾਠ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਬ ਦੇ ਘਰ ਇਨਸਾਫ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੱਜ ਵੀ ਰੱਬ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸੁਣਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਥਕਾਵਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੋ ਗਿਆ। ਸੁਪਣੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਮਦੂਤ (ਵਕੀਲ) ਆਇਆ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੱਲੋ ਸਮਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਮਰਾਜ ਦੇ ਪਾਸ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਉਥੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਲੇਖਾ ਜੋਖਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਪਣਾ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਯਾਦ ਕਰ ਲਵੋ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਚੰਗੇ ਤੇ ਮੰਦੇ ਕਰਮ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਵਕੀਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਨੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਡਰਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਦੀ ਹੈ। ਸੂਈ ਦੇ ਨੱਕ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਿਕਲਣਾ ਹੈ, ਭਿਆਨਕ ਜਾਨਵਰ ਤੇ ਰਾਖਸ਼ਸ਼ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣਗੇ, ਬਾਕੀ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਰੱਬ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰਾ ਹੈ, ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਸੱਭ ਕੁਝ ਜਾਣਦਾ ਹੈ, ਝੂਠ ਬੋਲਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਇਕ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਤਾਂ ਪਕੜੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਤੇ ਰੱਬ ਰੂਪੀ (ਜੱਜ) ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤੇ ਛੱਡ ਵੀ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਘਬਰਾ ਗਿਆ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਰੇ ਪਾਠ ਪੂਜਾ ਕੀਤੇ, ਚਾਲੀਸੇ, ਆਰਤੀਆਂ ਅਰਦਾਸਾਂ ਯਾਦ ਕੀਤੀਆਂ ਤੇ ਟੁਟੇ ਜਿਹੇ ਮਨ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲ ਪਿਆ। ਬਹੁਤ ਭੀੜ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਕਾਲੇ ਕਪੜਿਆਂ ਵਾਲੇ ਜਮਦੂਤ, ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਲੋਕ ਕਤਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖੜੇ ਸਨ। ਮੇਰੀ ਵੀ ਆਵਾਜ਼ ਪੈ ਗਈ, ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ। ਜਮਦੂਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਜਨਾਬ ਇਹ ਹੈ, ਉਥੇ ਬੈਠੋ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਕ ਨੇ ਸਾਰਾ ਕਿੱਸਾ ਖੋਲਿਆ ਤੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੇ ਕੀਤੇ, ਕੋਈ ਕਤਲ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਡਾਕਾ - ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ, ਜਾਣੇ-ਅਣਜਾਣੇ ਕੁਝ ਬੰਦਿਆ ਨਾਲ ਬੈਠ ਕੇ ਬੁਰੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਕਲਜੁੱਗ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਸੁਥਰਾ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਜਾਨਵਰ ਵੀ ਮਾਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਖਾਏ, ਸ਼ਰਾਬ ਤੀਕਰ ਨਹੀਂ ਪੀਤੀ। ਧਰਮ ਕਰਮ ਵੀ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਕਲਜੁਗ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬੋੜੀ

ਰਮੇਸ਼ ਇੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ
ਮੋ ਨੰ. 98148-46159

ਬਹੁਤੀ ਹੋਰਾਫੇਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਮਨ ਵਿੱਚ ਆਈ, ਦੁਨੀਆਦਾਰੀ ਹੈ, ਇਨਸਾਨ ਹੈ ਕੋਈ ਦੇਵਤੇ ਨਹੀਂ। ਯਮਰਾਜ ਨੇ ਵੀ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਦਿਖਾਈ ਤੇ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅੱਗੇ ਖੁੱਲਾ ਛੱਡ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤਾ, ਫੈਸਲਾ ਦਾ ਇਤਜਾਰ ਕਰੋ। ਫੈਸਲਾ ਤਾਂ ਆਖਿਰਕਾਰ, ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਸੁਣਾਣਾ ਸੀ। ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਣਾ ਹੀ ਸੀ, ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਉੱਠੋ, ਅੱਜ ਪੇਸ਼ੀ ਹੈ, ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਂ ਲਵੋ ਤੇ ਜਾਓ, ਨਾਲੋਂ ਦਿਲ ਦੀ ਦਵਾਈ ਪਹਿਲਾਂ ਲੈ ਲੈਣ, ਕਮਜ਼ੋਰ ਜਿਹਾ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਲ ਹੈ, ਮੈਂ ਨਾਲ ਚਲਾਂ, ਪਰ ਬੈਂਚ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ, ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਨਾ ਉਥੇ। ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਉੱਥੇ ਕਚਿਰੀ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤੇ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਕਿ ਜੱਜ ਸਾਹਿਬ ਅੱਜ ਛੁੱਟੀ ਤੇ ਹਨ ਤੇ ਪੇਸ਼ੀ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ। ਅਗਲੀ ਪੇਸ਼ੀ ਤੇ ਫਿਰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਾ। ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਫਿਰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾਈ, ਮੇਰੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਕੰਨ ਵਿੱਚ ਹੌਲੀ ਜਿਹਾ ਕਿਹਾ, ਚੱਲੋ ਅੱਜ ਫਿਰ ਨਹੀਂ ਕੁੱਝ ਹੋਣਾ, ਦੂਸਰੀ ਪਿਰ ਦਾ ਵਕੀਲ ਛੁੱਟੀ ਤੇ ਹੈ, ਫਿਰ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਮਿਲ ਗਈ। ਅਗਲੀ ਪੇਸ਼ੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੇਰਾ ਤਬਾਦਲਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਤਰੱਕੀ ਲੈ ਕੇ ਮੈਂ ਦੂਸਰੇ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਅਫ਼ਸਰ ਬਣਕੇ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਅੱਜ ਤੀਕਰ ਉਹ ਕੇਸ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, 10 ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ, ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਕਿੰਨੇ ਜੱਜ ਤੇ ਕਿੰਨੇ ਅਫ਼ਸਰ ਬਦਲ ਗਏ, ਜਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਹ ਕੇਸ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਸਵਰਗ ਸੁਧਾਰ ਗਿਆ ਸੀ।

ਰੇਣੂ ਕੌਸ਼ਲ (ਸਟੇਟ ਅਵਾਰਡੀ)
ਈ ਟੀ ਟੀ ਟੀਚਰ
ਸ.ਐ. ਸਕੂਲ ਈ ਈ, ਨੰਗਲ
ਸੰਬ: 9876877607

ਮੈਂ ਵਾਰੀ ਵਾਰੀ ਆਂ

ਘਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਟੋਭੇ ਦੇ ਉੱਤੋਂ ਦੀ ਲੰਘ ਕੇ ਹਵਾ ਜਦੋਂ ਆ ਕੇ ਮੇਰੇ ਚ ਟਕਰਾਉਂਦੀ ਤਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਜਿਉਂ ਚਿਰਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਰੱਬ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਠੰਢੇ ਮਿੱਠੇ ਸੁਨੇਹੇ ਘੱਲ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਅੱਜ ਦੀ ਧੁੱਪਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਡਦੀ ਮਿੱਟੀ ਨਵੀਂ ਜੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਘਰ ਦੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਵੇਖਦੀ ਤਾਂ ਡਰਾਉਣੇ ਜਿਹੇ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੇ ਦਰੱਖਤ ਅੱਜ ਹੱਸਦੇ ਗਾਉਂਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸੀ ਪੱਤਿਆਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਿਲਕਾਰੀਆਂ ਵਾਂਗ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਕੱਲ੍ਹ ਤੱਕ ਏਦਾਂ ਦਾ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੱਲ੍ਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਭ ਕੁੱਝ ਝੂਠ, ਗਲਤ ਅਤੇ ਮਾੜਾ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੱਲ੍ਹ ਵਾਪਰੀ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਜਿਉਂ ਵੱਡਾ ਬਦਲਾਅ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਸੀ। ਗੱਲ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਸੀ ਤੇ ਜੀਹਨੇ ਇਹ ਜਾਂਚ ਸਿੱਖ ਲਈ ਫੇਰ ਸਭ ਵਹਿਮ ਭਰਮ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਮੰਦਰ, ਗੁਰਦੁਆਰੇ, ਡੇਰੇ ਜਾਂ ਪੀਰਾਂ ਫਕੀਰਾਂ ਦੇ ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਆਸਾਂ ਉਮੀਦਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ ਕਿ ਫਲ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਸਾਡੇ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ, ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਅਸਥਾਨ ਹੋਵੇ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਕਾਹਲ ਚੁੱਕਦੇ ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰਲੇ ਸਬਰ, ਨਿਮਰਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵਜਾਏ ਅਸੀਂ ਸਾਡੀ ਕਾਹਲ, ਉਤਸੁਕਤਾ, ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਦਿਨ ਇਹੀ ਇਕ ਅਨਮੋਲ ਖਜ਼ਾਨਾ ਲੱਭ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਬਰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਇਹ ਸਿਖਤ ਮੈਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਲੱਭੀ। ਕੁਦਰਤ ਤੇ ਰੱਬ ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਵਿਸ਼ੇ ਅਲੱਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਆਸ ਪਾਸ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਰੱਬ ਵੀ ਨੇੜੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਕੁਦਰਤ ਮੈਨੂੰ ਇਉਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਬਹਿ ਕੇ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਆਪਣੀ ਬੁੱਕਲ

ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ਬਦ ਕੱਢ ਕੱਢ ਕੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਚਿਣ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਰੱਬ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਚੀਜ਼ਾਂ ਗਿਸ਼ਤਿਆ ਦੇ ਲਈ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹੋ ਕੇ ਹੀ ਆਪਣੀਆਂ ਆਸਾਂ ਉਮੀਦਾਂ ਦੇ ਪੂਰ ਚੜਨ ਦੇ ਰਾਹ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੁਖਾਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਲੁਕੀਆਂ ਪਈਆਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਖੁਦ ਲੱਭਣੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਕੰਮ-ਕਾਰ, ਕਿੱਤੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਪੈ ਜਾਣ ਤੇ ਹੀ ਸਭ ਸੁਖਾਲਾ ਜਿਹਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਰ ਸੋਚਾਂ-ਟੈਨਸ਼ਨਾਂ ਇਹ ਸਭ ਤਾਂ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਹੀ ਉਪਜ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਣ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਵੱਧਦੇ ਵੱਧਦੇ ਅਸਲ ਦਾ ਰੂਪ ਪਾਰਨ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡਾ ਦਿਮਾਗ ਉਸ ਬੱਝ ਦਾ ਵਾਸ ਹੈ। ਇਹਨੂੰ ਸਾਫ ਸੁਥਰਾ ਰੱਖਦਿਆ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਬਣਾਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਜਿੰਦਗੀਆਂ ਸੰਵਰਦੀਆ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ ਤੇ ਇਸ ਸਭ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਤੇ ਚਾਹੀਦਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਦੇ ਕਦੇ ਪਲ ਦੇ ਪਲ ਇਕੱਠ ਵਿੱਚ ਬੈਠਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਫਰੋਲਦਿਆਂ ਸਭ ਕੁਝ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹਾਸੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸਭ ਅੰਦਰ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਇਹ ਬਾਹਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਹੀਂ। ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਦੇ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਸੁਹੱਪਣ ਹੈ, ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਕਿਦਾਂ ਰੰਗ ਭਰੇ ਹੋਣੇ ਨੇ, ਉਹ ਆਪ ਕਿੰਨਾ ਸੋਹਣਾ ਹੋਣਾ, ਜਿਹਨੇ ਇੰਨੀ ਸੋਹਣੀ ਧਰਤ ਬਣਾਈ, ਇਹ ਪੱਤੇ, ਫੁੱਲ, ਟਹਿਣੀਆਂ, ਪੱਥਰ, ਪਾਣੀ, ਤਪਸ਼, ਮੀਂਹ, ਬੱਦਲ ਸਭ ਅਚੰਭਿਤ ਜਿਹੇ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ ਤੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ“ ਰੰਗ ਚੁਣ ਚੁਣ ਕਿ ਜਸਾਉਣ ਵਾਲਿਆ ਮੈਂ ਵਾਰੀ ਵਾਰੀ ਆਂ, ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਕੁਦਰਤ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆ ਮੈਂ ਵਾਰੀ ਵਾਰੀ ਆਂ, ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਕੁਦਰਤ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆ “

ਗੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਬਠਾਲੀ
9814168716

ਮੌਜੂਦਾ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਹਰ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨੀ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਅਫਸਰ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਮਾਪੇ ਆਪਣੇ ਵਿੱਤ ਮੁਤਾਬਕ ਵਧੀਆ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਬੱਚੇ ਦਾ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਮੁਤਾਬਕ ਆਪਣਾ ਹੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਨਿਯਮ ਮੁਤਾਬਕ ਹਰ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸੋਚ ਵੀ ਵੱਖਰੋ-ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਜੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਮਾੜੀ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਪੈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲੀਆ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਅਫਸੋਸ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਗਲਤ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਪਿਆ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਸਮਝਣ ਦਾ ਭੁਲੇਖਾ ਪਾਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਨਾ ਦੇਣ ਕਾਰਨ ਅਤੇ

ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਸਿਰਜਦੀਆਂ ਹਨ ਚੰਗੇਰਾ ਭਵਿੱਖ

ਬੱਚਿਆਂ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਮਾੜੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਹੋਈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵੱਡਾ ਹੋ ਕੇ ਜਵਾਨੀ ਵਿੱਚ ਪੈਰ ਧਰਨ ਵੇਲੇ ਬੱਚਾ ਮਾੜੀ ਸੰਗਤ ਜਾਂ ਗਲਤ ਸੋਚ ਕਾਰਨ ਸਮਾਜਿਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਘਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਮਾੜੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਗੁਹਿਣ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਜਿੱਥੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ 'ਤੇ ਮਾਰੂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਪਾਣੀ ਫਿਰ ਜਾਂਦਾ

ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਧਿਅਮ ਅਜਿਹਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਜਿੱਥੋਂ ਚੰਗੇ ਜੀਵਨ ਜਿਊਣ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮਿਲਦੀ ਹੋਵੇ। ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਨੇ ਸਾਡੇ ਘਰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਜਾਂਦੀ ਕਾਲਪਨਿਕ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਅਸਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾ ਲਿਆ

ਹੈ। ਟੀ.ਵੀ. 'ਤੇ ਦਿਖਾਏ ਜਾਂਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਬੇਝਿਜਕ ਬੈਠ ਕੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ। ਅੱਜ ਟੀ.ਵੀ. ਜਿੱਥੇ ਪੱਛਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਬੜਾਵਾ ਦੇ ਕੇ ਅੱਲੜ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਮੁੰਡੇ-ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਮਨ ਮਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਤੋਰਨ ਦਾ ਤਰਕ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਵਡਮੁੱਲੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਧਰਮ ਨਾਲੋਂ ਤੋੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੋਬਾਈਲ ਦੀ ਬੇਲੋੜੀ ਤੇ ਅਨੁਵਾਹ ਵਰਤੋਂ ਨੇ ਵੀ ਸਮਾਜਿਕ ਤਰੇਜ਼ਾਂ

ਵਧਾਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪੱਖੋਂ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਗਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਾਡਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲੈਪਟਾਪ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਪਰ ਲੈਪਟਾਪ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤਾਂ ਨਾਂਮਾਤਰ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਸਗੋਂ ਚੈਟਿੰਗ ਨੇ ਪ੍ਰੰਮਾਂ ਪਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਟਾਵਾਂ ਵਿਰਲਾ ਅਧਿਆਪਕ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨੈਤਿਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਅਧਿਆਪਕ ਸਿਲੇਬਸ ਪੂਰਾ ਕਰਾਉਣਾ ਹੀ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਥਾਂ ਤੋਰੇ ਫੇਰੇ ਦੇ ਰਾਹ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸਬੰਧ ਭਾਵੇਂ ਠੀਕ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਤ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਅਤੇ ਮਾੜਾ ਹੀ ਨਿੱਕਲਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸਬੰਧ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਜਾਣ ਤਾਂ ਸਿੱਖਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ 'ਤੇ ਸਵਾਲੀਆ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਗਿਸ਼ਤੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਅੱਗੇ ਪੁੱਲ੍ਹਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜਿੱਥੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਧਰੀਆਂ-ਧਰਾਈਆਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਹੋਏ

ਸਿੱਖਿਆਰਥੀ ਦੇ ਪੱਲੇ ਵੀ ਪਛਤਾਵੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੱਖ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਸਗੋਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵੀ ਅੱਧ-ਵਿਚਕਾਰ ਲਟਕਣ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਗਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਲੜਾਈ, ਅਗਵਾ, ਕਤਲ ਅਤੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਵਰਗੇ ਮਾਮਲੇ ਨਿੱਤ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁਰਖੀਆਂ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਾਈਆਂ ਕਰਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਗਲਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਕਾਰਨ ਵੱਸਦੇ-ਗਸਦੇ ਘਰ ਉੱਜੜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ ਨਸੀਹਤਾਂ ਅਤੇ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਜੀਵਨ ਜਿਊਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਠੋਸ ਨੀਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਿਆ। ਜੇ ਹੋਸਟਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਉਹ ਆਪਣਾ ਭਵਿੱਖ ਸਵਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਤੁਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਸ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਮਾੜੀ ਸੰਗਤ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਰੱਬ ਹੀ ਰਾਖਾ ਹੈ? ਮਾੜੀ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਸਿੱਖਿਆਰਥੀ ਦੇ ਮਾਪੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਿਆਣਾ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰ ਸਮਝਦੇ ਰਹਿੰਦੇ

ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ ਲਗਾਈ ਉਡੀਕਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜਿੱਥੋਂ ਤਕ ਆਪਣੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਪਰਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਸਟਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟਾ ਪਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੇਟ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ, ਵੱਡੇ ਖਰਚ ਕਰਕੇ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਬੱਚੇ ਫੋਨਾਂ ਦੇ ਐੱਸ.ਐੱਮ.ਐੱਸ. ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਸਭ ਦਹਿਲੀਜ਼ਾਂ ਪਾਰ ਕਰਦੇ ਉਲਟੇ ਰਾਹ ਵਹਿੰਦੇ ਤੁਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਸਿੱਖਿਆਰਥੀ ਭਾਵੇਂ ਆਜ਼ਾਦ ਤਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਆਪਣਾ ਕਰਤਾ-ਧਰਤਾ ਵੀ ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਪ ਹੀ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਉਹ ਤਾਂ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਉਸ ਕੋਲ ਵਧੀਆ ਸੋਚ ਹੋਵੇ। ਵਧੀਆ ਸੋਚ ਤਾਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਪੱਲੇ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚੰਗੇਰੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵਸਾ ਕੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਰਾਹ ਤੋਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਕਹਾਂਗੀ ਜਦ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਲਝ ਜਾਈਏ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮੇਰੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਕਾਲਜ ਜਾਂ ਹੋਸਟਲ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਉਹ ਕੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿੰਦੇ? ਹਰ ਗੱਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਹੀ ਸਿਰਜਦੀਆਂ ਹਨ, ਚੰਗੇਰਾ ਭਵਿੱਖ।

ਹੁਣ ਹੱਥ 'ਚ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਘੱਟ ਦਿਸਦੇ ਏ..

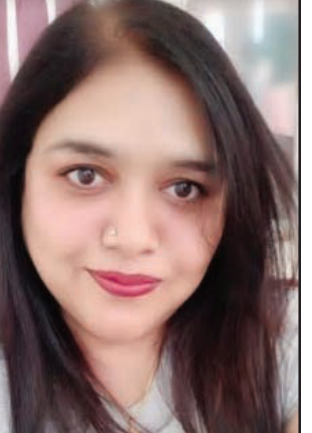
ਜਿੱਥੇ ਸਾਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਣ ਦੇ ਨਾਲ ਵੱਧ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਹਰ ਗੱਲ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਵੇਲੇ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਸਿੱਖ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਬਦਲਦੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਲੋਕ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਵਿੱਚ ਕਿਤਾਬਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ,

ਉੱਥੇ ਹੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਨੇ ਸਾਡੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਗਾਇਬ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ, ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸਾਥੀ ਆਪਣੇ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਸਮੇਂ ਦੀ ਅਤੇ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਜਿਸਦੇ ਕਾਰਨ ਇੱਕੋ ਹੀ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹੀ

ਕਿਤਾਬਾਂ 'ਸੇਵ' ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਹੀ ਸਾਹਿਤ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਅੰਗ ਹੈ, ਪਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਅਤੇ ਭੱਜ ਦੌੜ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਦੂਰ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵੀ ਅਸੀਂ ਖੁਦ ਹੀ ਹਾਂ। ਦੱਸ ਦਈਏ ਕਿ ਕਈ ਲੋਕ ਚੇਹਰੇ ਪੜਦੇ ਹਨ, ਕਈ ਲੋਕ ਬੋਲਬਾਣੀ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਲੋਕ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜਨਾ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵੱਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਪੜਦੇ ਹਨ। ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਹੁਣ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਘੱਟ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਪੜ੍ਹਣ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਇੱਕ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਫੋਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਸਦੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਮਨਪਸੰਦ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ 'ਸੇਵ' ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਕੁ ਸਮੇਂ ਤੋਂ, ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਨੇ ਦਸਤਕ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕਿਤਾਬ ਫੜ ਕੇ ਤੁਰਨ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬ ਪੜਨ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਘੱਟ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵੈਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਪੀਡੀਐਫ ਕਿਤਾਬਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਅੱਜ ਹਰ ਕੋਈ ਕਿਤਾਬ ਲੈ ਕੇ ਪੜ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜਦੋਂ ਲੋੜ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਖੋਲ ਕੇ ਪੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੱਸ ਇਹ ਵੀ ਦਈਏ ਕਿ ਕਿਤਾਬਾਂ ਭਾਵੇਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀਆਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਨੇ, ਪਰ ਸਮਾਂ ਘੱਟ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਈ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਈ-ਕਈ ਕਿਤਾਬਾਂ 'ਸਾਂਭ ਕੇ ਰੱਖ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮਾਂ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਪੜ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਪਰ, ਤਾਜ਼ਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੋਸਤ ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਫਿਰ ਵੀ ਵਿੱਕ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੀਆਂ। ਲੇਖਣੀ ਭਾਵੇਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਦੀ ਚੰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਡਿਪੈਂਡ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪੜਨ ਵਾਲੇ ਉਪਰ। ਪੜਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਕਿਤਾਬ ਪੜਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਪੜਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਭਾਅ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਫਿਰ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕਿਤਾਬ ਫੜ ਕੇ। ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਨਾ ਵਿੱਕਣ ਦਾ ਕਾਰਨ, ਭਾਵੇਂ ਹੀ ਇਹ ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕੁਝ ਹੋਰ, ਪਰ ਕਿਤਾਬ ਪੜਣੀ ਕਿਵੇਂ ਹੈ, ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਡਿਪੈਂਡ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਵੀ ਅੱਜ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕੋਈ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਚੁੱਕਣ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਅਣਗਿਣਤ ਕਿਤਾਬਾਂ ਮੌਜੂਦ ਕਰ ਲਈਆਂ ਜਾਣ। ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕਿਤਾਬਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਬੰਦਾ ਜਦੋਂ ਮਰਜ਼ੀ ਚਾਹੇ ਕਿਤਾਬ ਪੜ ਲਵੇਗਾ। ਪਰ !! ਜੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਗੱਲ ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਵੇਚਣ ਦੇ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੇ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਕ ਸਕੇ ਅਤੇ ਚੰਗਾ ਪੈਸਾ

ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ

ਵੀ ਕਮਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਲੇਖਕ ਸਾਥੀਓ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਕਰੋ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਨਾ ਕਰੋ। ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੇ ਫਾਇਦੇ ਦੱਸੋ, ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲੈਣਗੇ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਈ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਮੰਗਵਾ ਲੈਣਗੇ।

ਇੱਜ਼ਤਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ

ਸ਼ਰਾਬ ਨਾਲ ਟੁੰਨ ਜੈਲਾ ਬੁਹਾ ਖੜਕਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੀਤੋ ਸਿਰ ਚੁੰਨੀ ਲਾ ਖੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, @ ਹਾਏ! ਰੱਬਾ, ਅੱਜ ਫੇਰ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਕੇ ਆ ਗਏ। ਅੱਜ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਕੀ ਤਮਾਸ਼ਾ ਕਰਨਗੇ। @ ਜੀਤੋ ਜਿਉਂ ਹੀ ਬੁਹਾ ਖੋਲ੍ਹਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੈਲਾ ਕੱਲਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜੈਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਦੋਸਤ ਵੀ ਆਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੈਲਾ ਆਪਣੀ ਤੀਵੀਂ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ, @ ਬੁਹਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵਿੱਚ ਇਹਨੀਂ ਦੇਰੀ ਕਿਉਂ...? ਅੱਜ ਮੇਰਾ ਦੋਸਤ ਆਇਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਘਰ ਹੀ ਰੁਕੇਗਾ। @ ਦੋਸਤ ਦੇ ਹੱਥ ਇੱਕ ਬੈਲਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਸੀ। ਜੀਤੋ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵੱਲ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੀਤੋ ਘਬਰਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, @ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਰੱਬਾਂ! ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਕਦੋਂ ਸੁਣੇਗਾ... ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣਾ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। @ ਜੀਤੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੀ ਕੋਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇੱਕ ਆਵਾਜ਼ ਅਚਾਨਕ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, @ ਕਿੱਥੇ ਮਰਗੀ ਐ... ਜੀਤੋ! ਓ ਜੀਤੋ... ਕਿੱਥੇ ਆ? ਜੀਤੋ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹ ਬਾਹਰ ਬਰੋਡੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਚੁੱਪ ਹੋ ਆਖਦੀ ਹੈ, @ ਹਾਂਜੀ, ਬੋਲੋ? ਕੀ ਕੰਮ ਐ। @ ਜੈਲਾ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, @ ਤੇਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ। ਘਰ ਮਹਿਮਾਨ ਆਏ ਆ। ਜਾ... ਜਾ ਕੇ ਰੋਟੀ ਪਾ ਕੇ ਲਿਆ। ਜਲਦੀ ਜਾ... ਹੁਣ! @ ਜੈਲੇ ਨੇ ਜਿਹੜੀ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਤੀ ਸੀ ਉਦੋਂ ਇਹਨੀਂ ਚੜ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਜੈਲਾ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜੀਤੋ ਚੁੱਪ ਚੁੱਪ... ਹਾਂਜੀ! ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਚਲੀ ਗਈ। ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਜੀਤੋ ਦੇ ਥਾਲੀ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜੀਤੋ ਜੈਲੇ ਨੂੰ ਤੇ ਉਸਦੇ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਥਾਲੀ ਲਗਾ ਕੇ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਜਿਉਂ ਹੀ ਦੂਜੀ ਥਾਲੀ ਜੈਤੋ ਦੇ ਦੋਸਤ ਵੱਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਜੈਲੇ ਦਾ ਦੋਸਤ ਜੀਤੋ ਨੂੰ ਗੰਦੀ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਦੇਖਦਾ ਹੈ। ਜੀਤੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਡਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਜੀਤੋ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਸੀ ਪਰ ਜੀਤੋ ਖਾਮੋਸ਼ ਰਹੀ। ਜੈਲੇ ਨੂੰ ਇਹ ਸਭ ਨਹੀਂ ਦੀਖਿਆ। ਜੀਤੋ ਖਾਣਾ ਪਰੋਸ ਕੇ ਫਿਰ ਰਸੋਈ ਵੱਲ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੋ ਗਿਲਾਸ ਪਾਣੀ ਦੇ ਲਿਆ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਉਸਦੇ ਦੋਸਤ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਬੁਰੀ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਤੱਕਿਆ। ਜੀਤੋ ਚੁੱਪ ਚੁੱਪ ਕਮਰੇ ਵੱਲ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ, @ ਜੀਤੋ! ਥਾਲੀ ਚੱਕ ਲਾ ਆ ਕੇ...! @ ਜੀਤੋ ਫਿਰ ਕਮਰੇ @ ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਜੈਲੇ ਦਾ ਦੋਸਤ ਆਖਦਾ ਹੈ, @ ਭਾਬੀ ਜੀ! ਖਾਣਾ ਬਹੁਤ ਸੁਆਦ ਸੀ। ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਜਾਦੂ ਹੈ। @ ਜੈਲਾ ਮਗਰੋਂ ਹੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਦੇ ਬੋਲ ਸੁਣ ਬੋਲ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, @ ਇਹ ਤਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ... ਜੀਤੋ ਬਹੁਤ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਾਣਾ ਵਧੀਆ ਬਣਾ ਲੈਂਦੀ ਆ। @ ਜੀਤੋ ਤਾਰੀਫ਼ ਦੇ ਬੋਲ ਸੁਣ ਕੇ ਫਿਰ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਰਸੋਈ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਆ।

ਜੀਤੋ ਭਾਂਡੇ ਮਾਂਝ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੈਲੇ ਦਾ ਦੋਸਤ ਉੱਠ ਕੇ ਰਸੋਈ ਵੱਲ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, @ ਭਾਬੀ ਜੀ! ਦੋ ਕੱਚ ਦੇ ਗਿਲਾਸ ਤੇ ਇੱਕ ਪਲੇਟ ਦੇ ਦਿਓ। @ ਜੀਤੋ ਅਚਾਨਕ ਘਬਰਾ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੇਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਅਚਾਨਕ ਜੈਲੇ ਦਾ ਦੋਸਤ ਉੱਠ ਕੇ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਤੇ ਜੈਲਾ ਕੁਝ ਬੋਲਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਜੀਤੋ ਦੋ ਗਿਲਾਸ ਤੇ ਪਲੇਟ ਫੜਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਉਂ ਹੀ ਗਿਲਾਸ ਤੇ ਪਲੇਟ ਜੈਲੇ ਦਾ ਦੋਸਤ ਫੜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਹੱਥ ਜੀਤੋ ਦੇ ਮੁਲਾਇਮ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਫੁੱਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜੀਤੋ ਅਚਾਨਕ ਹੱਥ ਪਿੱਛੇ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਜੈਲੇ ਦਾ ਦੋਸਤ ਚਾਲਾਕ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਸਦੇ ਮਨ ਕੋਈ ਪਿੱਚੜੀ ਜਰੂਰ ਪੱਕ ਰਹੀ ਸੀ। ਜੀਤੋ ਦਾ ਡਰ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜੀਤੋ ਹੁਣ ਕਰੇ ਵੀ ਤਾਂ ਕੀ ਕਰੇ। ਜੀਤੋ ਦਾ ਕੋਈ ਕਸੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਾਰਾ ਕਸੂਰ ਤਾਂ ਜੈਲੇ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਦੱਸੇ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਇਆ।

ਜੈਲਾ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ, @ ਕਿੱਥੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ ਬਾਈ!

ਮੈਂ ਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਤੇਨੂੰ ਡਿਕੀ ਜਾਣੇ ਆ। @ ਜੈਲੇ ਦਾ ਦੋਸਤ ਆਖਦਾ ਹੈ, @ ਗਿਲਾਸ ਲੈਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਚੱਲ ਆਜਾ... ਲਾਈਏ ਦੋ ਦੋ ਘੁੱਟ। @ ਜੈਲਾ ਤਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ਰਾਬੀ ਸੀ ਬਸ ਉਸਨੂੰ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਮਹਿਕ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਫਿਰ ਉਸਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਨਹੀਂ ਦੀਖਦੀ। ਰਾਤ ਦੇ ਬਾਰਾਂ ਵੱਜ ਰਹੇ ਸੀ। ਜੀਤੋ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਨੂੰ ਕੁੰਡੀ ਲਗਾ ਕੇ ਪਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੀਤੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੱਜ ਕੱਲੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜੈਲੇ ਦਾ ਦੋਸਤ ਜੈਲੇ ਨੂੰ ਖੂਬ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜੈਲਾ ਤੇ ਉਸਦਾ ਦੋਸਤ ਝੁੰਮੀ ਜਾ ਰਹੇ ਸੀ ਤੇ ਲਲਕਾਰੇ ਮਾਰੀ ਜਾਂਦੇ ਪਏ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਜੀਤੋ ਦੇ ਕੰਨੀ ਜਿਉਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਜੀਤੋ ਡਰ ਜਾਂਦੀ ਤੇ ਚਾਦਰ ਓੜ ਕੇ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਲੈਂਦੀ।

ਜੈਲਾ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਪੈਗ ਲੱਗ ਜਾਣ

ਗੌਰਵ ਧੀਮਾਨ
ਸੰਪਰਕ 7626818016

ਮਗਰੋਂ ਡਿੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਜੈਲੇ ਦਾ ਦੋਸਤ ਘੱਟ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੈਲੇ ਦਾ ਦੋਸਤ ਜੀਤੋ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਮਾਰ ਬਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, @ ਭਾਬੀ ਜੀ! ਜੈਲੇ ਨੂੰ ਪਾਉਣਾ ਕਿੱਥੇ ਆ। ਉਹ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ। @ ਜੀਤੋ ਬੈਠ ਤੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਆ ਤੇ ਆਖਦੀ ਆ, @ ਭਾਬੀ ਜੀ! ਉੱਥੇ ਹੀ ਪਏ ਰਹਿਣ ਦਿਓ ਜਿੱਥੇ ਪਏ ਆ। @ ਜੀਤੋ ਨੇ ਘਬਰਾ ਆ ਕੇ ਇੱਕ ਹੀ ਬੋਲ ਕਿਹਾ। ਜੈਲੇ ਦਾ ਦੋਸਤ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਆਖ ਬੋਲਦਾ ਹੈ, @ ਭਾਬੀ ਜੀ! ਜੈਲਾ ਕੁਰਸੀ @ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਪਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਬੈਠ @ ਤੇ ਪਾ ਦੇਣਾ ਆ... ਤੁਸੀ ਆਜੇ ਬਾਹਰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਪਾ ਲਵੋ। @ ਜੀਤੋ ਗੁੱਸੇ ਹੋ ਬੋਲਦੀ ਹੈ, @ ਭਾਬੀ ਜੀ! ਬਾਹਰ ਸੋਫਾ ਹੈ ਉਸਤੇ ਪਾ ਦਵੋ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਅੰਦਰ ਪਹਿਨ ਦੇਣਾ। @

ਜੈਲਾ ਸ਼ਰਾਬ ਵਿੱਚ ਟੁੰਨ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਹੋਸ਼ ਬਿਲਕੁੱਲ ਵੀ ਨਾ ਸੀ। ਜੀਤੋ ਦਾ ਡਰ ਪਹਿਲੇ ਨਾਲੋਂ ਹੋਰ ਵੱਧ ਗਿਆ। ਜੈਲੇ ਦਾ ਦੋਸਤ ਦਿਮਾਗ ਲਾਉਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਜੀਤੋ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹੇ। ਜੈਲੇ ਦਾ ਦੋਸਤ ਜੈਲੇ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ

ਸੋਫੇ @ ਤੇ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੈਲੇ ਦਾ ਦੋਸਤ ਫਿਰ ਤੋਂ ਜੀਤੋ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ, @ ਭਾਬੀ ਜੀ! ਜੈਲੇ ਨੂੰ ਸੋਫੇ @ ਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤਾ, ਤੁਸੀ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਤਾਂ ਖੋਲ੍ਹੋ। @ ਜੀਤੋ ਨੂੰ ਜੋ ਸ਼ੱਕ ਸੀ ਉਹ ਯਕੀਨ @ ਚ ਬਦਲ ਗਿਆ। ਜੈਲੇ ਦਾ ਦੋਸਤ ਗੰਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਹੀ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜੀਤੋ ਨੇ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਜੈਲੇ ਦੇ ਦੋਸਤ ਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੱਟ - ਖੱਟਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਜੀਤੋ ਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਨਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ। ਜੀਤੋ ਚਾਦਰ ਓੜ ਕੇ ਪਹਿ ਗਈ। ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਜੈਲੇ ਦਾ ਦੋਸਤ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਭੰਨਦਾ ਰਿਹਾ ਫਿਰ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਜੈਲੇ ਦਾ ਦੋਸਤ ਕੁਰਸੀ @ ਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ।

ਜੀਤੋ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨੇ ਜੀਤੋ ਨੂੰ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ। ਸਵੇਰ ਪਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਜੀਤੋ ਉੱਠ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਵੇਰ ਦੇ ਚਾਰ ਵੱਜ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੀਤੋ ਉੱਠ ਕੇ ਨਿੱਤਨੇਮੇ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜੀਤੋ ਸੋਚਦੀ ਹੈ ਜੈਲਾ ਤੇ ਉਸਦਾ ਦੋਸਤ ਸੁੱਤੇ ਪਏ ਹੋਣਗੇ, ਮੈਂ ਉੱਠ ਕੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਘਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਲਵਾਂ। ਜੀਤੋ ਪਾਠ ਕਰਕੇ ਕਮਰੇ ਦਾ ਬੁਹਾ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਉਂ ਹੀ ਕਮਰੇ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਜੈਲੇ ਦਾ ਦੋਸਤ ਜਾਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੈਲੇ ਦਾ ਦੋਸਤ ਉੱਠ ਕੇ ਜੀਤੋ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੀਤੋ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਭੱਜਦੀ ਹੈ ਤੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੀਤੋ ਆਪਣੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜੈਲੇ ਦਾ ਦੋਸਤ ਉਸ ਉੱਤੇ ਟੁੱਟ ਕੇ ਪਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ ਭਾਬੀ! ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੇਰੀ ਹੋ ਜਾ... ਤੇਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਰੱਖਾਂਗਾ। ਜੀਤੋ ਦੇ ਹੱਥ ਜੋ ਆਉਂਦਾ ਉਹ ਚੁੱਕ ਕੇ ਮਾਰਦੀ ਪਰ ਜੈਲੇ ਦਾ ਦੋਸਤ ਨਹੀਂ ਹੱਟਦਾ।

ਅਚਾਨਕ ਜੈਲੇ ਦੀ ਅੱਖ ਖੁੱਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭੰਨ ਤੋੜ ਤੇ ਜੀਤੋ ਦੀ ਚੀਕਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਜੈਲਾ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੈਲਾ ਕੀ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਉਸਦਾ ਦੋਸਤ ਜੀਤੋ ਨਾਲ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੈਲਾ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦਾ ਹੈ, @ ਕਰਤਾਰਿਆ! ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅੱਜ ਤੇਨੂੰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡਾਂਗਾ ਓਏ! ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਜੀਤੋ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾਇਆ। ਨਹੀਂ ਛੱਡਾਂਗਾ ਤੇਨੂੰ ਸਾਲਿਆਂ! @ ਜੈਲਾ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਨਾਲ ਭੀੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜੀਤੋ ਰੋਂਦੀ ਹੋਈ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਖੜ੍ਹ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਜੈਲਾ

ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਕਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਰਦਾ ਪਿੱਟਦਾ ਹੈ। ਜੈਲੇ ਦਾ ਦੋਸਤ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੈਲਾ ਉਸਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤੇ ਘਰ ਤੋਂ ਦਫ਼ਾ ਹੋਣ ਲਈ ਆਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੈਲਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜੀਤੋ ਤੋਂ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗਦਾ ਹੈ। ਜੀਤੋ ਰੋਂਦੀ ਹੋਈ ਆਖਦੀ ਹੈ, @ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਇਹ ਸ਼ਰਾਬ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣਦੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ। @

ਜੈਲਾ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਸਨੇ ਜੀਤੋ ਦੀ ਸਹੁੰ ਖਾਈ ਕਿ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਸ਼ਰਾਬ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਲਾਵੇਗਾ। ਜੀਤੋ ਨੇ ਜੈਲੇ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜੈਲੇ ਨੇ ਜੀਤੋ ਨੂੰ ਗਲਵਕੜੀ ਪਾ ਕਿਹਾ, @ ਤੂੰ ਘਬਰਾਉਣਾ ਨਹੀਂ... ਮੈਂ ਹੈਗਾ ਆ। @ ਜੀਤੋ ਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ ਸੀ ਰੱਬ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੈਲੇ ਦੀ ਸ਼ਰਾਬ ਨੂੰ ਛੁਡਾਵੇਗਾ। ਜੀਤੋ ਦੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਹਜੇ ਵੀ ਥੋੜ੍ਹਾ ਡਰ ਸੀ ਅਗਰ ਅੱਜ ਦੇਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੀਤੋ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨਾ ਬੱਚਦੀ। ਜੀਤੋ ਨੂੰ ਅੱਜ ਇੱਕ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮੇਰਾ ਜੈਲਾ ਮੇਰੀ ਰਕਸ਼ਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੀਤੋ ਭਾਵੇਂ ਹੀ ਜੈਲੇ ਨੂੰ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਦੀ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਉਸਦੇ ਦਿਲ ਅੰਦਰ ਜੈਲੇ ਲਈ ਉਹ ਪਿਆਰ ਜਾਗ ਉੱਠਿਆ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਇੱਕ ਬੁਰਾ ਇਨਸਾਨ ਉਦੋਂ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਾਡੀ ਖੁਦ ਦੀ ਅੱਖਾਂ @ ਤੇ ਪੱਟੀ ਬੰਨੀ ਹੋ ਜਾਂ ਫਿਰ ਬੰਦ ਹੋ। ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਘਰ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਸਦਾ ਹੀ ਇੱਜ਼ਤਦਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕੁਝ ਹੈਵਾਨ ਤੇ ਸ਼ੈਤਾਨ ਲੋਕ ਘਰ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨੂੰ ਇੱਜ਼ਤਦਾਰ ਬਣ ਕੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦਿੰਦੇ। ਇਸ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਹਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕਰਤਾਰ ਵਰਗੇ ਦੋਸਤ ਆਉਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਘਰ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ, ਭੈਣਾਂ, ਅੰਗਰਾਂ ਉੱਤੇ ਬੁਰੀ ਅੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸਤ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਹੋਣੇ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਦੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਨ ਨਾ ਬਣੇ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਬੁਲੰਦ ਕਰੋ ਤੇ ਹਰ ਮੁਸੀਬਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਬਲ ਰੱਖੋ।

ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕੁਝ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦੇ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ

ਨਵੀਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੀ ਬਣਵਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸੀ। ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਠੋਸ ਨੀਤੀ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਉਪਰਲੀ ਪੌਚਾ ਪੌਚੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ। ਕਈ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਤਰਸਯੋਗ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਬਦਲੀਆਂ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਕੂਲ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸੌਖਣੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮਾਸਟਰ ਕਾਡਰ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਆਪਕ ਹੀ ਸਕੂਲ ਇੰਚਾਰਜ ਦਾ ਕੰਮ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ। ਕਈ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਹੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬੜੀ ਬਦਤਰ ਬਣ ਗਈ ਜਿਥੇ ਬੱਚੇ ਦਾਖਲੇ ਲੈ ਕੇ ਪਛਤਾਵਾ ਜਰੂਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਗੇ। ਹਾਈ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਹੀ ਪੰਜ ਕਲਾਸਾਂ ਪੜ੍ਹਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀ ਖਬਰਾਂ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਕਾਡਰ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵੀ ਅਜੇ ਹੋਣੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਖਾਲੀ ਪੋਸਟਾਂ ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਅਭਾਗੇ ਸਕੂਲ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਸਵਾਲੀਆ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਿੱਖਿਆ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਖਾਲੀ ਪੋਸਟਾਂ ਲਈ ਨਵੇਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਜੋ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਉਹ ਅਦਾਲਤੀ ਚੱਕਰਾਂ 'ਚ ਫਸ ਕੇ ਪੂਰ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹ ਰਹੀ। ਭਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ 'ਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਘੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜੇ

ਤੱਕ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾਮੀਆਂ ਕੁਝ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਮਾਸਟਰ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੀ.ਏ. ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਇਲੈਕਟਿਵ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਬੀ.ਐਡ. ਵਿੱਚ ਟੀਚਿੰਗ ਆਫ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ ਨਾਲ ਸੋਸ਼ਲ ਸਟੱਡੀਜ਼ ਲਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਅਧਿਆਪਕ ਜਦੋਂ ਸ.ਸ. ਮਾਸਟਰ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਸਵੀਂ ਤੱਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਔਖਾ ਵੀ

ਲਗਦਾ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਜੇਕਰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਚ ਤਜਰਬੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਬੱਚਿਆਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਲਾਹੇਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ, ਕੁਝ ਕੁ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਨੇੜੇ ਆਈ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਨਾ ਹੋਣ ਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਤਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ੇ 'ਚ ਪੋਸਟ ਗਰੇਜੂਕੇਸ਼ਨ ਹੀ ਕਰਨਗੇ, ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇ 'ਚ ਕੀਤੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਮਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਵਧੀਆ ਗੱਲ ਹੈ, ਉੱਝ ਗਿਆਨ 'ਚ ਵਾਧਾ ਜਰੂਰ ਕਰੇਗੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੋਣਾ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਉੱਪਰ ਜਾ ਕੇ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਹੁਣ ਜਿਵੇਂ ਪੜ੍ਹਾਧੜ ਬੱਚੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਨਿਪੁੰਨ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਹੀ ਆਈਲੈਟਸ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਸਰਕਾਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਡੀਮਡ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, ਕਾਲਜ, ਆਦਿ ਡਿਸਟੈਂਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਵਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਪੜ੍ਹਾਈ ਘਰ ਬੈਠ ਕੇ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਸੈਂਟਰਾਂ ਵਲੋਂ ਤਾਂ ਪੇਪਰ ਵੀ ਕਾਗਜ਼ੀ ਖਾਨਾਪੂਰਤੀ ਲਈ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਭਾਵੇਂ ਕਈ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਚਰਚਿਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾ ਲਈ ਵੀ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਹੁਣੇ ਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਮਾਸਟਰ ਕਾਡਰ ਦੀਆਂ ਬਤੌਰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਤਰੱਕੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਅਖਬਾਰਾਂ 'ਚ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ 25 ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਪੋਲ ਖੋਲਦਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ 301 ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਵਿੱਚ 298 ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ 127 ਸਾਇੰਸ, 102 ਸੋਸ਼ਲ ਸਟੱਡੀਜ਼, 41 ਮੈਥ, 7 ਪੰਜਾਬੀ, 4 ਖੇਤੀਬਾੜੀ, 3 ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ 1 ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਹਨ। ਕੀ ਇਹ ਅਧਿਆਪਕ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਕਰ ਸਕਣਗੇ? ਪਹਿਲਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ੇ 'ਚ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਤਾਂ ਹੈ ਪਰ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਇਹੋ ਹਾਲ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਇਕੱਲੇ

ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਕਰੀਬਨ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਖਾਲੀ ਪੋਸਟਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਸਟ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਕੁਝ ਪੋਸਟਾਂ ਅਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਣ। ਇਹ ਤਾਂ ਇਕੱਲੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਹਾਲ ਹੈ ਬਾਕੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਹਾਲ ਵੀ ਇਹੋ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿ ਨਾਲ ਹੇਠਲੇ ਮਾਸਟਰ ਕਾਡਰ ਦੀਆਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਪੋਸਟਾਂ ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਨਵੀਂ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਕਰਕੇ ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ ਲਿਸਟ ਬਣਾਉਂਦੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਾਲ ਖਾਲੀ ਪੋਸਟਾਂ ਭਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮਾਸਟਰ ਕਾਡਰ ਦੀਆਂ ਪੋਸਟਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਹਨ, ਹੁਣ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਤਰੱਕੀਆਂ ਕਾਰਨ ਹੋਰ ਇਜ਼ਾਫਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅੱਧੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਿਯੰਤਰ 'ਚ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਹੁਣ ਤਾਂ ਸਮਾਂ ਪੁੱਠੀ ਗਿਣਤੀ ਵਾਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਪੈਟਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਹੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ। ਜਦੋਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਹੋਣ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਆਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਮੈਰਿਟ ਲਿਸਟ ਤਿਆਰ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ ਬਾ ਜੋ ਨਾਲ ਨਾਲ ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਤੁਰੰਤ ਭਰੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ 'ਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਖਾਲੀ ਪੋਸਟਾਂ ਭਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਹੈ। ਦੂਸਰੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਪੋਸਟ ਭਰਨ ਬਾਰੇ ਚੁੱਪੀ ਕਿਉਂ? ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉੱਝ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਮੁੱਦੇ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਗੰਭੀਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ?

ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ,
ਮੋਬ: 946553962

ਨਿਪੁੰਨ ਤੇ ਸਰਵੋਤਮ ਸ਼ਿਲਪੀ ਹੈ : ਪੰਛੀ ਬਿਜੜਾ

ਮਿਲਦੀ ਜੁਲਦੀ ਹੈ। ਪੰਛੀ-ਜਾਨਵਰ ਵੀ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਭਿਅਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪੰਛੀ ਦਾ ਘਰ (ਘਰਦਾ ਜਾਂ ਆਲੂਣਾ) ਉਸ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ, ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ, ਖਾਣ-ਪੀਣ, ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੰਛੀਆਂ 'ਚੋਂ ਸੁੰਦਰ ਕਸੀਦੇਦਾਰ ਘਰ (ਆਲੂਣਾ) ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਮਾਹਿਰ ਹੈ ਬਿਜੜਾ। ਮਨੁੱਖ ਨਾਲੋਂ ਵਧੀਆ ਕਾਰੀਗਰ ਹੈ ਬਿਜੜਾ। ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਸੰਸਾਰ 'ਚੋਂ ਬਿਜੜਾ ਸਰਵੋਤਮ ਸ਼ਿਲਪੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਮਨੁੱਖ ਵੀ ਬਿਜੜੇ ਵਰਗਾ ਘਰ ਨਾ ਬਣਾ ਸਕੇ। ਮਨੁੱਖ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਘਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਬਿਜੜਾ

ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਮੂਮਨ ਬਿਜੜਾ ਅਪਣਾ ਆਲੂਣਾ ਸੜਕਾਂ, ਪਗਡੰਡੀਆਂ, ਵਗਦੇ ਰਸਤਿਆਂ ਦੇ ਆਰ-ਪਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਭ ਸਹੂਲਤਾਂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਮਾਨਵ ਉਸ ਦੇ ਆਲੂਣੇ ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋਣ। ਕਿੱਕਰ ਦੀਆਂ ਲਮਕਦੀਆਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਟਾਹਣੀਆਂ ਤੇ ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਆਲੂਣਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਵੱਸ ਟਾਹਣੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਲਮਕਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਵਾਲੇ ਰੁੱਖਾਂ ਤੇ ਵੀ ਆਲੂਣਾ ਬਣਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਮਾਦਾ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ।

ਆਲੂਣਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਮਾਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਅਪਣੇ ਚੋਹਲ-ਮੋਹਲ (ਕਲੋਲ) ਅਤੇ ਆਕਰਸ਼ਕ ਗੁਮਾਟਿਕ ਅਭਿਨੈ ਕਰਕੇ ਨਰ ਬਿਜੜਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਰ ਬਿਜੜਾ ਉਸ ਦੀ ਖੁਸ਼ਾਮਦੀਦ ਅਤੇ ਪਿਆਰਦੀ ਬਦੌਲਤ ਸੁੰਦਰ ਆਲੂਣਾ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਘਰ ਮਾਦਾ ਦੀ ਹਾਂ ਉਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਅਪਣੇ ਬੱਚੇ ਮਿਲ ਕੇ ਪਾਲਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਲੂਣੇ ਵਿਚ ਇਕ ਬੈਡਰੂਮ, ਇਕ ਰੂਮ ਅਤੇ ਬਰਾਮਦਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਕਮਰਾ ਅਲੱਗ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੀਂਹ ਨੇਹੀ ਦਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਮਾਦਾ ਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਵਿਚ ਅਥਾਹ ਪਿਆਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਛੀਆਂ 'ਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸਰ-ਰਸੂਖ ਵਾਲਾ ਪੰਛੀ ਹੈ। ਕਿੱਕਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਗੁਮਾਟਿਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬਿਜੜੇ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਕ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਅਪਣੀ ਕਲਾਤਮਿਕ ਚੁੰਝ ਨਾਲ। ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗਿਆਂ ਬਿਜੜਾ ਮਾਦਾ ਦੀ ਪਸੰਦ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਮਾਦਾ ਨੂੰ ਘਰ ਪਸੰਦ ਨਾ ਆਏ ਤਾਂ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਘਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਬਿਜੜਾ ਨਰ ਤੇ ਮਾਤਾ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਪਿਆਰ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ। ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆ ਉਹ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰਖਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ੈਲੀ, ਬੁਣਨ ਵਿਧੀ, ਆਕਾਰ, ਬਾਹਰੀ-ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁੰਦਰ ਆਰਾਮ ਦਾਇਕ ਅਵਸਥਾ, ਆਲੂਣੇ ਦੀ ਲਟਕਾਉ ਸਥਿਤੀ, ਰੁੱਖ 'ਤੇ ਟਹਿਣੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ, ਚੌਗਰਦੇ 'ਚੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਆਦਿ। ਬਿਜੜੇ ਨੂੰ ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗਿਆਂ ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਇਕ ਤੀਲਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਲਚਕੀਲਾਪਣ ਤੇ ਮਲਾਇਮਪਣ ਹੋਵੇ, ਲੱਭ ਕੇ ਲਿਆਉਣ ਵਿਚ ਨਿਪੁੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਬਿਜੜਾ। ਉਹ ਬੜੇ ਹੀ ਇੱਤਮੀਨਾਨ ਨਾਲ ਘਾਹ, ਤੀਲੇ ਆਦਿ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤੀਲਾ-ਤੀਲਾ ਪਿਰੋਂਦਾ ਹੈ ਬਿਜੜਾ। ਘਰ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਮੁਤਾਬਿਕ ਚੁੰਝ ਨਾਲ ਤੀਲੇ ਉਠਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਸੰਗਠਿਤ ਤਰਤੀਬ ਦੇਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਖਿਰ ਤਕ ਚਲਦੀ ਹੈ, ਘਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੀ ਪਾਣੀ, ਖੁਰਾਕ ਆਦਿ ਦਾ

ਦਿਸੰਬਰ ਵਿਚ ਸਮੱਗਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਉਹ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਟਾਹਣੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਤੀਲੇ, ਘਾਹ, ਫੂਸ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਕੇ ਲਮਕਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਟਾਹਣੀ ਤੇ ਚਰਖੇ ਦੀ ਪੂਣੀ ਵਾਂਗ ਘਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਲੂਣੇ ਦਾ ਉਪਰਲਾ ਭਾਗ ਪੂਣੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਚਕਾਰੋਂ ਪੂਣੀ ਦੇ ਆਕਾਰ ਨੂੰ ਚੌੜਾ ਕਰਦਾ ਚਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਚੁੰਝ ਵਿਚ ਹੀ ਸਾਰੇ ਕਲਾਤਮਿਕ ਸ਼ਿਲਪੀ ਗੁਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਪੜਾ ਬੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬਸ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬਿਜੜੇ ਦੀ ਸ਼ਿਲਪ ਕਲਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਏ ਆਲੂਣੇ ਦੀ ਸ਼ਕਲ, ਸਪੇਰੇ ਦੀ ਬੀਨ ਵਰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹੇਠਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਉਹ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਦੀ ਲੰਬਾਈ-ਚੌੜਾਈ ਅਤੇ ਗੋਲਾਈ ਉਹ ਅਪਣੇ ਸ਼ਰੀਰ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਲਗਭਗ ਅਪ੍ਰੈਲ-ਮਈ ਦੇ ਆਖੀਰ ਵਿਚ ਉਹ ਆਲੂਣੇ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਕਈ ਲੋਕ ਬਿਜੜੇ ਦੇ ਬੇਕਾਰ ਹੋਏ ਆਲੂਣੇ ਡਰਾਇੰਗ ਵਿਚ ਸਜਾਵਟ ਵਜੋਂ ਸਜਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੇਕਾਰ ਆਲੂਣਿਆਂ ਵਿਚ ਬਲਬ ਲਗਾ ਕੇ ਅਰਧ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਕਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਲੂਣੇ ਦਾ ਆਕਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਉਪਰ ਹਨੇਰੀ, ਬਾਰਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਬਿਜੜਾ ਫਸਲੀ ਕੀੜ-ਮਕੌੜੇ ਖਾ ਕੇ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਛੋਟੇ ਆਕਾਰ ਵਾਲੇ ਪੰਛੀ ਦੀ ਉਮਰ 16 ਤੋਂ 20 ਸਾਲ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਕਾਫੀ ਮਾਤਰਾ ਪਾਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਲੋਕ ਇਸ ਦਾ ਮਾਸ ਵੀ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਰਜਿਤ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਪੰਛੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸੱਚੇ ਸਾਥੀ ਹਨ। ਕਈ ਖੇਤਾਂ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਛੀ ਬਿਜੜਾ ਸੁੰਦਰ, ਪਿਆਰਾ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਹੈ।

ਮਾਨਵ ਅਤੇ ਪੰਛੀਆਂ ਵਿਚ ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਬਣਾਉਣਾ ਉਸ ਦੀ ਸਭਿਅਕ ਸੋਚ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਇੱਛਾ ਬਰਾਬਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਘਰ ਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਇਹ ਆਦਤ ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਪੰਛੀਆਂ ਵਿਚ ਕਾਫੀ

ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇਖਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਇਹ ਬੋਲ ਹਨ ਅਦਾਕਾਰਾ ਗੌਰਵੀ ਬਖਸ਼ੀ ਦੇ

ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਿਆਰੀ ਅਤੇ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਬੋਲ ਸੁਣਾਇਆਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੀ ਹੀ ਜਾਈਏ। ਜਿੰਨੀ ਮਿੱਠੀ ਆਵਾਜ਼ ਹੈ, ਉਹਨੀ ਹੀ ਉਹ ਪਿਆਰੀ ਵੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਹੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਟੈਲੈਂਟ ਵੀ ਭਰਪੂਰ

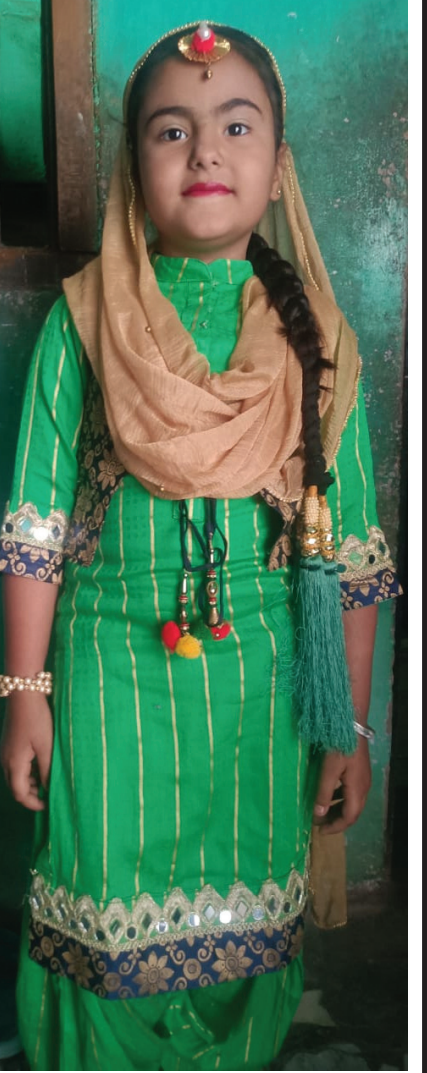

ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਉਡਾਣ ਭਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਮੁਬਾਰਕਪੁਰ ਦੀ ਵਸਨੀਕ ਅਦਾਕਾਰਾ ਗੌਰਵੀ ਬਖਸ਼ੀ ਦੇ ਬਾਰੇ। 22 ਅਕਤੂਬਰ 2015 ਨੂੰ ਮਾਤਾ ਸ਼ੈਲੀ ਬਖਸ਼ੀ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਜਨਮ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਗੌਰਵੀ ਬਖਸ਼ੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਬਿਕਰਾਤ ਬਖਸ਼ੀ ਜੀ ਦੀ ਲਾਡਲੀ ਧੀ ਹੈ। ਅਦਾਕਾਰਾ ਗੌਰਵੀ ਬਖਸ਼ੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਉਸ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਹੌਸਲਾ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਗੌਰਵੀ ਬਖਸ਼ੀ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸੁਪਨਾ ਹੈ, ਇਸ ਉੱਚੇ ਆਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੀ ਉਡਾਰੀ ਭਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਸਿਰਫ ਤੀਸਰੀ ਜਮਾਤ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਉਮਰ ਕੇਵਲ 8 ਸਾਲ ਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੈਰੀਅਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਹੈ। ਮਨ ਲਗਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ, ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਹੈ। ਐਕਟਿੰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਡਾਂਸ ਦਾ ਅਤੇ ਪੇਂਟਿੰਗ ਦਾ ਵੀ ਸ਼ੌਕ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਚ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ, ਪਿਤਾ ਤੇ ਦਾਦਾ, ਦਾਦੀ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਮਾਡਲਿੰਗ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਐਮਾਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਹ ਮਾਡਲਿੰਗ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਜੋ ਫਿਲਮਾਂ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਈਆਂ, ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੁਪਰਹਿੱਟ ਪੰਜਾਬੀ ਮੂਵੀ 'ਲੇਖ' ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ 'ਗੁਰਨਾਮ ਭੁੱਲਰ' ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਦੂਸਰੀ ਫਿਲਮ 'ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਰਾਏ' ਜੀ ਦੀ 'ਹਮ ਦੇ ਹਮਾਰੇ ਦੇ' ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਪਣੀ ਅਦਾਕਾਰੀ ਦਾ ਹੁਨਰ ਦਿਖਾਇਆ। ਮਾਡਲਿੰਗ ਚ ਗੌਰਵੀ ਬਖਸ਼ੀ ਨੇ 'ਮਿਸ ਦੀਵਾ ਅਵਾਰਡ' 'ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ, ਇੱਕ ਸਾਲ ਉਸਨੇ ਅਕੈਡਮੀ ਵਿੱਚ ਐਕਟਿੰਗ ਸਿੱਖੀ। ਸੋ ਅੱਜ ਗੌਰਵੀ ਬਖਸ਼ੀ ਨੇ ਕੀਤੇ ਉਹ ਸਨ 'ਜੀ ਪੰਜਾਬੀ' 'ਚੈਨਲ ਦਾ ਸ਼ੋਅ 'ਮਾਵਾਂ ਠੰਡੀਆਂ ਛਾਵਾਂ' ਅਤੇ 'ਕਲਰਸ' 'ਚੈਨਲ ਦਾ ਸ਼ੋਅ 'ਉਡਾਰੀਆਂ'। ਗੌਰਵੀ ਬਖਸ਼ੀ, ਸਰਗੁਨ ਮਹਿਤਾ ਅਤੇ ਰਵੀ

ਦੂਬੇ ਨਾਲ ਵੀ ਮਿਲੀ ਹੈ? ਅਦਾਕਾਰਾ ਗੌਰਵੀ ਬਖਸ਼ੀ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ 'ਡੀ ਡੀ ਪੰਜਾਬੀ' ਦੇ 'ਬਾਲ ਸੰਸਾਰ' ਤੇ ਗੀਤ 'ਬਾਬਲ ਦਾ ਵਿਹੜਾ' ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ? ਡਾਂਸ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਉਸਨੂੰ ਅੰਜਲੀ ਮੈਮ ਤੋਂ ਪਿਆ। ਗੌਰਵੀ ਬਖਸ਼ੀ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਟੇਜ ਪਰਫੋਰਮੈਂਸ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਭੋਤ ਕੌਰ ਰਾਏ (ਲੁਧਿਆਣਾ)

ਸਭ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਉਸਨੂੰ ਐਕਟਿੰਗ ਹੀ ਪਸੰਦ ਹੈ। ਗੌਰਵੀ ਬਖਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਸ਼ਿਮਲਾ ਜਾਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਸੰਦ ਹੈ। ਉਹ ਅਕਸਰ ਹੀ ਫਿਲਮਾਂ ਵੇਖਦੀ ਅਤੇ ਗਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਦੀ ਅਤੇ ਵੱਖ ਨੱਚਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਨੂੰ ਨੱਚਣ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਪਿਆ? ਗੌਰਵੀ ਬਖਸ਼ੀ ਇਹ ਸਭ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ? ਇੰਨੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਫਿਲਮਾਂ ਗੀਤ ਕਰਕੇ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਸਾਬਿਤ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਅੰਦਰ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਹੁਨਰ ਭਰਪੂਰ ਹੈ। ਉਹ ਬਸ ਆਪ ਸਭ ਦਾ ਸਾਥ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਗੌਰਵੀ ਬਖਸ਼ੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਚ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਤੇ ਮਹਾਨ ਅਦਾਕਾਰਾ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਆਪ ਸਭ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਮਿਲੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਹ ਜਜ਼ਬਾ ਤੇ ਜਨੂੰਨ, ਹੁਨਰ ਹੈ। ਗੌਰਵੀ ਬਖਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜਦ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ ਕਿ 'ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇਖਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ' ਬੇਸ਼ਕ ਉਹ ਇੱਕ ਬੱਚੀ ਹੈ ਤੇ ਮਨ ਦੀ ਸੱਚੀ ਹੈ। ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਉਹੀ ਆਖਿਆ ਇਹ ਸੁਣ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਿਆਰ ਆਇਆ, ਉਸ ਬੱਚੀ ਪ੍ਰਤੀ। ਮੇਰੀ ਖਾਸ ਕਰ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਇੰਨੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਸਾਥ ਦਿਓ? ਸਾਡੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਕਿ ਗੌਰਵੀ ਬਖਸ਼ੀ ਦਾ ਹਰ ਸੁਪਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਦਿਨ ਦੁਗਣੀ ਅਤੇ ਰਾਤ ਚੌਗਣੀ ਤਰੱਕੀ ਕਰੇ।

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 270

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

20 SEPT TO 26 SEPT, 2024

Starts From
\$699 *Per Person*
on Double Occupancy

Package Includes

- ✓ All Accommodation in 4 Star Hotel
- ✓ All breakfasts in the hotel
- ✓ Volcano Tour Bali
- ✓ Bali Instagram Tour
- ✓ Nusa Penida Tour
- ✓ Ubud Tour
- ✓ All airport transfers & sightseeing on a private basis

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 270

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

20 SEPT TO 26 SEPT, 2024

INCLUSION

- ✓ LUXURIOUS ACCOMODATION IN PREMIUM HOTELS
- ✓ ALL MEALS ARE INCLUDED
- ✓ ISTANBUL LUXURY BOSPHORUS DINNER CRUISE & SHOW PRIVATE TABLE
- ✓ ISTANBUL OLD CITY TOUR TOPKAPI PALACE, HAGIA SOFIA, BLUE MOSQUE AND HIPPODROME
- ✓ FULL DAY TWO CONTINENT TOUR WITH DOLMABAHCE PALACE, CAMLICA HILL, PIERRE LOTI, GOLDEN HORN AND BALAT AREA
- ✓ FULL DAY CAPPADOCIA TOUR WITH OPEN AIR MUSEUM, UC HISAR, PIGEON VALLEY AND AVANOS
- ✓ FULL DAY ANTALYA CITY TOUR, BOAT RIDE, OLD CITY, DUDEN WATERFALL AND HADRIANS GATE
- ✓ FULL DAY JEEP SAFARI TOUR VISIT PAMMUKALE COTTON CASTLE AND HIERAPOLI TOUR
- ✓ ALL AIRPORT TRANSFERS & SIGHTSEEING ON A PRIVATE BASIS

START FORM
\$1499
PER PERSON

MOHINDER SINGH MIGLANI

📍 22 W MARIE ST, HICKSVILLE, NY 11801

☎ 516-216-4433 / 516-690-1257

DOMESTIC & INTERNATIONALS FLIGHTS EXCLUDED

ਬੰਤਾ ਚੰਗੇ ਖਾਂਦੇ ਪੀਂਦੇ ਘਰੋਂ ਸੀ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਡੰਗ ਟਪਦਾ ਸੀ। ਲੋਕ ਬੰਤ ਸਿਉਂ ਕਹਿ ਕੇ ਬੁਲਾਉਂਦੇ, ਪਰ ਸੀ ਫੁੱਕਰਾ ਨੱਕ ਤੇ ਮੱਖੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਹਿਣ ਦਿੰਦਾ, ਬਸ @ ਕੰਮ ਕੋਈ ਕਰੇ, ਸ਼ਾਬਾਸ਼ ਬੰਤ ਸਿਉਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ, ਲੋਕ ਕਹਿਣ ਵਾਹ ਬੰਤ ਤੂੰ ਤਾਂ ਕਮਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਹਰ ਵਕਤ ਇਹੀ ਫੁਰਨਾ ਫੁਰਦਾ ਅੰਦਰ, ਚੌਧਰ ਦੀ ਭੁੱਖ ਰਹਿੰਦੀ, ਮੌਕੇ ਦੀ ਨਾਜ਼ੁਕਤਾ ਨੂੰ ਭਾਂਪ ਲੈਂਦਾ, ਜੇ ਨੰਬਰ ਬਣਦੇ ਤਾਂ ਖੜ ਜਾਂਦਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨੌ ਦੋ ਗਿਆਰਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਦਾ ਅੰਦਰੋਂ ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਵੱਟਾਂ ਆ ਗਈਆਂ, ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਸੁਲਾਹ ਕੀਤੀ ਕਿ ਐਤਕੀ ਬੰਤ ਨੂੰ ਖੜਾ ਕਰੀਏ, ਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਕੋਲ ਗਏ ਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, ਬੰਤ ਸਿਆਂ ਐਤਕੀ ਤੈਨੂੰ ਸਰਪੰਚੀ ਦੀ ਚੋਣ ਲੜਾਉਣਾ, ਨਾਲੇ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਚਾਰ ਪੈਸੇ ਆ ਤੇ

ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ : ਚੌਧਰ ਦੀ ਭੁੱਖ

ਤੂੰ ਮੂੰਹ ਮੱਥੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਲੱਗਦਾ, ਤੇਰੀ ਪਿੰਡ ਚ @ ਚੰਗੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਆ। ਤੂੰ ਤਿਆਰੀ ਖਿੱਚ ਅੱਜ ਤੋਂ ਤੂੰ ਸਾਡਾ ਸਰਪੰਚ, ਬਸ! ਤੂੰ ਕਾਗਜ਼ ਭਰਨੇ ਆ, ਬਾਕੀ ਅਸੀਂ ਜਾਣੀਏਂ ਜਾਂ ਸਾਡਾ ਕੰਮ ਜਾਣੇ। ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਪੰਚ ਕਹਿ ਕੇ ਬੁਲਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਅਖੀਰ ਵੱਟਾਂ ਆ ਗਈਆਂ, ਪੂਰੀ ਤਿਆਰੀ ਨਾਲ, ਨਾਲ ਜਾ ਕੇ ਮੁਹਤਬਰ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਕਾਗਜ਼ ਭਰਾ ਦਿੱਤੇ। ਬਸ ਫੇਰ ਕੀ ਸੀ - ਬੰਤ ਸਿਉਂ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਕੀੜਿਆਂ ਵਾਲੇ ਜੰਡ ਤੇ - ਨਾ ਦਿਨੇ ਚੈਨ ਨਾ ਰਾਤ ਨੂੰ ਟਿਕਾ, ਦਸ ਬੰਦੇ ਆ ਗਏ ਵੀਹ ਉਠ

ਗਏ, ਘਰ ਦੀਆਂ ਬੁੜੀਆਂ ਅੱਡ ਭੱਜੀਆਂ ਖਰਚੇ ਹੋਰ ਗਲੀਆਂ ਨਾਲੀਆਂ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੇ ਪੈਸੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਨਕਦ ਨਾਮਾ, ਸ਼ਰਾਬ ਭੁੱਕੀ ਦਾ ਤਾਂ ਕਹਿਣਾ ਈ ਕੀ। @ਚੱਲ ਸੋ ਚੱਲ @ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਲੰਬੜਦਾਰਾਂ ਦਾ ਜੀਤਾ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਚੋਣ ਲੜ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ, ਤੇ ਸਰਪੰਚੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਕਾਫ਼ੀ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਦਾਅ ਪੇਚ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ਅਖੀਰ ਵੱਟਾਂ ਪਈਆਂ ਪੀਪੀਆਂ ਖੁੱਲੀਆਂ ਬੰਤ ਸਿਉਂ ਨੂੰ ਕੁਲ ਚਾਰ ਸੌ ਵੋਟ ਪਈ, ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਜੀਤੇ ਨੂੰ ਬਾਰਾਂ ਸੌ! ਜੀਤੇ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਹੋਈ, ਬੰਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੁਣ ਘਰੇ ਆਉਣ ਨੂੰ ਦਿਲ ਨਾ ਕਰੇ, ਢਿੱਲਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਖੱਤੋ
94658-21417

ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅਹਿਮ ਗੁਣ

ਪੁਰਤਗਾਲੀ ਕਾਹਣਤ ਹੈ ਕਿ, 'ਇਕ ਇਮਾਨਦਾਰ ਆਦਮੀ ਦੀ ਗੱਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਕਿ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।' ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਦਵਾਨ ਬੈਂਜਾਮਨ ਫ੍ਰੈਂਕਲਿਨ ਅਨੁਸਾਰ, 'ਇਮਾਨਦਾਰ ਰਹਿਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਨੀਤੀ ਹੈ।' ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਮਾਨਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਤਰੱਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਪਾਤਰ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗੁਣ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਇਮਾਨੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਅੰਗੁਣ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਰਨ ਬਣੇ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ, 'ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗਾ ਤੋਹਫਾ ਹੈ, ਸਸਤੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਾ ਕਰੋ।' ਬੈਰ! ਜਦ ਮੈਂ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ, ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਹੋਸਟਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਹਿਬ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਸ. ਗੁਲਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੀ। ਕੁੱਝ ਨਿੱਜੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡਣੀ ਪਈ ਤਾਂ ਵਿਦਾਇਗੀ ਵੇਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਆਪਣੇ ਤਜਰਬਿਆਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਡਾਇਰੀ ਉੱਤੇ ਲਿਖ ਲਈਆਂ ਸਨ। ਜਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ, 'ਜਦ ਵੀ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰੇ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕਰੇ, ਖਾਸ ਕਰ ਜਦ ਉਹ ਕੰਮ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਲਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਵੇ।' ਇਹ ਗੱਲ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਵੀ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਨੌਕਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼

ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਹਰ ਨੌਕਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨਾਲ ਅੱਜ ਵੀ ਮੇਰਾ ਉਵੇਂ ਹੀ ਮੇਲ-ਮਿਲਾਪ ਹੈ। ਇਹ ਰੱਬ ਜੀ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਡੋਲਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਸਮੇਤ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਅਸੂਲਾਂ 'ਤੇ ਦ੍ਰਿੜ ਰਹਿਣ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਜਦ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਜਦ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਬਦਲ ਜਿਹਾ ਗਿਆ। ਭੱਜ-ਦੌੜ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਗੁਣਾਂ ਪੱਖੋਂ ਹੌਲਾ ਅਤੇ ਅੰਗੁਣਾਂ ਪੱਖੋਂ ਭਾਰਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਅੰਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ 'ਗ਼ੈਰ-ਇਮਾਨਦਾਰ' ਹੋਣਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਬੇਇਮਾਨ ਹੋਣਾ ਵੀ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸਰਕਾਰੀ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਮਨੁੱਖ ਬੁਠ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਯਾਨਿਕ ਬੇਇਮਾਨੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਯਾਦ ਰਹੇ ਸੱਚ ਨੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਬੁਠ ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਚੰਗੇ ਭੱਜ ਹੀ ਜਾਣਾ

ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਐਸੇ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦਾ ਇਮਾਨਦਾਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਆ ਗ਼ੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਐਸੇ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦਾ ਇਮਾਨਦਾਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਆ ਗ਼ੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ

ਇਕਵਾਕ ਸਿੰਘ ਖੱਤੋ
ਸੁਲਤਾਨਵਿੰਡ ਰੋਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ

ਕੰਮ ਤੋਂ ਪੱਕੀ ਛੁੱਟੀ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀ। ਉਸਨੇ ਵਪਾਰੀ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਬੁਢੇਪੇ ਕਾਰਨ ਹੋਰ ਕੰਮ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥਾ ਜਤਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਹੁਣ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਵਪਾਰੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰੀ ਆਖ਼ਰੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਕੰਮ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਆਖ਼ਰੀ ਵਧੀਆ ਜਿਹੀ ਬੇਹਤਰੀਨ ਇਮਾਰਤ ਬਣਾ ਦੇਵੋ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਮਾਰਤਸਾਜ਼ ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹਾਂ ਕਰਨੀ ਪਈ ਪਰ ਉਸਨੇ ਇਹ ਇਮਾਰਤ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਣਮੰਨੇ ਜਿਹੇ ਮਨ ਨਾਲ ਬਣਾਈ। ਨਾ ਹੀ ਵਧੀਆ ਸਮੱਗਰੀ ਵਰਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਿੱਜੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈ ਕੇ ਵਧੀਆ ਨਮੂਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਚਾਬੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਉਹ ਇਮਾਰਤਸਾਜ਼ ਵਪਾਰੀ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਵਪਾਰੀ ਨੇ ਉਹ ਚਾਬੀਆਂ ਇਮਾਰਤਸਾਜ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ, ਕਿ ਤੂੰ ਇੰਨੇ ਸਾਲ ਮੇਰੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਇਸ ਲਈ ਤੇਰਾ ਬੁਢੇਪਾ

ਸੌਖਾ ਲੰਘੇ ਇਹ ਇਮਾਰਤ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਨਾਮ ਵਜੋਂ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਹੁਣ ਇਮਾਰਤਸਾਜ਼ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਹੋਇਆ ਕਿ 'ਕਾਜ਼! ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇਹ ਇਮਾਰਤ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵਧੀਆ ਨਮੂਨਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਸਮੱਗਰੀ ਵਰਤਦਾ,' ਪਰ ਹੁਣ ਦੁਖੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਸਿਵਾਏ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੋਸਤੋ! ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਧਿਆਨ ਰੱਖੀਏ ਕਿਤੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਵੀ ਸਬੰਧਿਤ ਇਮਾਰਤਸਾਜ਼ ਵਰਗੀ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਰੱਬੀ ਰਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋਏ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰੀਏ, ਕਿਸੇ ਲਈ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਆਪਣਾ ਇਮਾਨ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਕਾਇਮ ਰੱਖੀਏ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਕਿ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਕੇਵਲ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਏ। ਫਿਰ ਉਹ ਰਿਸ਼ਤਾ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਹੋਵੇ, ਭੈਣ-ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਹੋਵੇ, ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ-ਸਾਥੀ/ਸਾਥਣ ਨਾਲ ਜਾਂ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ।

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅਹਿਮ ਗੁਣ: ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਣਾ

ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਭ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਇਹਨਾਂ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਅਹਿਮ ਗੁਣ ਹੈ ਸਾਡੇ ਬੋਲਾਂ ਦੀ ਮਿਠਾਸ ਭਾਵ ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਣਾ। ਜੇ ਸਾਡੇ ਕਿਰਦਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਉੱਚਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਬੋਲਬਾਣੀ ਤੋਂ ਹੀ ਸਾਡੀ ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਣ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ: ਮਿਠਤੁ ਨੀਵੀ ਨਾਨਕਾ ਗੁਣ ਚੰਗਿਆਈਆ ਤਤੁ॥ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਜਾਂ ਫਿਕਾ ਬੋਲ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੀਏ, 'ਨਾਨਕ ਫਿਕੇ ਬੋਲੀਐ ਤਨੁ ਮਨੁ ਫਿਕਾ ਹੋਇ। ਫਿਕੇ ਫਿਕਾ ਸਦੀਐ ਫਿਕੇ ਫਿਕੀ ਸੋਇ।' ਭਾਵ ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਰੁੱਖੇ ਬਚਨ ਬੋਲਦਾ ਰਹੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਤਨ ਅਤੇ ਮਨ ਦੋਵੇਂ ਰੁੱਖੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਪ੍ਰੇਮ ਉੱਡ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰੱਖਾ ਬੋਲਣਾ ਵਾਲਾ ਮਨੁੱਖ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੁੱਖਾ ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਲੋਕ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਰੁੱਖੇ ਬਚਨਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਬੋਲਣ ਦਾ ਇੱਕ ਗੁਣ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਜਾਂ ਪਹਿਨਣ-

ਪਰਚਣ ਤੋਂ ਬੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜਦ ਉਹ ਬੋਲਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਤਹਿਜ਼ੀਬ ਦੇ ਅਸਲ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਸੁਆਰਥ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਹੀ ਸਲੀਕੇ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਰਤਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਣ 'ਤੇ ਅਗਲੇ ਨੂੰ ਟੁੱਟ-ਟੁੱਟ ਕੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਸੱਚ ਜਾਣੋ! ਤਾਂ ਧਰਮ ਦਾ ਦੂਜਾ ਨਾਮ ਹੀ ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਣਾ ਜਾਂ ਸੱਚ ਕਮਾਉਣਾ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ 'ਜਿਤੁ ਬੋਲੀਐ ਪਤਿ ਪਾਈਐ ਸੋ ਬੋਲਿਆ ਪਰਵਾਣੁ॥' ਭਾਵ ਉਹੀ ਬੋਲ ਬੋਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੁਚੱਜਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਬੋਲਣ ਨਾਲ (ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ) ਆਦਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋ ਮਿੱਠੇ ਬੋਲ ਹੀ ਹਨ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਆਮ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਦੇਖੋ ਜੇ ਉਹ ਮਿੱਠਾ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਗੇ ਤਾਂ ਗ੍ਰਾਹਕ ਮੁੜ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਕਿਉਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਜਾਂ ਸ਼ਰੀਕਾਚਾਰੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਆਂਡ-ਗੁਆਂਡ ਵੱਸਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣਿਆਂ ਨਾਲ ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਣਗੇ, ਸਲੀਕੇ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਰਤਣਗੇ ਤਾਂ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਇਹ ਰਿਸ਼ਤੇ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ ਨਿਭਦੀ ਰਹੇਗੀ ਜਦੋਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਬੋਲ-ਬਾਣੀ

ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਨਾਜ਼
ਫਗਵਾੜਾ

ਵਿਗੜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਥੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਗੜ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਬੜਾ ਸੁੰਦਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਹੈ ਕਿ, 'ਟੁਟਿ ਪਰੀਤਿ ਗਈ ਬੁਰ ਬੋਲਿ॥' ਭਾਵ ਕਿ, 'ਮਿੱਠਾ ਬੋਲ ਬੋਲਿਆ ਪ੍ਰੀਤ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।' ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਕੇਵਲ ਲੋਕ ਵਿਖਾਵੇ ਖਾਤਰ ਬੁਠੀ ਨਿਮਰਤਾ ਧਾਰਨ ਕਰਨੀ ਜਾਂ ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਣਾ ਵੀ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਲੋਕ ਕਹਾਵਤ ਹੈ, 'ਮੂੰਹ ਮੇਂ ਰਾਮ ਰਾਮ, ਬਗਲ ਮੇਂ ਫੁਰੀ।' ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸਮੂਹ ਜਾਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨੁੱਖਾ ਜਾਤੀ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਸ਼ਬਦ ਭੰਡਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਵੱਲੋਂ ਬੋਲੀ/ਬਾਣੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਮਝਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ, 'ਜਿਤੁ ਬੋਲੀਐ ਪਤਿ ਪਾਈਐ ਸੋ ਬੋਲਿਆ ਪਰਵਾਣੁ॥ ਫਿਕਾ ਬੋਲਿ ਵਿਗੁਚਣਾ ਸੁਣਿ ਮੂਰਖ ਮਨ ਅਜਾਣ॥' ਇਸ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੀਏ ਕਿ ਜਦ ਵੀ ਬੋਲੀਏ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਬੋਲੀਐ, ਜਿਸ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬੋਲੀਐ, ਭਲਾ ਬੋਲੀਏ, ਚੰਗਾ ਬੋਲੀਏ ਅਤੇ ਮਿੱਠਾ ਬੋਲੀਏ। ਆਮੀਨ!

ਵਿਗੜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਥੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਗੜ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਬੜਾ ਸੁੰਦਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਹੈ ਕਿ, 'ਟੁਟਿ ਪਰੀਤਿ ਗਈ ਬੁਰ ਬੋਲਿ॥' ਭਾਵ ਕਿ, 'ਮਿੱਠਾ ਬੋਲ ਬੋਲਿਆ ਪ੍ਰੀਤ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।' ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਕੇਵਲ ਲੋਕ ਵਿਖਾਵੇ ਖਾਤਰ ਬੁਠੀ ਨਿਮਰਤਾ ਧਾਰਨ ਕਰਨੀ ਜਾਂ ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਣਾ ਵੀ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਲੋਕ ਕਹਾਵਤ ਹੈ, 'ਮੂੰਹ ਮੇਂ ਰਾਮ ਰਾਮ, ਬਗਲ ਮੇਂ ਫੁਰੀ।' ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸਮੂਹ ਜਾਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨੁੱਖਾ ਜਾਤੀ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਸ਼ਬਦ ਭੰਡਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਵੱਲੋਂ ਬੋਲੀ/ਬਾਣੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਮਝਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ, 'ਜਿਤੁ ਬੋਲੀਐ ਪਤਿ ਪਾਈਐ ਸੋ ਬੋਲਿਆ ਪਰਵਾਣੁ॥ ਫਿਕਾ ਬੋਲਿ ਵਿਗੁਚਣਾ ਸੁਣਿ ਮੂਰਖ ਮਨ ਅਜਾਣ॥' ਇਸ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੀਏ ਕਿ ਜਦ ਵੀ ਬੋਲੀਏ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਬੋਲੀਐ, ਜਿਸ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬੋਲੀਐ, ਭਲਾ ਬੋਲੀਏ, ਚੰਗਾ ਬੋਲੀਏ ਅਤੇ ਮਿੱਠਾ ਬੋਲੀਏ। ਆਮੀਨ!

ਪ੍ਰੇਰਕ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸੱਚੀ ਭਗਤੀ-ਭਾਵਨਾ

ਉੜੀਸਾ ਵਿੱਚ ਜਗਨਨਾਥ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਆਰਤੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਤੇ ਮੰਦਰ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨਾਲ ਖਚਾਖਚ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸੰਤ ਚੈਤੰਨਯ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਖੰਭੇ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹੇ ਸੁਣ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਇੱਕ ਔਰਤ ਪੱਥਾਂ ਭਾਰ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਮੂਰਤੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਸਕਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਸੀ। ਆਖ਼ਰ ਉਹ ਖੰਭੇ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਈ ਤੇ ਬੇਧਿਆਨੀ ਵਿੱਚ ਚੈਤੰਨਯ ਦੇ ਮੋਢੇ ਤੇ ਪੈਰ ਟਿਕਾ ਕੇ ਮੂਰਤੀ ਨੂੰ ਵੇਖਦੀ ਹੋਈ ਆਰਤੀ ਸੁਣਨ ਲੱਗੀ।

ਚੈਤੰਨਯ ਦੇ ਇੱਕ ਸ਼ਿਸ਼ ਨੇ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਔਰਤ ਨੂੰ ਡਾਂਟਣ ਲੱਗਿਆ। ਪਰ ਚੈਤੰਨਯ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਇਸ਼ਾਰੇ ਨਾਲ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ ਲਈ ਆਖਿਆ - ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਲੈਣ ਦੇ ਇਹਨੂੰ। -

ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਔਰਤ ਹੇਠਾਂ ਉੱਤਰੀ ਤਾਂ ਚੈਤੰਨਯ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਡਿੱਗ ਕੇ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣ ਲੱਗੀ।

ਚੈਤੰਨਯ ਨੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਮੋਇਆਂ ਤੋਂ ਫੜ ਕੇ ਉਠਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, - ਜਗਨਨਾਥ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਤੇਰੀ ਲਾਲਸਾ ਵੇਖ ਕੇ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹਾਂ। ਤੇ ਤੂੰ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਵੱਲੋਂ ਬੇਧਿਆਨ ਹੋ ਕੇ ਮੂਰਤੀ ਨੂੰ ਵੇਖਦੀ ਆਰਤੀ ਸੁਣ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਹ ਅਦੁੱਤੀ ਸੀ। ਅੱਜ ਤੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਅਜਿਹੀ ਭਗਤੀ-ਭਾਵਨਾ ਸਿੱਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਦਮੀ ਸਭ ਕੁਝ ਭੁੱਲ-ਭੁਲਾ ਕੇ ਤਨੋਂ-ਮਨੋਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। -

ਪ੍ਰੋ. ਨਵ ਸੰਗੀਤ ਸਿੰਘ
navsangeetsingh6957@gmail.com

ਕਹੀਂ ਤੋਂ ਕੀ-ਪੈੜ ਤੱਕ ਦਾ ਸਫਰ

ਪੰਜਾਬ ਇੱਕ ਖੇਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੂਬਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਅੰਨ ਦਾਤਾ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੇ ਹੱਡ-ਭੰਨਵੀਂ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਲਿਆਂਦੀ ਜਿਸ ਨੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਅੰਨ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਪੰਜਾਬ ਗੱਭਰੂਆਂ ਦੇ ਉੱਚੇ-ਲੰਮੇ ਕਦ, ਸਰੀਰਕ ਪੱਖੋਂ ਚੁਸਤ-ਦਰੁਸਤ, ਲੰਮੀ ਡੀਲ-ਡੋਲ ਅਤੇ ਸਿਰੜੀ ਸੁਭਾਅ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ 'ਰੱਜ ਕੇ ਖਾਹ ਅਤੇ ਦੱਬ ਕੇ ਵਾਹ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਪਰੰਤੂ ਸਮਾਂ ਬਦਲਿਆ ਹੱਥੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅੱਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਨੇ ਲੈ ਲਈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਖੇਤੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ। ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਨੌਜਵਾਨ ਹੱਥੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨੂੰ

ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ, ਰਹਿੰਦੀ-ਖੂੰਹਦੀ ਕਸਰ ਸੂਚਨਾ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੇ ਦੁਰਉਪਯੋਗ ਨੇ ਕੱਢ ਦਿੱਤੀ। ਅੱਜ ਜਿਸ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਵੇਖ ਲਓ, ਹੋਰ ਕੁੱਝ ਹੋਵੇ ਨਾ ਹੋਵੇ ਪਰੰਤੂ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਉਸ ਕੋਲ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਨੂੰ ਸੋਸ਼ਲ ਸਟੇਟਸ ਵਜੋਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਘੰਟਿਆਂ ਬੱਧੀ ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨਾਂ ਦੇ ਕੀ-ਪੈੜ ਤੇ ਉਗਲਾਂ ਮਾਰਦੇ ਅਜਾਈਂ ਗਵਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇ ਚਾਰ ਦੋਸਤ ਇਕੱਠੇ ਬੈਠੇ ਦਿਸਣਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਆਪਣੇ- ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਤੇ ਹੀ ਵਿਅਸਤ ਹੋਣਗੇ ਇਹੀ ਹਾਲ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਘਰ ਦਾ ਹਰੇਕ ਜੀਅ ਆਪਣੇ ਫੋਨ ਦੀ ਦੁਨੀਆ

ਵਿੱਚ ਹੀ ਰੁੱਝਿਆ ਮਿਲੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸੰਵਾਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਜਿਹੜਾ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਕਦੇ ਕਿਰਤੀ ਸਮਾਜ ਕਰ ਕੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਅੱਜ ਵਿਹਲੜ ਸਭਿਅਤਾ ਵਲ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੂਚਨਾ ਤਕਨੀਕ ਨੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਰਾਹ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੁਵਰਤੋਂ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਜਵਾਨੀ ਆਪਣੇ ਕੰਮ-ਕਾਰ ਛੱਡ ਕੇ ਇਸ ਉੱਪਰ ਉਲ-ਜੁਲੂਲ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਜਣ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਸਰੂਫ਼ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਾ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨ ਬੱਸ ਵਿਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਸਜਾਈ

ਸਾਰਾ-ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਮੋਬਾਈਲ ਜਾਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੇ ਕੀ-ਪੈੜ ਉੱਪਰ ਲਾਇਕ-ਸ਼ੇਅਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਸਤ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ। ਸੋ, ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਨਿਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਈਏ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਪੱਖੋਂ ਤੰਦਰੁਸਤ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਸਕੀਏ। ਨਿਰਾ ਇੱਕ ਸੁਪਨਮਈ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮਿਜ਼ਲ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੀ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਹਕੀਕਤ ਦਾ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਕੜ੍ਹੀ ਮਿਹਨਤ ਧਾਰਨੀ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਾਡੀ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨੀ ਬਹੁਤਾਤ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸੱਖਣੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੰਗਸਰ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਪੰਜਵੀਂ ਤੇ ਛੇਵੀਂ, ਕਰਤਾਰਪੁਰ

ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਨੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਵਸਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸੰਮਤ 1656 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖੂਹ ਖੁਦਵਾਇਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਥੋਂ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਤੰਗੀ ਹੈ, ਆਪ ਜੀ ਕੋਈ ਇਸਦਾ ਹੱਲ ਕੱਢੋ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਖੂਹ ਖੁਦਵਾਇਆ। ਇਸੇ ਖੂਹ 'ਚੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ ਭਾਈ ਵਿਸਾਖੀ ਰਾਮ ਤੋਂ ਗੰਗਾ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗਾ ਗੜਵਾ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ ਤੇ ਤੀਰਥ ਗੰਗਾ ਦੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦਾ ਭਰਮ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹੋਇਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿਸਾਖੀ ਰਾਮ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਹਰਿਦੁਆਰ ਜਾ ਕੇ ਗੰਗਾ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਨਾਨ

ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਵਿਸਾਖੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਖੂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਲਵੇ, ਇਹ ਪਾਣੀ ਵੀ ਗੰਗਾ ਵਾਂਗ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਸਮਝਾਇਆ ਪਰ ਉਹ ਨਾ ਮੰਨਿਆ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੜਵਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਹਰਿਦੁਆਰ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਇਸ ਗੜਵੇ ਵਿੱਚ ਜਲ ਭਰ ਕੇ ਲੈ ਆਵੇ। ਜਦ ਵਿਸਾਖੀ ਰਾਮ ਹਰਿਦੁਆਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਉਹ ਗੜਵਾ ਗੰਗਾ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਗੁੰਮ ਗਿਆ, ਡਿੱਗ ਪਿਆ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਸੇ ਖੂਹ 'ਚੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਖੂਹ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਖੁਦਵਾਇਆ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਖੂਹ ਨੂੰ ਅਨੇਕਾਂ ਵਰ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਤੇ ਫਰਮਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਪਾਣੀ ਇਸ ਖੂਹ ਦੇ ਜਲ ਨਾਲ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰੇਗਾ, ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ

ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਰੋਗ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਨਗੇ। ਇਸੇ ਖੂਹ ਦੇ ਨੇੜੇ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀਵਾਨ ਵੀ ਸਜਾਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਅਸਥਾਨ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਵੀ ਚਰਨਛੋਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਇਸੇ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਥੇ ਹੀ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਮੁਗਲਾਂ ਦੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਚੌਥੀ ਲੜਾਈ ਲੜੀ ਅਤੇ ਜਿੱਤੀ ਤੇ ਇੱਥੇ ਹੀ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਾਗੀ ਜਰਨੈਲ ਪੈਦੇ ਖਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਮਿੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਕਮਰਕਸਾ ਖੋਲਿਆ ਸੀ ਤੇ ਆਰਾਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦੋ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀਆਂ ਦੀ ਚਰਨਛੋਹ ਇਸ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਦੂਰੋਂ-ਦੂਰੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ

ਸੰਗਤਾਂ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਉਸ ਪਵਿੱਤਰ ਖੂਹ ਦੇ ਜਲ ਨਾਲ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੋਗ ਦੂਰ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦਿਹਾੜਿਆ 'ਤੇ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਹੀ ਲੰਗਰ ਹਾਲ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸੰਗਤਾਂ ਪੰਗਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਬੜੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਛਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਠਹਿਰਨ ਵਾਸਤੇ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਯਾਤਰੀ ਨਿਵਾਸ ਵੀ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਵਿੱਤਰ ਸਰੋਵਰ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮਰੇ ਵੀ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ।

-ਤਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੜੇਚ
ਸੰਬਾ-7527931887

ਰੱਬ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰੇ ਦੀ ਦਾਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ

ਮੈਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਪਵਿੱਤਰ ਕਾਬਾ ਜਾਣ ਲਈ ਤਰਸਦਾ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਮੈਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ @ਤੇ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ, ਕਾਬਾ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਹੀ ਅਫਸੋਸ ਨੇ ਜਗ੍ਹਾ ਲੈ ਲਈ, ਮੈਂ ਰੱਬ ਦੇ ਘਰ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਰੱਬ ਦਾ ਸਾਮ੍ਹਣਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਾਬਾ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਰੱਬ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੱਬ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ।
ਮੈਂ ਰੱਬ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹਾਂ, ਸ਼ਰਮ ਦੇ ਹੰਝੂਆਂ ਨਾਲ ਟਪਕਦੇ ਹੋਏ ਅਰਦਾਸਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿੰਨਾਂ ਨੇ ਸ਼ੁਕਰੀਆ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਏ ਨਾਜ਼ੁਕ ਸਰੀਰ @ਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਪੱਥਰਾਂ ਦੀ ਬਰਸਾਤ ਨਾਲ ਜਖਮੀ ਹੋਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅੱਜ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਸੋਚਾਂ, ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬ ਨਾਲ ਜੋੜਦੀ ਰਹੀ, ਕਲਪਨਾ ਵਿਚ ਰੱਬ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਸ਼ਰਮ ਅਤੇ ਮਾਫ਼ੀ ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਘੰਟੀ ਵੱਜ ਰਹੀ ਸੀ ਇਸ ਹਰਮ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਸੱਚੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਰੂਹ ਆਪਣੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਖੜ੍ਹੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਰੱਬ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਜਰਿਮ ਬਣ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਹੋਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੋਸ਼ ਗੁਆਉਣ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਪਛਤਾਵੇ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬਣ ਦਿਓ ਅਤੇ ਰੱਬ ਦੇ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਗੁਆਉਣਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਨਰਕ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡੀ ਸਜ਼ਾ ਹੈ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਸ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਨਰਕ ਨੂੰ ਤਰਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ @ਤੇ ਤਰਸ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਆਪਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।
ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ, ਜ਼ਰਾ ਇਹ ਸੋਚੋ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਅਤੇ ਸਰਬੋਤਮ ਹਸਤੀ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਮੁਹੰਮਦ (ਸ.) ਦੇ ਨੂਰ ਨੂੰ

ਪਿਆਰ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਅਸ਼ਰਫ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਜੀਵਨ ਸੌਂਪਿਆ। ਹੇ ਮੇਰੇ ਸੇਵਕ, ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਤੱਕ, ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਘਾਟਾ ਹੋਰ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਦਾਸ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ? ਰੱਬ ਦੇ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਕਾਬਾ ਦੇ ਘਰ ਖਲੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਰੱਬ ਉਸ ਦੇ ਹੰਝੂਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਹਿਮਤ ਵਿੱਚ ਪਸ਼ਚਾਤਾਪ ਅਤੇ ਮਾਫ਼ੀ ਦੇ ਮੋਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗਾ, ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦਲੀਲ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੱਚੇ ਪਿਆਰ ਲਈ ਰੱਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨਾਲ ਸੇਵਕਾਂ ਵਰਗਾ ਸਲੂਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ।
ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਉਮਰਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹਰਮ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮਦੀਨੇ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪਿਆ, ਮੇਰੇ ਮੋਢਿਆਂ @ਤੇ ਹੀਰਾ ਦੀ ਗੁਫਾ ਦਾ ਬੋਝ ਸੀ ਇੰਝ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਪਹਾੜੀ ਬੋਝ ਜੁੜ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਇੱਕ ਸੱਚੇ ਮਿੱਤਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੈਂ ਰੱਬ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗਲਾਂ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਅਣਗਿਣਤ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ, ਪਰ ਮੈਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਪਿਆਰੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੈਂ ਮਦੀਨਾ ਦੀ ਧਰਤੀ @ਤੇ ਪੈਰ ਰੱਖਾਂਗਾ, ਤਾਂ ਜ਼ਰਾ ਜ਼ਰਾ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਇੱਛਾ

ਜ਼ਫਰ ਇਕਬਾਲ ਜ਼ਫਰ

ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਦੀਨਾ ਪਾਕ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਵੀ ਹਨ. ਦਿਲ ਜੋ ਪਿਆਰ ਦੀ ਧੜਕਣ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਲਈ ਮਦੀਨੇ ਦੀ ਧੂੜ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਤਝੜ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਬਸੰਤ ਦੀ ਹਵਾ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਦਾ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦੇ ਰਸ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਨੂਰ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ, ਉਹ ਪੈਗੰਬਰ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਤੋਂ ਬੋਲੇਪਣ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਣਗੇ, ਮੈਂ ਆਖਾਂਗਾ, +ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ, ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਨੇ ਪੀੜ ਤੋਂ ਮੋਹਰ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪੈਗੰਬਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਜ਼ਖਮਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ।

ਮੈਂ ਮਦੀਨਾ ਵਿੱਚ ਹਾਂ, ਇਹ ਖਿਆਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੋਂਦ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿੱਥੇ ਹੋਵੇ ਨਬੀ ਦੀ ਮਸਜਿਦ ਦੇ ਥੰਮ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਛੁਪਿਆ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਨਬੀ (ਅਲੀਸ਼) ਦੀ ਕਬਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਰੋ, ਹੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ, ਮੇਰੇ ਕਾਰਨ, ਮੇਰੇ ਪੈਗੰਬਰ (ਏ.ਐਸ.) ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੇਰੇ ਮਾੜੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇਖਣਾ ਪਿਆ।
ਹੇ ਰੱਬਾ, ਅੱਜ ਸੌਂਦਾ ਕਰ ਲਵਾਂ, ਮੌਮ ਦਾ ਦਿਲ ਦੇ ਕੇ, ਤੂੰ ਪੱਥਰ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਕੀ ਲਿਆਇਆ, ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਨਰਕ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸੜਿਆ, ਉਸ ਦਾ ਕੁਝ ਇਨਾਮ ਤੈਨੂੰ ਮੈਂ ਬਣਾਵਾਂਗਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ
ਹੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ, ਆਪਣੇ ਪਿਆਰੇ ਦੇ ਹੰਝੂਆਂ ਨੂੰ ਦੁਆ ਲਈ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਦੇ ਕਟੋਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਡੋਲ੍ਹ ਦਿਓ, ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅਸੀਸਾਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨੂੰ ਤੋਹਫਾ ਦੇ ਕੇ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਇਆ ਸੀ, ਅੱਜ ਵੀ ਉਸ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੀ ਖਾਤਰ, ਮੇਰੇ ਕਾਲੇ ਕਰਮਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਦੀ ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਦੇ ਦੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਰਦੇ ਵਿੱਚ ਲਪੇਟ ਕੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਮੁਸਤਫਾ (ਅ.ਸ. ਮੇਰੀ ਇੱਜ਼ਤ ਬਚਾਉਣ ਲਈ। ਇਹ ਮੱਕਾ-ਮਦੀਨਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿਲ ਦੁਆਵਾਂ ਕਬੂਲ ਹੋਣ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਪਈ ਹਰੀ ਚਾਦਰ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਚੁੰਮ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਤਾਂਘ ਵਧ ਰਹੀ ਸੀ, ਕਾਸ਼ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਮਿਲ ਜਾਵੇ। ਉਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਜੋ ਆਤਮਾ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨੂੰ ਵਧਾਏਗਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਆਰਾਮ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਚਾਦਰ ਅਤੇ ਕੰਧ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਪਲਕਾਂ ਦੀ ਝਾੜੀ ਨਾਲ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਆਲੇ ਵਿੱਚ ਧੂੜ ਇਕੱਠੀ ਕਰਾਂਗਾ ਦਿਲ ਅਤੇ ਵਾਪਸੀ।

ਫਿਰ ਉਹ ਕੌਣ ਹੈ

ਮੁਲਖਾ ਹਾਲੇ ਮਸਾਂ ਸੱਤ ਅੱਠ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਹੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਰੌਲਾ ਪੈ ਗਿਆ। ਵਾਜੇ ਵਿੱਚ ਖਬਰਾਂ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਦੋ ਟੋਟੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਤੇ ਦੂਸਰਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਿੇ ਵੀ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਤੇ ਹੋਰ ਬਰਾਦਰੀਆਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਸਮਝਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਚਲੀਆਂ ਜਾਣ। ਥਾਕੀ ਜਿਹੜੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਤਬਕੇ ਨਾਲ ਜਾਤੀਆਂ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੀਆਂ ਨੇ ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਰਾਤੋ ਰਾਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਖਾਲੀ ਕਰਨੇ ਪੈ ਗਏ। ਜਿੰਨਾ ਕੁ ਲੀਡਾ ਟਾਕੀ ਹੱਥ ਆਇਆ ਉਹ ਸਿਰ ਤੇ ਚੁੱਕ ਕਿ ਘਰੋਂ ਤੁਰ ਪਏ। ਬੱਸ ਬੋੜੇ ਹੀ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਖਾਲੀ ਹੋ ਗਏ। ਕੀੜੀਆਂ ਦੇ ਭੌਣ ਵਾਂਗੂ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਮਗਰ ਤੁਰਦੇ ਗਏ। ਭੁੱਖੇ ਭਾਣੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਬੁਰਕੀਆਂ ਰੋਟੀ ਖਾਧੀ ਸੀ ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਵੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਖਾ ਉਹਨਾਂ ਮਾਵਾਂ ਵਾਸਤੇ ਸੀ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ ਬੱਚੇ ਦੁੱਧ ਚੁੰਗਦੇ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਮਾਵਾਂ ਹੀ ਵਿੱਡੋ ਭੁੱਖੀਆਂ ਸਨ ਫਿਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਕਿਥੋਂ ਦਿੰਦੀਆਂ। ਖੈਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਨਾਲੋਂ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲਾ ਡਾਢਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦਿਹਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਕਾਫਲੇ ਆ ਜਾ ਰਹੇ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਝੂਠੀ ਅਫਵਾਹ ਉਡਾ ਦਿਤੀ ਕਿ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਢ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਖ਼ਬਰ ਫੇਰ ਕੀ ਵੱਢ ਟੁੱਕ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਇਸ ਅਫਵਾਹ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਖੇ ਦਾ ਪਿਉ ਵੀ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਮੁਲਖੇ

ਦੀ ਮਾਂ ਸੀਮਾ ਰਾਣੀ ਆਪਣੇ ਸ਼ਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਆ ਵੱਸੀ। ਮੁਲਖੇ ਦੇ ਦੋ ਤਾਏ ਸੀ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਇਧਰ ਨੰਡ ਨੰਡਾਰਾ ਹੋਇਆ ਤੇ ਮੁਲਖੇ ਦੇ ਦਾਦੀ ਦਾਦੇ ਨੇ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਜੇਠ ਉਤੇ ਚਾਦਰ ਪਾ ਲਾ। ਪਰ ਸੀਮਾ ਰਾਣੀ ਨੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਸਿਰ ਉਤੇ ਦਿਨ ਕੱਟ ਲਵਾਂਗੀ। ਖੈਰ ਸਮਾਂ ਲੰਘਦਾ ਗਿਆ ਮੁਲਖਾ ਵੀ ਕਮਾਉਣ ਜੋਗਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਸੀਮਾ ਹੁਣ ਬੇਪਰਵਾਹ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਪਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ। ਮੁਲਖਾ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਮਾਂ ਦੇ ਪੁੱਛੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਘੁੱਟ ਚਾਹ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੀਂਦਾ। ਮਾਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਮਾਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਮੁਲਖ ਰਾਜ ਜਵਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਦਾ ਵਿਆਹ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੁਲਖੇ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਾਦੀ ਦਾਦਾ ਇਸ ਜਹਾਨ ਤੋਂ ਰੁਖਸਤ ਹੋ ਚੁਕੇ ਸੀ। ਮੁਲਖੇ ਦਾ ਵਿਆਹ ਹੋ ਗਿਆ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਸੱਤ ਤੇ ਤੀਜਾ ਮੁਲਖਾ ਮੁਲਖੇ ਨੇ ਅਜੇ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਪੈਰ ਧਰਨਾ ਤੇ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਸੱਤ ਦੀ ਨੌਕ ਝੋਕ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਣੀ। ਸਾਰਾ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਕਲੋਸ਼ ਪਿਆ ਰਹਿਣਾ। ਜਦੋਂ ਮੁਲਖੇ ਨੇ ਬਾਹਰੋਂ ਖਪੇ ਖਪਾਏ ਨੇ ਆਉਣਾ ਤੇ ਪੁੱਛਣਾ ਅੱਜ ਕੀ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਜੇ। ਭਾਂਡਾ ਟੀਡਾ ਸਵੇਰ ਦਾ ਉਵੇਂ ਹੀ ਪਿਆ ਹੈ। ਕੀ ਗੱਲ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਕੁੱਝ ਦਸੋਗੀਆਂ ਕਿ ਨਹੀਂ। ਮਾਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵੇਲੇ ਚੁੱਪ

ਕਰ ਜਾਂਦੀ ਪਰ ਘਰ ਵਾਲੀ ਕੋਠਾ ਸਿਰ ਤੇ ਚੁੱਕ ਲੈਂਦੀ। ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਖੇ ਨੂੰ ਵੀ ਵਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਉਣ ਦਿੰਦੀ। ਇੰਨੀ ਕੁਪੱਤੀ ਜ਼ਨਾਨੀ ਨਿਕਲੀ ਕਿ ਸੱਸ ਨੂੰ ਤਾਂ ਮਾੜਾ ਬੋਲਦੀ ਹੀ ਬੋਲਦੀ ਪਰ ਆਂਢ ਗੁਆਂਢ ਨਾਲ ਵੀ ਮੱਥਾ ਲਾ ਕੇ ਰੱਖਦੀ ਸੀ। ਫਲਾਣੀ ਨੇ ਮੇਰੇ ਘਰ ਅਗੇ ਗੰਦ ਸੁੱਟਿਆ ਹੈ। ਫਲਾਣੀ ਸਾਡੀ ਨਾਲੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਅਗੇ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਣ ਦਿਤੀ। ਫਲਾਣੀ ਇੰਝ ਬੋਲਦੀ, ਉਹ ਉੱਝ ਬੋਲਦੀ ਹੈ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਉੱਟ ਪਟਾਂਗ ਗੱਲਾਂ ਬੋਲਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ। ਮੁਲਖਾ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਤੇ ਤੰਗ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਤੇ ਹੁਣ ਦੋਵੇਂ ਮਾਂ ਪੁੱਤਰ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਮਾਂ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਵੇਖ ਲੈਣਾ ਤੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮਹਾਂਭਾਰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਸੱਸ ਦਾ ਜੀਣਾ ਦੁਬਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸੀਮਾਂ ਬਹੁਤ ਸਿਆਣੀ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਹੋ

ਸੂਬੇਦਾਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁਲੇਰੀਆ
ਮਮਦੋਟ 7589155501

ਕੇ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਵੇਖ ਪੁੱਤਰ ਮੇਰੀ ਤਾਂ ਉਮਰ ਲੰਘ ਚਲੀ ਹੈ ਤੇਰੀ ਉਮਰ ਨਾ ਖਰਾਬ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ ਕਿੱਧਰੇ ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਜਾਂ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਦਿਨ ਕੱਟ ਲਵਾਂਗੀ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਚੰਦਰੀ ਨੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਟਿਕਣ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਹਾਰੇ ਰੰਡੇਪਾ ਕੱਟ ਲਿਆ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਮੇਥੇ ਬੁੱਢੇ ਵਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮਤਲੱਬ ਤੋਂ ਬੇਇੱਜਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ। ਹੁਣ ਮੁਲਖਾ ਸੋਚਣ ਵਾਸਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਮਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਜਾਂ ਫਿਰ ਘਰਵਾਲੀ ਨੂੰ। ਸੱਪ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਕੋਹੜੂ ਕਿਰਲੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਬਣ ਗਈ। ਮਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਕਸ਼ਟ ਝੱਲ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਜਵਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਮੇਰੀ ਵਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦਾ

ਕਰਜ਼ ਉਤਾਰਦਾ। ਪਰ ਕੀ ਕਰਾਂ ਕੋਈ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਘਰ ਵਾਲੀ ਕਲੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ। ਅਗਲਾ ਦਿਨ ਹੋਇਆ ਮਾਂ ਨੇ ਸਿਰ ਤੇ ਚੁੰਨੀ ਲਈ ਤੇ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਇੱਕ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮ ਵਿੱਚ ਚਲੀ ਗਈ। ਮੁਲਖਾ ਹੁਣ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਰੋਜ਼ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੇ ਜਾਂਦਾ। ਜਦੋਂ ਵਾਪਿਸ ਆਉਂਦਾ। ਕੀ ਵੇਖਦਾ ਕਿ ਹੁਣ ਉਸ ਦੀ ਘਰ ਵਾਲੀ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਜਾਪਦੀ। ਕੋਈ ਕਲੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਸਰੀਕਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਵਰਤਣ ਲਗ ਪਈ। ਹੁਣ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰੋਕਣ ਟੋਕਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਮਾਂ ਲੰਘਦਾ ਗਿਆ ਦੋ ਬੱਚੇ ਵੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੋ ਗਏ। ਕਦੇ ਸੱਸ ਦੀ ਯਾਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਨਾ ਹੀ ਕਦੇ ਮੁਲਖੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਤੁਹਾਡੀ ਦਾਦੀ ਵੀ ਹੈਗੀ। ਏ। ਸ਼ੇਖਰ ਮੁਲਖਾ ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰੀ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖੀ ਸੀ। ਪਰ ਕਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਘਰ ਵਾਲੀ ਉਸ ਤੇ ਭਾਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਕਿਸੇ ਗਵਾਂਢੀ ਘਰ ਮਾਤਾ ਰਾਣੀ ਦਾ ਜਗਰਾਤਾ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਗਲੀ ਗੁਆਂਢ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਕਿ ਅੱਜ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਘਰ ਹੀ ਲੰਗਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੁਲਖਾ ਬਾਹਰੋਂ ਕੰਮ ਤੋਂ ਆਇਆ। ਆਉਂਦਿਆ ਹੀ ਪਤੀ ਨੂੰ ਚਾਹ ਪਾਣੀ ਪੁੱਛਿਆ ਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੇ ਘਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਮਾਤਾ ਰਾਣੀ ਦਾ ਜਗਰਾਤਾ ਹੈ। ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੱਦਾ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਤੁਸੀਂ ਜਲਦੀ ਨਹਾ ਲਉ ਤੇ ਮੈਂ ਵੀ ਜਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਵਾਂ। ਹੁਣ ਮੁਲਖਾ ਕਦੇ ਮਾਤਾ ਰਾਣੀ ਦੇ ਜਗਰਾਤੇ ਵਲ ਧਿਆਨ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਕਦੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਜਿਹੜੀ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮ ਵਿੱਚ ਸੜ ਰਹੀ ਸੀ ਉਸ ਵੱਲ। ਪਰ ਮੁਹੱ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬੋਲ ਰਿਹਾ। ਅਖੀਰ ਤਿਆਰ ਵਿਆਹ ਹੋ ਕੇ ਜਗਰਾਤੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਮਾਤਾ

ਰਾਣੀ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦਾ ਗੁਣਗੁਣ ਹੋਇਆ। ਇੱਕ ਭੱਦਰ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਕਥਾ ਤੇ ਪ੍ਰਵਚਨ ਵੀ ਸੁਣਾਏ। ਮਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਬਚਨ ਕੀਤੇ। ਮਾਂ ਸਾਡੀ ਜਣਨੀ ਹੈ ਮਾਂ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਹੈ। ਮਾਂ ਦਾ ਦੇਣ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ। ਮਾਂ ਹੀ ਸਾਡਾ ਰੱਬ ਹੈ। ਮਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਹੀ ਰੱਬ ਦੀ ਪੂਜਾ ਹੈ। ਜਿੰਨਾ ਵੀ ਹੋ ਸੱਕੇ ਮੈਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰੇ। ਸਾਡਾ ਉਨਾਂ ਚਿਰ ਤੀਰਥਾਂ ਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਜਿੰਨਾਂ ਚਿਰ ਅਸੀਂ ਮਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਆਉ ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਣ ਕਰੀਏ ਕਿ ਮਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਮਾੜਾ ਨਹੀਂ ਬੋਲਾਂਗੇ। ਮਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਦਿਆਂਗੇ। ਮਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਥੱਲੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਪਲਕਾਂ ਵਿਛਾ ਕੇ ਰਖਾਂਗੇ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਰ ਕੀ ਕੀ ਮਾਂ ਦੇ ਇੱਜਤ ਮਾਣ ਵਾਸਤੇ ਉਸ ਕਥਾ ਵਾਚਕ ਨੇ ਸਬਦ ਬੋਲੇ। ਮੁਲਖਾ ਚੋਰੀ ਜਿਹੀ ਨਿਗ੍ਹਾ ਨਾਲ ਕਦੇ ਆਪਣੀ ਘਰ ਵਾਲੀ ਵੇਖਦਾ ਤੇ ਕਦੇ ਕਥਾਵਾਚਕ ਵੱਲ ਜ਼ਗਰਾਤੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਹੋਈ ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਏ। ਇੱਕ ਜਵਾਕ ਮੁਲਖੇ ਨੇ ਤੇ ਇੱਕ ਜਵਾਕ ਉਸ ਦੀ ਘਰ ਵਾਲੀ ਨੇ ਚੁੱਕ ਲਿਆ। ਹੁਣ ਮੁਲਖੇ ਦੀ ਘਰ ਵਾਲੀ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਗਲੇ ਨਾਲ ਲਗਾ ਕੇ ਤੁਰੀ ਜਾਂਦੀ ਕਹਿਣ ਲਗੀ। ਪੁੱਮ ਤੁਸੀ ਵੀ ਮੇਰੀ ਇੱਜਤ ਕਰਿਆ ਕਰੋਗੇ। ਕਿੰਨੇ ਸੋਹਣੇ ਸੋਹਣੇ ਪ੍ਰਵਚਨ ਕੀਤੇ ਨੇ ਮਹਾਂ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਭਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦੀ ਰੱਜ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰਿਆ ਕਰੋ। ਸਾਡੀ ਮਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਕਸ਼ਟ ਝੱਲ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਪਾਲਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਉਹਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ ਸੁੱਖ ਮਾਨਣ ਦਾ। ਮੁਲਖੇ ਤੋਂ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਰਿਹਾ ਨਾ ਗਿਆ। ਭਾਵੁਕ ਹੋ ਬੋਲਿਆ ਭਾਗਵਾਨੇ ਫਿਰ ਉਹ ਕੌਣ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਬੁੱਢੇਵਾਰੇ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਅਰਮਾਨਾਂ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁੱਟ ਕੇ ਜਿੰਦਗੀ ਤੇ ਮੌਤ ਵਿੱਚ ਜੰਗ ਲੜ ਰਹੀ ਹੈ।

ਬਹੁਪੱਖੀ ਗੀਤਕਾਰ ਹੈ ਮਾਝੇ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦਾ ਜੰਮਪਲ ਚਰਨ ਲਿਖਾਰੀ

ਚਰਨ ਲਿਖਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਬਹੁਪੱਖੀ ਗੀਤਕਾਰ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਜੁਬਾਨ ਤੇ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਅੱਖਾਂ ਮੂਹਰੇ ਇੱਕ ਫਕੀਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਝਲਕਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਚਰਨ ਲਿਖਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਚਿਹਰਾ ਮੋਹਰਾ ਅਜਿਹਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਫੁਕਰਾਪੰਥੀ ਤੋਂ ਕੋਰਾਂ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਾਦਰੀ

ਵਿੱਚ ਢਾਲ ਲਿਆ ਹੈ। ਜਿਲਾ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋ ਕੇ ਚਰਨ ਨੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਰਚ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਰੂਹ ਗਦਗਦ ਹੋ ਉੱਠੇ। ਬਿਨਾਂ ਸਕ ਚਰਨ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਚਰਨ ਲਿਖਾਰੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਕਮਲ ਹੀਰ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਚਰਨ ਲਿਖਾਰੀ ਵਰਗੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਆਪ

ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਆਖ ਲਈਏ ਸਾਊ ਅਤੇ ਅਲੱਗ ਪਹਿਚਾਣ ਵਾਲੀ ਇਹ ਅੱਡਰੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨਾਂ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ ਵਜੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ ਅੱਠ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਚਰਨ ਲਿਖਾਰੀ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਮਲ ਹੀਰ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਅਨੋਖਾ ਸੱਚ ਹੈ ਅੱਠ ਚਰਨਾਂ ਲਿਖਾਰੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਫਖਰ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦਾ ਵੀ ਹੈ ਜੇਕਰ

ਚਰਨ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਲਾਹੌਰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਲੂਏ ਦੀ ਵਾਰ ਸਣੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗੀਤ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜੋ ਚਰਨ ਦੀ ਕਲਮ ਤੋਂ ਨਿਕਲੇ ਹਨ ਮਾਝੇ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦਾ ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ ਅੱਜ ਵੀ ਸਾਦਰੀ ਭਰਪੂਰ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀਰ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਝੇ ਦੀ ਕਲੀ ਉਸਨੇ ਬਾਹ ਕਮਾਲ ਲਿਖੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗੀਤਕਾਰਾਂ ਨੇ ਗੀਤ ਲਿਖੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਅਲੱਗ ਵਿਲੱਖਣ ਪਹਿਚਾਣ ਹੈ। ਚਰਨ ਨੇ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਹੱਬਤ ਦੀ ਬਾਤ ਵੀ ਬਹੁਤ ਪੱਕੀ ਪਾਈ ਹੈ ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਲੀਲਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਝਲਕਣ ਦਿੱਤਾ। ਚਰਨ ਲਿਖਾਰੀ ਨੇ ਜਦ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਬੋਲਦਾ ਹਾਂ

ਸ਼ਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੀਰਪੁਰੀ
5592850841

ਵਰਗੇ ਗੀਤ ਲਿਖ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਕਮਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਡੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਮਾਰ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਚਰਨ ਲਿਖਾਰੀ ਅੱਜ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਰਹਿ ਕੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਡੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਏ ਹਨ। ਮਨਮੋਹਣ ਵਾਰਸ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਰਣਜੀਤ ਬਾਵਾ, ਸਰਦੂਲ ਸਿਕੰਦਰ, ਹੰਸ ਰਾਜ

ਹੰਸ, ਸਣੇ ਕਮਲ ਹੀਰ ਸਣੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਚਰਨ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਕੇ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਗੀਤ ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤ ਗੀਤਕਾਰਾਂ ਨੇ ਲਿਖੇ ਪਰ ਚਰਨ ਵਰਗੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਲਿਖ ਸਕਿਆ ਇਹ ਵੀ ਕੌੜਾ ਸੱਚ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤਕਾਰੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਚਰਨ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਲੀਲਤਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਗੀਤਕਾਰ ਨਹੀਂ ਲਿਖਦਾ ਇਹ ਤਾਂ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਚਰਨ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਅਸਲੀਲਤਾ ਆਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਹਵਾਂ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਚਰਨ ਦੀ ਗੀਤਕਾਰੀ ਬਹੁ ਪੱਖੀ ਹੈ ਇਸ ਦੀ ਸਿਫਤ ਕਰਨੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਚਰਨ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਇੰਨੀ ਉੱਚੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਅੱਖਾਂ ਪਾ ਕੇ ਵੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਉਹ ਸਾਦਰੀ ਭਰਪੂਰ ਇਨਸਾਨ ਹੈ। ਮਾਲਕ ਮਿਹਰ ਕਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦਾ ਇਹ ਸਰਵਣ ਪੁੱਤ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਚੰਗੇ ਗੀਤ ਲਿਖਦਾ ਰਹੇ ਇਹੀ ਸਾਡੀ ਕਾਮਨਾ ਹੈ।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 270

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

20 SEPT TO 26 SEPT, 2024

7 NIGHTS 2025
SPRING BREAK SPECIAL

Travel

GREECE

 (3 NIGHTS)
ATHENS

 (3 NIGHTS)
SANTORINI

 (2 NIGHTS)
MYKONOS

INCLUSION

PER PERSON
\$2749
ON DOUBLE
OCCUPANCY

- LUXURIOUS ACCOMODATION
- ALL BREAKFAST INCLUDED
- ALL SIGHT SEEING ON PRIVATE BASIS
- ALL AIRPORT TRANSFER ON PRIVATE BASIS
- ATHENS - MYKONOS - SANTORINI VIA FERRY

VALID IN
MARCH - JUNE

Call Now

516-216-4433
516-690-1257

22 W MARIE ST
HICKSVILLE, NY 11801

ਗਜ਼ਲ

ਕੁਦਰਤ ਉਸ ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦਿੰਦੀ ਕਦਰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਰਦੇ ਜੋ।
ਉਹੋ ਸਾਹਿਲ ਉਤੇ ਜਾਂਦੇ ਡੂੰਘੇ ਪਾਣੀ ਤਰਦੇ ਜੋ।
ਦੂਜੇ ਉਤੇ ਨਿਰਭਰ ਲੋਕੀਂ ਭੁੱਖ ਕਦੀ ਨਈਂ ਛਡਦੇ,
ਤ੍ਰਿਪਤ ਇਰਾਦੇ ਉਹੋ ਰਖਦੇ ਆਤਮ ਬਲ ਨੂੰ ਭਰਦੇ ਜੋ।
ਸਭ ਕੁਝ ਹੁੰਦਿਆਂ-ਸੁੰਦਿਆਂ ਫਿਰ ਵੀ ਗੰਘਣ ਦੇ ਆਦੀ ਹੁੰਦੇ ਨੇ,
ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਬੋਝ ਨੇ ਹੁੰਦੇ ਨਾ ਜੀਂਦੇ ਨਾ ਮਰਦੇ ਜੋ।
ਚਲਦੇ ਖੇਲ 'ਚ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ, ਬੇਕਾਰ ਮਸ਼ਵਿਰੇ ਦਿੰਦੇ,
ਹਾਸੀਏ ਤੋਂ ਜੋ ਬਾਹਰ ਖੜ੍ਹੇ ਨੇ ਨਾ ਜਿਤਦੇ ਨਾ ਹਾਰਦੇ ਜੋ।
ਧਰਤੀ 'ਚੋਂ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਵਰਗਾ ਸੋਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਵੇਖੇ,
ਅਪਣੇ ਤਨ ਦੇ ਸਿੱਦਕ ਉਤੇ ਖੂਨ ਪਸੀਨਾ ਜਰਦੇ ਜੋ।
ਉਹੋ ਲੋਕੀਂ ਅਪਣੀ ਇੱਕ ਤਰੱਕੀ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਹਨ,
ਡਰ ਦੀ ਇੱਕ ਅਵਸਥਾ ਅੰਦਰ ਅਪਣੇ ਮਨ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਜੋ।
ਬੁਝਦਿਲ ਕਾਇਰ ਰਖਦੇ ਨਈਂ ਹਨ ਜ਼ੁਰਰਤ ਮੌਕਾ ਪਾਵਣ ਦੀ,
ਅੱਤ ਗਰਮੀ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿਚ ਵੀ ਸਰਦੀ ਵਾਗੂੰ ਠਰਦੇ ਜੋ।
ਆਪੇ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੰਦੇ ਨੇ ਆਪੇ ਦਿੰਦੇ ਫੇਰ ਬੁਝਾ,
ਅਪਣੀਆਂ ਕਰਤੂਤਾਂ ਉਤੇ ਆਪੇ ਪਾਂਦੇ ਪਰਦੇ ਜੋ।
'ਬਾਲਮ' ਦੂਜੇ ਦੇ ਕੰਮ ਆਉਣਾ ਸੱਚਾ ਧਰਮ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ,
ਬੱਦਲ ਸੁੱਭਾਅਸੀਸਾਂ ਲੈਂਦੇ ਅੰਝਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਵਰ੍ਹਦੇ ਜੋ।

ਗਜ਼ਲ

ਆਧੁਨਿਕਤਾ 'ਚੋਂ ਲੱਭ ਲਿਆਵੀਂ ਅਪਣਾ ਗੁੰਮਿਆ ਸਭਿਆਚਾਰ।
ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰ ਜੂੜੇ ਹੋਵਣ, ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਚੁੰਨੀ ਸਲਵਾਰ।
ਅੱਖੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਸ਼ਰਮ ਹਯਾ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਝੁਕੀਆਂ ਹੋਵਣ,
ਮਿਆਨ 'ਚ ਅਕਸਰ ਸੋਹਣੀ ਲਗਦੀ ਦੇ ਧਾਰੀ ਤਿੱਖੀ ਤਲਵਾਰ।
ਸਾਹਿਲ ਉਤੇ ਪੈਰ, ਜਮਾਉਣੇਂ ਏਨੇਂ ਸੌਖੇ ਹੁੰਦੇ ਨਈਂਉਂ,
ਉਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛੋ ਜਿਹੜੇ ਡੁੱਬੇ ਡੂੰਘੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ।
ਯਾਦਾਂ ਦਾ ਇਕ ਖੰਜਰ ਖੁਭਦਾ ਸਿੱਧਾ ਹੀ ਸੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ,
ਕੋਠੇ ਦੀ ਬਾਰੀ ਚੋਂ ਦਿਸਦੀ ਖਿੜਦੀ ਹੋਈ ਇਕ ਕਚਨਾਰ।
ਫੁੱਲ ਗੁਲਾਬੀ ਉਤੇ ਸ਼ਬਨਮ ਸੀਨੇ ਦੇ ਵਿਚ ਘੁਲਦੀ ਹੈ,
ਤੜਕ ਸਵੇਰੇ ਸੂਰਜ ਦਾ ਜਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸਜਰਾ ਦੀਦਾਰ।
ਬੀਸੀਅਰ ਨਾਗ ਖੜੱਪੇ ਜਿਥੇ ਫਨ ਖਿਲਾਰੀ ਬੈਠੇ ਨੇ,
ਕਿਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਯਾਰ ਬਣਾਇਆ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਏਂ ਦਿਲਦਾਰ।
ਹਰ ਬੰਦੇ ਨੇ ਆਖਿਰ ਇਕ ਦਿਨ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਬੁਝ ਜਾਣਾ ਹੈ,
ਮੋਮਬਤੀ ਦੇ ਪਿਘਲਣ ਵਾਗੂੰ ਹੁੰਦਾ ਸਾਰਾ ਇਹ ਸੰਸਾਰ।
ਸੂਰਤ ਸੀਰਤ ਤਾਂ ਹੀ ਜਚਦੀ ਜੇਕਰ ਚੱਜ ਆਚਾਰ ਮਿਲੇ,
ਢਾਲ ਬਿਨਾਂ ਨਾ ਵੱਕਤ ਹੁੰਦੀ ਬੇਸ਼ੱਕ ਤਿੱਖਾ ਹੈ ਹਥਿਆਰ।
ਜਿੰਨਾਂ ਮੁੱਠੀ ਵਿਚ ਸਮੁੰਦਰ ਇਤਿਫ਼ਾਕ ਜਿਹਾ ਬੰਦ ਕੀਤਾ,
ਉਹੋ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵੰਡਦੇ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰ।
ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਆਤਮ ਬਲ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਭਗਤੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ,
ਮਾਪੇ ਸੁੱਧ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਜੇਕਰ ਦਿੰਦੇ ਨੇ ਸੰਸਕਾਰ।
ਧਰਮ ਨਾ ਕੋਈ ਪਹਿਰਾਵਾ ਹੈ ਨਾ ਕੋਈ ਰੰਗ ਰੂਪ ਨਾ ਸੰਸਥਾ,
ਦੂਜੇ ਦੇ ਕੰਮ ਆਉਣ 'ਚ ਬਣਦਾ ਬੰਦੇ ਦਾ ਸੱਚ ਕਿਰਦਾਰ।
ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਹਰ ਵੰਨਗੀ ਲਿਖ ਕੇ ਵਿੱਚ ਜਨਾਜ਼ੇ ਰੱਖੀ ਹੈ,
ਬਾਲਮ ਨੇ ਤਾਂ ਜੀਂਦੇ ਜੀਅ ਹੀ ਅਪਣਾ ਕੀਤਾ ਖੁਦ ਸਸਕਾਰ।
ਬਲਵਿੰਦਰ 'ਬਾਲਮ' ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ
ਮੋਬਾਈਲ 98156-25409

ਰਿਸ਼ਤੇ

ਅੜਬ ਸੁਭਾਅ ਤੇ ਆਕੜਾ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਿਭਦੇ ਨਾ
ਤੇ ਹੱਕ ਮਿਲਦੇ ਨਹੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਹੱਥ ਬੰਨਿਆ ਤੋਂ ।
ਕੋਕ ਫੈਟਿਆ ਚ ਕਿੱਥੋਂ ਸੱਜਣਾਂ ਭਾਲਦਾ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ
ਕਿਉਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਦੁੱਧ ਘਿਓ ਦਿਆਂ ਛੰਨਿਆਂ ਤੋਂ ।
ਬਰਗਰ ਪੀਜੇ ਖਾਂ ਐਵੇਂ ਵਾਧੂ ਹਾਜ਼ਮਾ ਖਰਾਬ ਕੀਤਾ
ਚੁਪ ਕੇ ਵੇਖ ਬੇਲੀ ਬੜਾ ਸੁਆਦ ਹੁੰਦਾ ਕਮਾਦ ਦੇ ਗੰਨਿਆ ਚੋ।
ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਹੁੰਦੀ ਅੱਖ ਨੂੰ ਅੱਖ ਦੀ ਰਮਜ
ਪਛਾਣ ਹੋਵੇ ਫੇਰ ਗੱਲ ਬਣਦੀ ਏ ਗੱਲ ਮੰਨਿਆ ਤੋਂ
ਭੀੜ ਪੈਣ ਤੇ ਆਪਣੇ ਵੀ ਪਾਸਾ ਵੱਟ ਜਾਂਦੇ ਉਹੀ ਆਪਣੇ ਨੇ
ਨੰਗੇ ਪੈਰੀਂ ਜੋ ਭੱਜੇ ਆਉਂਦੇ ਇੱਕ ਸੁਨੇਹਾ ਘੱਲਿਆ ਤੋਂ।
ਬਿਨਾਂ ਹਿੰਮਤ ਕੀਤਿਆ ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ ਪੰਧ ਵੀ ਦੂਰ ਜਾਪੇ
ਆਖਰ ਵਾਟਾ ਮੁੱਕ ਜਾਣ ਕਦਮਾਂ ਨਾਲ ਕਦਮ ਮਿਲਾ ਕੇ ਚਲਿਆ ਤੋਂ
ਚਲਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਚੜਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਧੂਆ ਹੋਣ ਸਲਾਮਾਂ
ਬੁਰਜ ਵਾਲਿਆਂ ਪਾਣੀ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕ ਜਾਵੇ ਇੱਕੋਥਾਂ ਤੇ ਠੱਲਿਆ ਤੋਂ
ਬਲਤੇਜ ਸੰਧੂ "ਬੁਰਜ ਲੱਧਾ"
9465818158

ਬਚਪਨ ਦੇ ਦਿਨ

ਬੇਬੇ ਨੇ ਜਦ ਭੋਜਣਾ ਸੋਦਾ ਲੈਣ
ਹੱਟੀ ਤੋਂ,
ਪੈਸਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਅਸੀਂ ਪੈਸੇ ਰੱਖ
ਲੈਂਦੇ ਸੀ।
ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਲੈਣੀ ਇਮਲੀ ਮਰੂਡਾ
ਜਾਂ,
ਨਾਲੇ ਲੈ ਰੂੰਗਾਂ, ਖਾਣ ਰਾਹ ਵਿੱਚ
ਬਹਿੰਦੇ ਸੀ।
ਝੰਗੇ ਨਾਲ ਮੂੰਹ ਪੁੰਝ ਘਰੇ ਆ
ਵੜਨਾ,
ਹੱਟ ਤੇ ਸੀ ਭੀੜ ਘਰਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਕਹਿੰਦੇ ਸੀ।
ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਬਹਾਨਾ ਉਦੋਂ ਅਸੀਂ
ਲੱਭ ਲੈਣਾ,
ਪੈਣੀਆਂ ਜਦ ਗਾਲਾਂ ਉਹ ਵੀ ਫਿਰ
ਸਹਿੰਦੇ ਸੀ।
ਕਦੋਂ ਬੇਬੇ ਭੋਜੇ ਸਾਨੂੰ ਸੋਦਾ ਲੈਣ
ਹੱਟੀ ਤੋਂ,
ਇਹੀ ਸਾਰੀ ਦਿਹਾੜੀ ਪੱਤੋ, ਸੋਚਦੇ
ਈ ਰਹਿੰਦੇ ਸੀ।
ਬਚਪਨ ਦੇ ਦਿਨ ਬੜੇ ਸੀ ਨਗਾਲੇ
ਯਾਰੋ,
ਰੁੱਸ ਜਾਣਾ ਜਦ, ਫਿਰ ਕੰਧਾਂ ਨਾਲ
ਖਹਿੰਦੇ ਸੀ।
ਰੁਪਪੀਤ ਪੱਤੋ ਪਿੰਡ ਪੱਤੋ ਗੀਰਾ ਸਿੰਘ ਮੋਗਾ ਫੋਨ ਨੰਬਰ
94658-21417

ਕਿੱਥੇ ?

ਕਿੱਥੇ ਚੁਰੀ ਕਿੱਥੇ ਛੰਨੇ ਨੇ
ਇੱਥੇ ਅੱਖਾਂ ਵਾਲੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਨੇ
ਬਚੀ ਤੂੰ ਮੂੰਹ ਦੇ ਮਿੱਠੇ ਤੋਂ
ਇੱਥੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਗੰਨੇ ਨੇ
ਸੀਨੇ ਚ ਚੁੱਭੇ ਚਿੱਬ ਸਾਰੇ
ਭਾਂਡੇ ਚਾਅਵਾਂ ਨੇ ਭੰਨੇ ਨੇ
ਬੋਲੀ ਨੈਣਾਂ ਦੀ ਕੀ ਦੱਸਾਂ
ਨੁਕਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਕੰਨੇ ਨੇ
ਰੂਪ ਕੱਖਾਂ ਦਾ ਸੱਪਾਂ ਜੇਹਾ
ਮੈ ਕਿੰਨੇ ਕੁੱਲੜੇ ਛੰਨੇ ਨੇ
ਵਲ ਮਨ ਚ ਕਾਇਮ ਏ
ਮੈ ਪੀਰ ਅਲੌਏ ਮੰਨੇ ਨੇ
ਕਈ ਖਸਮ ਤੋਰੇ ਇਹਨੇ
ਉੱਥੇ ਪੈਲੀ ਉੱਥੇ ਬੰਨੇ ਨੇ
ਚੰਦਨ ਪੀੜਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਦੇ
ਭਾਵੇ ਕੋਰੇ ਸਾਰੇ ਪੰਨੇ ਨੇ
ਚੰਦਨ ਹਾਜ਼ੀਪੁਰੀਆ
pchauhan5572@gmail.com

ਕਦੇ ਕਦੇ/ਕਵਿਤਾ

ਕਦੇ ਕਦੇ
ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਤੇਰੇ ਲਈ
ਕੁੱਝ ਲਿਖਣ ਨੂੰ।
ਪਰ ਜਦ ਤੇਰੇ ਲਈ
ਕੁੱਝ ਲਿਖਣ ਲੱਗਦਾ ਹਾਂ
ਤੇਰੇ ਕਹੇ ਬੋਲ
÷ ਤੇਰੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ
ਮੈਨੂੰ ਖਰੀਦ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀਆਂ। ÷
ਮੇਰੀ ਕਲਮ ਦਾ ਰਾਹ
ਰੋਕ ਲੈਂਦੇ ਹਨ
ਤੇ ਮੈਂ ਬੇਵੱਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ
ਤੇਰੇ ਲਈ
ਕੁੱਝ ਨਾ ਲਿਖਣ ਲਈ।
ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ

ਤੇਰਵਾਂ ਰਤਨ

ਸਾਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੁੱਧ ਨੂੰ ਤੇਰਵਾਂ ਰਤਨ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ,
ਉਹ ਪੀ ਕੇ ਮੱਝਾਂ ਦਾ ਦੁੱਧ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।
ਉਹ ਖੇਤਾਂ @ਚ ਚੋਖਾ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਵੀ ਥੱਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ,
ਉਹ ਮਰਦੇ ਦਮ ਤੱਕ ਵੀ ਮੰਜਿਆਂ ਤੇ ਪੈਂਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ।
ਪਰ ਹੁਣ ਮੱਝਾਂ ਰੱਖਣੀਆਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ,
ਦੋਧੀਆਂ ਤੋਂ ਦੁੱਧ ਲੈਣਾ ਸੌਖਾ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ।
ਦੁੱਧ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਮਿਲਾਵਟ ਕਰੀ ਜਾਂਦੇ,
ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰੀ ਜਾਂਦੇ।
ਉਹ ਹਰ ਸਾਲ ਦੁੱਧ ਦਾ ਭਾਅ ਵਧਾਈ ਜਾਂਦੇ ਨੇ,
ਮਿਲਾਵਟੀ ਦੁੱਧ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦਿਖਾਈ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।
ਦੋਧੀ ਵੀਰੋ, ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਹੀ ਹਿੱਸਾ ਹੋ,
ਲਾਲਚੀਆਂ ਦਾ ਸਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇ, ਲਾਲਚ ਨਾ ਕਰੋ।
@ਮਾਨ@ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰਹਿਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਾ ਖੋਹੋ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ,
ਚੰਗੇ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣ ਕੇ ਅਸੀਸਾਂ ਲਉ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ।
ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਫੋਨ 9915803554

ਚੰਮ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪਲਣ ਵਾਲਾ

ਚੰਮ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪਲਣ ਵਾਲਾ ਹਰ ਕੋਈ,
ਜਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਚੰਮ ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਯਾਰੋ।
ਪਹਿਲਾਂ ਚੰਮ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਪਾਂਵਦਾ ਏ,
ਚੰਮ, ਚੰਮ ਨੂੰ ਕਰੇ ਪਿਆਰ ਯਾਰੋ।
ਚੰਮ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਾਤੇ ਚੰਮ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜੇ,
ਹੱਸੇ ਖੇਡੇ ਚੰਮਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਯਾਰੋ।
ਚੰਮ, ਚੰਮ ਤੇ ਹੁਕਮ ਚਲਾਂਵਦਾ ਏ,
ਕਿਤੇ ਇਹ ਚੰਮ ਦਾ ਤਾਬਿਆ ਦਾਰ ਯਾਰੋ।
ਚੰਮ ਦਾ ਚੰਮ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਹੁੰਦਾ,
ਸਾਰਾ ਚੰਮ ਦਾ ਬਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਯਾਰੋ।
ਚੰਮ, ਚੰਮ ਨੂੰ ਦੇਵੇ ਸਤਿਕਾਰ ਕਿਤੇ,
ਇਹ ਚੰਮ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਦੁਰਕਾਰ ਯਾਰੋ।
ਚੰਮ ਨੂੰ ਚੰਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਦਗਾ ਕਿਤੇ,
ਚੰਮ ਦਾ ਨਿਕਲੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਯਾਰੋ।
ਚੰਮ, ਚੰਮ ਦੀ ਜਾਨ ਵੀ ਲੈ ਲੈਂਦਾ,
ਦੇਵੇ ਜਾਨ ਵੀ ਇਸ ਤੋਂ ਵਾਰ ਯਾਰੋ।
ਚੰਮ, ਚੰਮ ਲ ?ਈ ਫਿਰੇ ਭੱਜਿਆ,
ਅੱਖੀਂ ਵੇਖ ਲਓ ਵਿੱਚ ਸੰਸਾਰ ਯਾਰੋ।
ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਬੁਦਲਾਡਾ
94176 42327

ਕਵਿਤਾ

ਸੁੱਕ ਚੱਲੇ ਹਾਂ, ਸੱਜਣਾ
ਤੇਰੇ ਇਤਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ,
ਮਰ ਚੱਲੇ ਹਾਂ, ਸੱਜਣਾ
ਤੇਰੇ ਪਿਆਰ ਵਿੱਚ।
ਨੈਣਾਂ ਲਾਈਆਂ ਝੜੀਆਂ,
ਆ ਕੇ ਦੇਖ ਲੇ,
ਕਾਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਅੜੀਆਂ,
ਆ ਕੇ ਦੇਖ ਲੇ,
ਆ ਗਏ ਹਾਂ, ਸੱਜਣਾ
ਬਿਰਹੇ ਦੀ ਮਾਰ ਵਿੱਚ।
ਸੁੱਕ ਚੱਲੇ
ਸਾਹਾਂ ਨੇ, ਹੋ ਜਾਣਾ
ਇੱਕ ਦਿਨ ਖਾਕ ਕੁੜੇ,
ਫਿਰ ਭਾਲੇਗੀ, ਕਬਰਾਂ ਚੋ
ਇੱਕ ਦਿਨ ਰਾਖ ਕੁੜੇ,
ਸਾਹਾਂ ਦੀ ਜਦ ਟੁੱਟਦੀ, ਸੱਜਣਾ
ਫਿਰ ਜੁੜਦੀ ਨਾ, ਤਾਰ ਵਿੱਚ।
ਸੁੱਕ ਚੱਲੇ
ਮੁੜਦੀ ਨਾ ਕਿਤੇ,
ਲੰਘ ਗਈ, ਰੁੱਤ ਸੱਜਣਾ,
ਓਨਾਂ ਚਿਰ ਹੈ, ਤੇਰਾ
ਜਿਨਾਂ ਚਿਰ ਸਾਹ ਵਿੱਚ, ਬੁੱਤ ਸੱਜਣਾ
ਸ਼ਿਵ ਮਹਿਕ ਨਾ ਰਹਿੰਦੀ,
ਸੁੱਕੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ, ਹਾਰ ਵਿੱਚ।
ਸੁੱਕ ਚੱਲੇ
ਸ਼ਿਵਨਾਥ ਦਰਦੀ
ਮੋਬ :- 9855155392
ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ
ਆਫ਼ ਹੈਲਥ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਫਰੀਦਕੋਟ।

ਬੋਹੜ ਦੀ ਰੌਣਕ

ਬੋਹੜ ਦਾ ਰੁੱਖ ਬਹੁਤ ਸੀ ਭਾਰਾ
ਸੜਕ ਕਿਨਾਰੇ ਡਿੱਠਾ,
ਪੰਛੀ ਕਰਦੇ ਰੈਣ ਬਸੇਰਾ ਰਾਗ
ਅਲਾਪਣ ਮਿੱਠਾ।
ਚਿੜੀਆਂ ਚੀ ਚੀ ਕਾਵਾਂ ਕਾਂ ਕਾਂ
ਰਲ ਕੇ ਰੌਣਕ ਲਾਉਂਦੇ,
ਘੁੰਗੀਆਂ, ਮੋਰ, ਗਟਾਰਾਂ, ਤੋਤੇ
ਕਿੰਨੇ ਪੰਛੀ ਆਉਂਦੇ।
ਪਾਉਣ ਚੜਚੁੱਲਾ ਸ਼ਾਮ ਸਵੇਰੇ
ਬੜੇ ਪਿਆਰੇ ਲੱਗਣ,
ਪੱਤੇ ਵੀ ਰਲ ਸਾਜ਼ ਵਜਾਉਂਦੇ ਜਦ
ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਵੱਜਣ।
ਪੀਲੇ, ਹਰੇ ਪੱਤੇ ਬੋਹੜ ਦੇ ਸਭ
ਨੂੰ ਲੱਗਣ ਚੰਗੇ,
ਚੜ੍ਹਦੇ ਸੂਰਜ ਦੀ ਲਾਲੀ ਪੈਂਦੀ
ਨਾਲ ਰੋਸ਼ਨੀ ਰੰਗੇ।
ਇੱਕ ਦਿਨ ਲੈ ਕੇ ਆਰੀਆਂ ਬੋਹੜ
ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਟੋਟੇ ਟੋਟੇ,
ਸੈਂਕੜੇ ਪੰਛੀ ਬੋਘਰ ਹੋ ਗਏ ਉੱਡਗੇ
ਚਿੜੀਆਂ ਤੋਤੇ।
ਲੱਗੀ ਨਜ਼ਰ ਬੋਹੜ ਦੇ ਤਾਂਈ ਹੋਇਆ
ਸੁੰਨ ਸਵੇਰਾ,
ਰਾਹੀ ਪਾਂਧੀ, ਰੱਖ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ, ਪੱਤੇ,
ਕਿੱਥੇ ਕਰਨ ਬਸੇਰਾ।
ਰੁਪਪੀਤ ਪੱਤੋ
ਪਿੰਡ ਪੱਤੋ ਗੀਰਾ ਸਿੰਘ ਮੋਗਾ ਫੋਨ ਨੰਬਰ
94658-21417

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 270

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

20 SEPT TO 26 SEPT, 2024

A Sumit Arya & Maryam Khan Production

Destination Shaadi, Pines Manor, Riverview Ballroom, Saroj Studios, White Wave Events & Muznab Weddings Present

DULHAN EXPO

SOUTH ASIAN
Bridal Shows
FALL 2024

Plan Your Wedding or Any Event in One Day

- 60+ EVENT PLANNING BOOTHS PER EXPO
- 15-20 JEWELRY & FASHION SHOPPING BOOTHS
- 3 DESIGNER FASHION SHOWS PER EXPO
- 5 LIVE MUSIC & DANCE SHOWCASES
- \$10,000 RAFFLES + \$50,000+ COUPONS
- FREE MEGA FOOD TASTING [CATERING SAMPLING]

NORTH JERSEY

SUN DAY 12-6 PM
Sep. 22 2024

@ **RIVERVIEW BALLROOM**

700 Palisadium Dr, Cliffside Park NJ 07010

DULHAN EXPO + DESTINATION SHAADI 2-IN-1

EDISON NJ

TUES DAY 3-9 PM
Nov. 5 2024

@ **PINES MANOR**

2085 Lincoln Hwy, Edison NJ 08817

ELECTION DAY (AFTER-WORK)

INTERNATIONAL WHATSAPP
+1.732.595.6096

Register Now for Free Entry Passes:

DULHANEXPO.COM 732.754.1894

For Booths/Stalls Call/Text **Sumit Arya:**

DulhanExpo provides it's Vendors a Promotional Platform & the Brides/Visitors a 1-Stop Shopping Convenience. Dulhan Inc. is not responsible for any Claims made by the Vendors & Delivery of Raffles and/or Deals offered by them. Please spend time Evaluating their Talent, Quality and Professionalism and Check all the References before Hiring them. We will be taking all Precautions related to Communicable Diseases and Following the Guidelines by the CDC, WHO, and the Government. Vendors and Attendees are to adhere to then applicable large gathering guidelines. DulhanExpo, it's Vendors & the Venues are not to be held responsible for a Rare Possibility of any type of Infection or Health Issues. Due to some restrictions some of the amenities may not be deliverable as announced.

FREE ADMISSION

**FREE PARKING, FREE FOOD-CAKE-COFFEE TASTING
FREE PHOTOS, T-SHIRTS, GOODIE BAGS & RAFFLES**

PHOTO COURTESY:
OF
RAJANI GUPTA
DESIGNER
R. Abhishek Sharma
PHOTOGRAPHY